

รายงานผลการวิจัย

ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ที่สำเร็จการศึกษาปี 2540 – 2544

โดย

รองศาสตราจารย์ ดร. พศิน แดงจวง

รองศาสตราจารย์ ดร. อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์

รองศาสตราจารย์ ดร. ต่าย เชิญฉวี

เสนอ

คณะกรรมการประเมินผลแผนพัฒนาการศึกษา
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระยะที่ 8 (พ.ศ. 2540 – 2544)

คำนำ

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกในส่วนภูมิภาค จัดตั้งขึ้นตามนโยบายของรัฐและเจตนารมณ์ของประชาชนในภาคเหนือ ได้ดำเนินการผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาต่างๆ เพื่อรับใช้สังคมในองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนมาเป็นเวลามากกว่า 30 ปี ในแผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 8 (2540 – 2544) ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีวัตถุประสงค์ในการผลิตบัณฑิตทุกระดับให้มีคุณภาพ คุณธรรม จริยธรรม สอดคล้องต่อความต้องการและการเปลี่ยนแปลงของสังคม จึงได้มีการศึกษาวิจัยคุณภาพการทำงานของบัณฑิตและความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตของมหาวิทยาลัยที่สำเร็จการศึกษา 2540 – 2544 จากนายจ้างหรือหัวหน้างานในองค์กรต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต การพัฒนาวิชาการ ตลอดจนการวางแผนพัฒนาและการประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และเพื่อให้ได้สารสนเทศเกี่ยวกับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ 8 ด้าน รวมถึงความรู้ความสามารถในเชิงวิชาการและวิชาชีพของบัณฑิต โดยทีมงานวิจัยมีรองศาสตราจารย์ ดร.พศิน แดงจวง รองศาสตราจารย์ ดร.อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์ และ รองศาสตราจารย์ ดร. ต่าย เชียงฉี อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อคณะต่าง ๆ ในการพัฒนาวิชาการด้านคุณภาพบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ต่อไป

กองแผนงาน
สำนักงานอธิการบดี

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่องความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่สำเร็จการศึกษาปี 2540 – 2544 สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์จากหลายฝ่าย โดยเฉพาะท่านประธานและคณะกรรมการประเมินผลแผนพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระยะที่ 8 (พ.ศ. 2540 – 2544) ให้กรอบแนวทางการวิจัยและข้อเสนอแนะจนทำให้งานวิจัยออกมาได้อย่างเหมาะสม และกองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในการสนับสนุนงบประมาณการวิจัย คณะผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ ขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ข้อเสนอแนะ แก้ไขแบบสอบถามอย่างมีคุณค่า

งานวิจัยนี้จะไม่สามารถมีเนื้อหาได้อย่างครบถ้วน หากขาดความอนุเคราะห์จากนายจ้างหรือหัวหน้างานในองค์กรต่าง ๆ ที่กรุณาตอบแบบสอบถามและให้ข้อมูลขณะที่คณะผู้วิจัยไปสัมภาษณ์อย่างยิ่ง คณะผู้วิจัยซาบซึ้งในความร่วมมือของท่านเป็นอย่างยิ่งและขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ ขอขอบพระคุณหัวหน้าภาควิชา ประธานสาขาวิชาของคณะต่าง ๆ ที่ให้ความอนุเคราะห์ที่อยู่ ที่ทำงานของบัณฑิต ขอขอบคุณ เจ้าหน้าที่งานวิเคราะห์แผนและประเมินผล กองแผนงานฯ ที่ให้ความสะดวกในด้านเอกสารทุกอย่างอย่างยิ่ง และสุดท้ายขอขอบคุณ ผู้ช่วยนักวิจัยทั้งหลายและโดยเฉพาะคุณชนิษฐา ชุมเพ็ญ ที่ทุ่มเทเวลาและช่วยรับผิดชอบงาน ชิ้นใหญ่ยิ่งคือการบรรจุจัดส่งแบบสอบถามกว่า 2,500 ฉบับ

ขอขอบพระคุณนามที่กล่าวอ้างในบรรณานุกรมทุกท่าน

พัติน แดงจวง

อนรรักษ์ ปัญญานุวัฒน์

ด้าย เชื้อยงจี

ตุลาคม 2545

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่สำเร็จการศึกษาปี 2540-2544

คณะผู้วิจัย : รองศาสตราจารย์ ดร. พศิน แดงจวง

รองศาสตราจารย์ ดร. อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์

รองศาสตราจารย์ ดร. ต่าย เชื้อขงนิ

ปีที่ทำวิจัย : 2545

งานวิจัยเรื่อง "ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่สำเร็จการศึกษาปี 2540 - 2544" มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ ประกอบด้วย 1) ศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตคณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่สำเร็จการศึกษาปี 2540 - 2544 2) เพื่อประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานตามการรับรู้ของนายจ้างต่อบัณฑิตคณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่สำเร็จการศึกษาปี 2540 - 2544 3) เพื่อศึกษาจุดเด่น จุดด้อยของบัณฑิตฯ ตามความคิดเห็นของนายจ้าง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนายจ้างครอบคลุมศิษย์เก่าจำนวน 4,809 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 22 ของจำนวนศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาปี 2540 - 2544 และโดยเชิงคุณภาพ ใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกนายจ้างที่ตอบแบบสอบถามว่ามีความพึงพอใจ ต่ำ-สูงอย่างละร้อยละ 10 หรือจำนวน 130 คน ผลการศึกษาพบว่า

ด้านความพึงพอใจ ในภาพรวมนายจ้างมีความพึงพอใจต่อการทำงานของบัณฑิตทั้ง 15 คณะและ 1 บัณฑิตวิทยาลัย โดยมีความพึงพอใจมากใน 8 ด้าน ประกอบด้วย มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ มีคุณธรรม จริยธรรม มีภาวะผู้นำ มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทยและต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษาได้ มีความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ มีความใฝ่รู้และศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยี ตามลำดับ และมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง 1 ด้าน ได้แก่ มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ด้านคุณภาพการทำงานของบัณฑิต นายจ้างเห็นว่าบัณฑิตสามารถปฏิบัติงานได้มีคุณภาพอยู่ในระดับดีทั้ง 9 ด้าน จุดเด่น – จุดด้อย นายจ้างเห็นว่าบัณฑิตมีจุดเด่น – จุดด้อย

ประกอบด้วย มีความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพทันสมัย เหมาะสมกับงาน แต่มีความสามารถด้านทั่วไปยังน้อย มีทักษะในการแก้ปัญหาในรูปแบบประนีประนอมได้ดี แต่ขาดทักษะการวิเคราะห์ มีทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษดี แต่ขาดทักษะการสื่อสารกับชาวต่างชาติ มีทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ดีมาก แต่มีการสืบค้นน้อย มีความใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง แต่ขาดความทะเยอทะยาน มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดี แต่บางคนขาดการเคารพผู้อาวุโส มีภาวะผู้นำ แต่บัณฑิตหลายคนยังขาดประสบการณ์การเป็นผู้นำ มีคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์ สุจริตดี แต่บางคนเห็นแก่เงินมากกว่าการปฏิบัติงานด้วยความทุ่มเท มีความรับผิดชอบต่อสังคมดี แต่ขาดความอดทนในการทำงาน เมื่อจำแนกเป็นกลุ่มสาขาวิชา พบว่าบัณฑิตในกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และวิทยาศาสตร์สุขภาพมีจุดเด่นมากกว่าจุดด้อยทั้ง 9 ด้าน มีเพียงบัณฑิตสังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มีจุดเด่นมากกว่าจุดด้อย 8 ด้าน โดยมีจุดด้อยร้อยละ 100 จำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ด้านทักษะทางภาษา

ผลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ ได้แก่ กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์พึงเน้นด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ด้านทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ และด้านทักษะการใช้ภาษา กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี พึงเน้นด้านความเป็นผู้นำ ด้านทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ และด้านใฝ่รู้และศึกษาอย่างต่อเนื่อง กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ พึงเน้นด้านความเป็นผู้นำ ด้านการนำความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ ด้านทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ และด้านทักษะการใช้ภาษา บัณฑิตวิทยาลัย พึงเน้นด้าน ทักษะการใช้ภาษา ด้านความเป็นผู้นำและด้านการนำความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพออกมาใช้ นอกจากนี้ภาควิชาหรือสาขาวิชาหรือคณะควรมีการติดตามผลการปฏิบัติงานของศิษย์เก่าเป็นระยะ ๆ เพื่อนำผลการศึกษามาใช้ในทางวิชาการ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร รูปแบบและกระบวนการจัดการเรียนการสอน หรือทำ refreshing program สมาคมศิษย์เก่าควรมีการติดตามผลการปฏิบัติงานของศิษย์เก่าเป็นระยะ ๆ เพื่อจะได้มีเครือข่ายที่เป็นปัจจุบัน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง นายจ้าง/หัวหน้างานมีความเห็นว่ามหาวิทยาลัยควรมีการติดตามผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตโดยการเยี่ยมเยือนสถานที่ปฏิบัติงานของบัณฑิตเป็นระยะ ๆ เพื่อจะได้มีการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเพื่อนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

Abstract

Title: The employers' satisfaction toward the Chiang Mai University graduates during the academic years of 1997-2001

Researchers: Assoc.Prof.Dr.Phasina Tangchuang
Assoc.Prof.Dr.Anurak Panyanuwat
Assoc.Prof.Dr.Tay Xiangchee

Year of Conducting Research: 2002

This research, namely, the employers' satisfaction toward the Chiang Mai University graduates during the academic years of 1997-2001, had three main objectives. Those were (1) to study the employers' satisfaction toward those people graduated from various faculties of Chiang Mai University during 1997-2001; (2) to evaluate the graduates' performance as perceived by their employers; and (3) to study those graduates' advantages and disadvantages as perceived by their employers during the same period of time.

The researchers used a set of questionnaires to collect data from the samples who represented the employers of those graduates from the university during 1997-2001, covering 4,801 graduates or about 22 per cent of the total graduates of this university during that period. Then, a qualitative research method was employed to collect data by using in-depth interviews with 130 selected employers, who addressed their satisfaction at the lowest and highest degrees at about 10 per cent of the total respondents.

The results of the research were as follows:

The satisfaction: In sum, the employers felt satisfactory toward those graduates from 15 faculties and the graduate school. The high degree of satisfaction was found in 8 dimensions – human relations, self-adjustment to their environment, ethics, leadership, social responsibility, language usage skill for Thai and other foreign language with understandable communication, mastering their professional knowledge and ability, continuing their study

and learning, skill of research and technological usage, respectively. However, only one moderate level of satisfaction was found on the issue of analytical thinking and systematic solution. The employers saw the graduates that they could perform their duties with good quality in 9 dimensions. They also addressed that the graduates had both the disadvantages and advantages. Those were their knowledge and ability were suitable for their jobs, but still lacked of general ability. They could solve their problems harmoniously, but still lacking of analytical skills. Their language ability was communicable as well as their research ability, but still needed more practices. Although, the graduates learned through their work continuously, they lacked of ambitiousness. They had good human relation, but some of them did not pay appropriate respect to senior people. With leadership, they still needed more experiences with ethics and honest. Some of them worked for money rather than duties, and with less tolerance.

When identifying the graduates on their faculty basis, it was found that those graduated from the clusters of humanities and social sciences, technological science, and health science had more advantages than disadvantages in 9 dimensions. Only those from the graduate school had gained advantages in 8 dimensions. The only disadvantage was language usage skill.

Based on the results of this study, some recommendations were given as follows. The cluster of humanities and social sciences should focus on developing their students' skills of data searching and modern technology usage, analytical solution systematically, and language usage skill. The technological science cluster should emphasize developing their students' leadership, analytical solution systematically, and continuous learning. The health science cluster should focus on developing their students' leadership, analytical solution systematically, and applying their professional knowledge to solve their problems systematically, including adding more skills of language usage. The graduate school should pay more attention on providing the language usage skill, leadership, and applying the students' professional knowledge in problem solution systematically.

Additionally, the departments or academic sections or faculties should monitor their alumni' work performance continuously in order to apply the findings in improving their teaching performance or curricula concerned. Perhaps, some refreshing programs may be appropriately designed to suit the findings' solutions. The alumni association should follow up its alumni for the networking development purpose. The employers/the graduates suggested that the university should make some visits to the graduates' offices for exchanging information in order to apply the findings to develop curricula, and teaching and learning performances with more efficiency.

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
บทคัดย่อภาษาไทย	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	
วัตถุประสงค์ของโครงการ	
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	
นิยามศัพท์เฉพาะ	
ขอบเขตของการวิจัย	
บทที่ 2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
นโยบายการจัดการอุดมศึกษา	
แผนงานเพื่อบูรณาการอุดมศึกษา	
ระบบการจัดการอุดมศึกษาแบบองค์รวม	
คุณลักษณะของบัณฑิต	
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
กรอบแนวคิดการวิจัย	
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	26
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	
เครื่องมือในการวิจัย	
การรวบรวมข้อมูล	
การวิเคราะห์ข้อมูล	

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย	31
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม	
ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตฯ	
คุณภาพการทำงานของบัณฑิตฯ	
จุดเด่น จุดด้อยของบัณฑิตฯ	
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	142
สรุป	
อภิปรายผล	
ข้อเสนอแนะ	
บรรณานุกรม	155
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจ	
แบบประเมินคุณภาพของบัณฑิตฯ	159
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม	163
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์	165
ภาคผนวก ง คำอำนาจจำแนกแบบวัด 9 ด้าน	167

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 จำนวนนายจ้างที่ตอบแบบสอบถาม จำนวนบัณฑิตฯ	27
ตาราง 2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด	29
ตาราง 3 ลักษณะของนายจ้างที่ตอบแบบสอบถาม	31
ตาราง 4 จำนวนบัณฑิตที่กำลังปฏิบัติงานและเคยปฏิบัติงาน	32
ตาราง 5	33
ตาราง 6 ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตคณะมนุษยศาสตร์	35
ตาราง 7 ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตคณะศึกษาศาสตร์	36
ตาราง 8 ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตคณะสังคมศาสตร์	37
ตาราง 9 ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์	38
ตาราง 10 ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตคณะบริหารธุรกิจ	39
ตาราง 11 ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตคณะเกษตรศาสตร์	40
ตาราง 12 ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตคณะอุตสาหกรรมเกษตร	41
ตาราง 13 ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตคณะวิศวกรรมศาสตร์	42
ตาราง 14 ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตคณะสัตวแพทยศาสตร์	44
ตาราง 15 ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์	45

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตาราง 16 ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตคณะแพทยศาสตร์	47
ตาราง 17 ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตคณะเทคนิคการแพทย์	48
ตาราง 18 ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตคณะเภสัชศาสตร์	49
ตาราง 19 ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตคณะทันตแพทยศาสตร์	50
ตาราง 20 ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์	51
ตาราง 21 ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการทำงานของบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย	52
ตาราง 22 ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตรวมทุกคณะและบัณฑิตวิทยาลัย	53
ตาราง 23 ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	55
ตาราง 24 ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี	56
ตาราง 25 ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ	57
ตาราง 26 ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตโดยรวมในระดับปริญญาตรี	58
ตาราง 27 ระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิตคณะมนุษยศาสตร์	65

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตาราง 28 ระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิตคณะศึกษาศาสตร์	66
ตาราง 29 ระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิตคณะสังคมศาสตร์	67
ตาราง 30 ระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์	68
ตาราง 31 ระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิตคณะบริหารธุรกิจ	69
ตาราง 32 ระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิตคณะเกษตรศาสตร์	70
ตาราง 33 ระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิตคณะอุตสาหกรรมเกษตร	71
ตาราง 34 ระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิตคณะวิศวกรรมศาสตร์	72
ตาราง 35 ระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์	73
ตาราง 36 ระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์	74
ตาราง 37 ระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิตคณะแพทยศาสตร์	75
ตาราง 38 ระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิตคณะเทคนิคการแพทย์	76
ตาราง 39 ระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิตคณะเภสัชศาสตร์	77
ตาราง 40 ระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิตคณะทันตแพทย์	78
ตาราง 41 ระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์	79
ตาราง 42 ระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย	80
ตาราง 43 ระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิต โดยรวมทุกคณะ	81
ตาราง 44 ระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิตกลุ่มสาขาวิชา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	82
ตาราง 45 ระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิตกลุ่มสาขาวิชา วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี	83
ตาราง 46 ระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิตกลุ่มสาขาวิชา วิทยาศาสตร์สุขภาพ	84
ตาราง 47 ระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิต โดยรวม ในระดับปริญญาตรี	85

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตาราง 48 จุดเด่น จุดด้อยของบัณฑิตคณะมนุษยศาสตร์	87
ตาราง 49 จุดเด่น จุดด้อยของบัณฑิตคณะศึกษาศาสตร์	90
ตาราง 50 จุดเด่น จุดด้อยของบัณฑิตคณะสังคมศาสตร์	94
ตาราง 51 จุดเด่น จุดด้อยของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์	97
ตาราง 52 จุดเด่น จุดด้อยของบัณฑิตคณะบริหารธุรกิจ	99
ตาราง 53 จุดเด่น จุดด้อยของบัณฑิตคณะเกษตรศาสตร์	102
ตาราง 54 จุดเด่น จุดด้อยของบัณฑิตคณะอุตสาหกรรมเกษตร	105
ตาราง 55 จุดเด่น จุดด้อยของบัณฑิตคณะวิศวกรรมศาสตร์	107
ตาราง 56 จุดเด่น จุดด้อยของบัณฑิตคณะสัตวแพทยศาสตร์	109
ตาราง 57 จุดเด่น จุดด้อยของบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์	111
ตาราง 58 จุดเด่น จุดด้อยของบัณฑิตคณะเภสัชศาสตร์	113
ตาราง 59 จุดเด่น จุดด้อยของบัณฑิตคณะเทคนิคการแพทย์	115
ตาราง 60 จุดเด่น จุดด้อยของบัณฑิตคณะเภสัชศาสตร์	118
ตาราง 61 จุดเด่น จุดด้อยของบัณฑิตคณะทันตแพทยศาสตร์	120
ตาราง 62 จุดเด่น จุดด้อยของบัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์	122
ตาราง 63 จุดเด่น จุดด้อยของบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย	124
ตาราง 64 จุดเด่น จุดด้อยของบัณฑิตกลุ่มสาขาวิชา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	126
ตาราง 65 จุดเด่น จุดด้อยของบัณฑิตกลุ่มสาขาวิชา วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี	132

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตาราง 66 จุดเด่น จุดด้อยของบัณฑิตกลุ่มสาขาวิชา วิทยาศาสตร์สุขภาพ	135
ตาราง 67 จุดเด่น จุดด้อยของบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย	139

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้ดำเนินการผลิตบัณฑิตในสาขาต่าง ๆ เป็นระยะเวลาเกือบ 40 ปี มีบัณฑิตออกไปรับใช้สังคมในองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ไม่น้อยกว่า 80,000 คน และเฉพาะการผลิตบัณฑิตในช่วงการดำเนินงานตามแผนพัฒนาฯ ระยะที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) มีจำนวนบัณฑิตที่สำเร็จในช่วงปี 2540-2544 มีจำนวนทั้งสิ้น 21,671 คน (ฝ่ายตรวจสอบและรับรองผลการศึกษา 2541-2545) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่จึงจัดให้มีการประเมินผลการดำเนินการจัดการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาฯ ระยะที่ 8 ดังกล่าวขึ้น โดยได้กำหนดกรอบของการประเมินผลแผนไว้ทั้งหมด 6 ด้าน และการผลิตบัณฑิตเป็นด้านหนึ่งที่จะต้องทำการประเมินผล โดยคณะกรรมการประเมินผลแผนพัฒนาฯ ระยะที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ซึ่งมีมหาวิทยาลัยแต่งตั้งขึ้น และคณะกรรมการฯ ได้กำหนดดัชนีชี้วัดผลสำเร็จของงาน (Key Performance Indicators : KPIs.) ที่อาจจะสอดคล้องกับสภาพการทำงาน ไว้รวม 8 หัวข้อ ประกอบด้วย

1. ความรู้ความสามารถเชิงวิชาชีพของบัณฑิต
2. ความนิยมของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิต
3. คุณธรรม จริยธรรมของบัณฑิตและบัณฑิตที่พึงประสงค์
4. ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมของบัณฑิต
5. มนุษยสัมพันธ์ การปรับตัวและภาวะผู้นำของบัณฑิต
6. ทักษะในการวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ
7. ทักษะการใช้วิชาความรู้และภาษาต่างประเทศ
8. ความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ในขณะเดียวกัน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ยังได้กำหนดคุณสมบัติบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2541 : 27) ไว้ 9 ด้าน คือ

1. มีความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ
2. มีทักษะในการคิด วิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ
3. มีทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา
4. มีทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่
5. ใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง
6. มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้
7. มีภาวะผู้นำ
8. มีคุณธรรม จริยธรรม
9. มีความรับผิดชอบต่อสังคม

สารสนเทศที่ใช้ประเมินผลเป็นสิ่งจำเป็น และเกณฑ์การพิจารณาและแหล่งสารสนเทศของแต่ละด้านที่จะสนองตอบตัวชี้วัด KPI แต่ละหัวข้อย่อมมีสารสนเทศแตกต่างกัน และการได้มาของข้อมูลและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ก็มีความซับซ้อนแตกต่างกัน ซึ่งอาจจะได้จากการวิเคราะห์และวิจัย เช่นคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่ผู้ใช้ปรารถนาที่นอกเหนือจากความรู้ความสามารถของบัณฑิต และเพื่อให้การประเมินบรรลุเป้าหมาย จำเป็นต้องอาศัยนายจ้างผู้ใช้บัณฑิต ซึ่งโดยปกติแล้วเป็นวิธีการหนึ่งที่มีความนิยมอย่างมาก แม้แต่การจัดการแบบ TQM และการประกันคุณภาพทางการศึกษาทั่ว ๆ ไปในปัจจุบันยังเน้นลูกค้าและบุคคลภายนอกเป็นผู้ตรวจสอบมาตรฐานเป็นสำคัญ

ความคิดเห็นหรือทัศนะ หรือความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อดูกจ้างหรือข้าราชการชั้นผู้น้อยกว่า มักเป็นภาพสะท้อนให้ทราบถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของสถาบันการศึกษาในฐานะผู้ผลิต/พัฒนาบุคลากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคที่โลกมีการพัฒนา เปลี่ยนแปลง และมีมุมมองจาก “ให้ความสำคัญแก่ผู้ผลิต ไปเป็นอำนาจของผู้ใช้ (หรือลูกค้า)” . เนื่องจากผู้ใช้และลูกค้ามีโอกาสเลือกใช้มากขึ้น ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นหรือทัศนะ หรือความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อดูกจ้างหรือข้าราชการจึงมีความสำคัญและมีประโยชน์ที่มหาวิทยาลัยจะนำมาใช้เพื่อการพัฒนาปรับปรุงและสามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ

ฉะนั้น การศึกษาครั้งนี้จึงสนใจศึกษาว่า นายจ้างหรือหัวหน้างานมีความพึงพอใจต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่สำเร็จการศึกษาระหว่าง พ.ศ. 2540-2544 ระดับใด จุดเด่น จุดด้อยของบัณฑิตเหล่านั้นเป็นอย่างไรบ้าง และคุณภาพของบัณฑิตคณะต่าง ๆ ตามการรับรู้ของนายจ้างหรือหัวหน้างานเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตคณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่สำเร็จการศึกษา ปี 2540 - 2544
2. เพื่อประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานตามการรับรู้ของนายจ้างต่อบัณฑิตคณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่สำเร็จการศึกษาปี 2540 - 2544
3. เพื่อศึกษาจุดเด่น จุดด้อยของบัณฑิตฯ ตามความคิดเห็นของนายจ้าง

ประโยชน์ที่จะได้รับ

ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้ข้อมูลความพึงพอใจของนายจ้างประเภทงานต่าง ๆ ที่มีต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งเป็นการประเมินประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของสาขาวิชาต่าง ๆ ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 และสามารถนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

- ✓ ความพึงพอใจ หมายถึง ความสมหวัง ความคาดหวัง ความสุขที่ได้รับจากการกระทำจากอีกฝ่ายหนึ่ง ในที่นี้หมายถึงความพึงพอใจของนายจ้างของประเภทงานต่าง ๆ ที่มีต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่นายจ้างกำหนดให้ของสถานประกอบการหรือหน่วยงานต่าง ๆ
- ✓ นายจ้าง หมายถึง หัวหน้างานหรือผู้บริหารผู้มีอำนาจของประเภทงานต่าง ๆ ในการจ้างหรือประเมินการทำงานของบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

- ✓ **ประเภทงาน** หมายถึง ประเภทของงานที่บัณฑิตเข้าไปทำทั้งของรัฐและเอกชน เช่น งานธุรกิจ (บริษัท ห้างร้าน ธุรกิจ สรรพากร สื่อสาร ฯลฯ) งานผลิต/พัฒนา (วิศวกรรมก่อสร้าง อุตสาหกรรม เกษตรกรรม พัฒนาการ ครู-อาจารย์ ข้าราชการ ฯลฯ) งานยุติธรรม (ตำรวจ ศาล ผู้พิพากษา อัยการ ฯลฯ) งานปกครอง-สังคม (ปลัด อบต. เทศบาล อำเภอ จังหวัด สังคมสงเคราะห์) แพทย์และสาธารณสุข (แพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาล เกษตรศาสตร์ เทคนิคการแพทย์ ฯลฯ)
- ✓ **บัณฑิต** หมายถึง บัณฑิต มหาบัณฑิต และคุณวุฒิบัณฑิต ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีใน คณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในช่วงแผน 8 (พ.ศ. 2540-2544) และกำลัง ทำงานเป็นลูกจ้าง หรือข้าราชการตำแหน่งต่ำกว่าผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร ได้แก่ นายจ้างประเภทงานต่าง ๆ ทั้งที่เป็นส่วนราชการและเอกชนครอบคลุม บัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่สำเร็จการศึกษาระหว่างปี พ.ศ. 2540 - 2544

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ศึกษา ประกอบด้วย

2.1 ความพึงพอใจและคุณภาพการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระหว่าง พ.ศ. 2540 - 2544 ตามการรับรู้ของนายจ้างในด้านต่อไปนี้

- 1) ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ
- 2) ด้านทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ
- 3) ด้านทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และภาษาต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา
- 4) ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่
- 5) ด้านใฝ่รู้และศึกษาอย่างต่อเนื่อง
- 6) ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้
- 7) ด้านมีภาวะผู้นำ

- 8) ด้านมีคุณธรรม จริยธรรม
- 9) ด้านมีความรับผิดชอบต่อสังคม

2.2 จุดเด่นและจุดด้อยของบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่สำเร็จการศึกษาระหว่าง
พ.ศ. 2540 - 2544

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การให้ความสำคัญต่อมิติด้านคุณภาพเท่านั้นที่จะช่วยให้การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจก่อให้เกิดดอกผลแก่ประชาชนมากที่สุด การให้ความสำคัญต่อมิติด้านคุณภาพจึงไม่ใช่เรื่องปลีกย่อยแต่เป็นหัวใจที่จะช่วยให้ประเทศต่าง ๆ สามารถชิงฉวยโอกาสจากระบบเศรษฐกิจโลกเพื่อชีวิตที่ดีขึ้นของเราและอนุชนรุ่นหลัง

(The Quality of Growth, 2000)

ในบทนี้คณะผู้ศึกษาขอนำเสนอวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา ดังต่อไปนี้

1. นโยบายการจัดการอุดมศึกษา
2. แผนงานเพื่อบูรณาการอุดมศึกษา
3. ระบบการจัดการอุดมศึกษาแบบองค์รวม
4. คุณลักษณะของบัณฑิต
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดการวิจัย

นโยบายการจัดการอุดมศึกษา

- มหาวิทยาลัยในฐานะเป็นผู้สร้างสรรค์และเป็นผู้เผยแพร่ความรู้
- มหาวิทยาลัยในฐานะเป็นผู้นำด้านการศึกษา
- มหาวิทยาลัยในฐานะในฐานะผู้ฝึกอบรมผู้นำ
- มหาวิทยาลัยในฐานะผู้นำของวิชาชีพต่าง ๆ
- มหาวิทยาลัยในฐานะผู้ให้ความสนับสนุนส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจ
- มหาวิทยาลัยในฐานะผู้สนับสนุนความก้าวหน้าทางสังคม
- มหาวิทยาลัยในฐานะผู้วิเคราะห์นโยบายและผู้ให้คำปรึกษา
- มหาวิทยาลัยในฐานะผู้เป็นทูตทางวัฒนธรรม

(Kai-ming Cheng อ้างในอคฤย์ วิริยเวชกุล ,2542:54)

การศึกษาระดับอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นการศึกษาระดับต่อจากการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ ระดับต่ำกว่าปริญญาและระดับปริญญา มีจุดมุ่งหมายตามที่กำหนดในแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 ว่า การศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้และทักษะวิชาชีพในระดับกลาง รวมทั้งมีความสามารถในการริเริ่มประกอบการ และการศึกษาระดับปริญญา ซึ่งประกอบด้วยระดับปริญญาตรีและสูงกว่านั้น การศึกษาระดับปริญญาตรีมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ความสามารถในสาขาวิชาต่าง ๆ ในระดับสูง โดยเฉพาะการประยุกต์ทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติ การริเริ่มการพัฒนาทั้งทางวิชาการและวิชาชีพ ส่วนการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้และทักษะในสาขาวิชาเฉพาะทาง ให้มีความชำนาญมากยิ่งขึ้น มุ่งสร้างสรรค์ความก้าวหน้าและความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยเฉพาะการศึกษาค้นคว้า วิจัย และพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยี

การอุดมศึกษาของไทยได้มีพัฒนาการมาเป็นลำดับนับตั้งแต่การจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาแห่งแรกของประเทศไทย คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. 2459 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศิลปากร ที่จัดตั้งในระยะต่อมาเพื่อเปิดสอนในสาขาวิชาเฉพาะทางเพื่อผลิตคนเข้ารับราชการ (Tangchuang & Mounier, 2002)

การผลิตกำลังคนระดับกลางและระดับสูงมีความจำเป็นมากขึ้นในยุคของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศนับตั้งแต่ปี 2500 เป็นต้นมา การอุดมศึกษาจึงมีความหลากหลายทั้งในด้านหน่วยงานที่จัดซึ่งมีถึง 10 กระทรวง และ 1 หน่วยงานอิสระ ได้แก่ ทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงกลาโหม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานกฤษฎีกา กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม กระทรวงคมนาคม กระทรวงยุติธรรม กรุงเทพมหานคร และสภาการศึกษา รวมสถาบันอุดมศึกษาทั้งสิ้น 646 แห่ง (ไม่นับวิทยาเขต) ทำให้ประเภทของการจัดรูปแบบและเนื้อหาสาระของการจัดมีความหลากหลายทางด้านคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา การบริหารและการจัดการ ตลอดจนกลุ่มคนผู้รับบริการ ทั้งนี้ การอุดมศึกษาได้มุ่งเพื่อการผลิตกำลังคนเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเป็นสำคัญ ในปี พ.ศ. 2542 จำนวนนักศึกษาที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยและกระทรวงศึกษาธิการมีจำนวนนักศึกษาทั้งสิ้น 1,608,340 คน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544 : 14 –15, 27) ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับระหว่างจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ในระบบโรงเรียน) และจำนวนนักศึกษาเข้าใหม่ระดับอุดมศึกษา (จำกัดรับ) ระหว่างปี 2535-2541 พบว่าสามารถ

รับเข้าได้ ร้อยละ 86.8, 92.8, 93.9, 92.5, 92.6, 81.8 และ 88.5 ตามลำดับ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544 : 55)

หากแต่ในกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) ได้ส่งผลให้เกิดการแข่งขันด้านเศรษฐกิจการค้าอย่างรุนแรง หลายฝ่ายต่างคาดหวังบทบาทของอุดมศึกษาในการพัฒนากำลังคนเพื่อพัฒนาศักยภาพ และสมรรถนะในการแข่งขัน ซึ่งผลการค้นคว้าของพศินแดงจวง (2544: 20) พบว่าในช่วงเวลาที่ผ่านมามีการศึกษาระดับอุดมศึกษาถึงระดับปริญญาตรีได้มีปริมาณผู้เข้าเรียนและสำเร็จการศึกษาสูงขึ้นจากร้อยละ 13.8 ในปี 2529 เป็น ร้อยละ 24.2 (ของประชากรในวัยเรียน) ในปี 2540 แต่ในทางตรงกันข้ามกลับมีคุณภาพลดลง การอุดมศึกษาไทยจึงต้องปรับเปลี่ยนโดยมุ่งเน้นการเตรียมคนเข้าสู่ภาวะการเปลี่ยนแปลงในโลกอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพทั้งในเชิงการตอบสนองและชี้นำในระบบเศรษฐกิจและสังคมของทั้งภาครัฐและภาคเอกชน บทบาทการจัดอุดมศึกษาจึงมิใช่หน้าที่ของรัฐแต่ฝ่ายเดียว แต่เป็นหน้าที่ของภาคเอกชน องค์กรประชาชนท้องถิ่น และชุมชนที่จะต้องเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อการอุดมศึกษาให้มากขึ้น ขณะเดียวกันผู้เรียนก็ต้องมีส่วนนำทรัพยากรมาสู่สถาบันอุดมศึกษาให้มากขึ้นด้วย

ภายใต้ความเป็นกลไกในการผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อการพัฒนาประเทศและนำประเทศก้าวสู่ยุคการแข่งขันในปัจจุบันและอนาคตส่งผลให้อุดมศึกษาต้องปรับเปลี่ยนบทบาทใหม่ไม่เฉพาะการดำเนินการกิจด้านการผลิตบัณฑิต การวิจัยและการบริการวิชาการ แต่จะต้องเป็นอุดมศึกษาตลอดชีวิต และมุ่งเน้นการพัฒนากำลังคนทุกเพศทุกวัย ทั้งวัยเรียนและวัยทำงานให้มากขึ้น ทั้งนี้โดยนอกจากจัดการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาและปริญญาแล้ว สถาบันอุดมศึกษาจะต้องมีบทบาทในการฝึกอบรมกำลังแรงงานในทุกระดับ/ประเภท เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและทักษะกำลังแรงงาน อันจะนำไปสู่การเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศไทยในเวทีโลก ทั้งนี้ จากข้อมูลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก โดยสถาบัน IMD ประเทศไทยถูกจัดอันดับอยู่ในอันดับที่ต่ำลงเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน นอกจากนี้ จากผลการสำรวจความเห็นของกลุ่มนักธุรกิจต่างชาติ ประมาณ 500 คน ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยบริษัทที่ปรึกษาความเสี่ยงทางเศรษฐกิจและการเมือง (PERC) ซึ่งมีสำนักงานตั้งอยู่ในฮ่องกง ในปี 2542 ปรากฏว่านักธุรกิจดังกล่าวให้ความเห็นว่าประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ส่วนใหญ่ ยกเว้นสิงคโปร์กับฟิลิปปินส์ กำลังเผชิญปัญหาการขาดแคลนแรงงานที่มีฝีมือที่ชำนาญและมีการศึกษาดี ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับโลกเศรษฐกิจในปัจจุบันและอนาคต โดยเฉพาะประเทศไทย มาเลเซีย เวียดนาม และอินโดนีเซียติดอันดับประเทศที่ขาดแคลนแรงงานฝีมือมากที่สุด และนับเป็นอุปสรรคสำคัญในการยกระดับฐานะประเทศไปสู่สังคมอุตสาหกรรมที่พึ่งความรู้เป็นฐาน และจากการจัดทำโพล (poll) สำรวจความคิดเห็นโดย PERC เกี่ยวกับคุณภาพแรงงาน ซึ่งได้มีการเรียงลำดับประเทศที่มีแรงงานคุณภาพจากมากที่สุ่มไปหาน้อยที่สุด ปรากฏผล ดังนี้ 1) ญี่ปุ่น 2) ไต้หวัน

3) สิงคโปร์ 4) ฟิลิปปินส์ 5) ฮองกง 6) อินโดนีเซีย 7) เกาหลีใต้ 8) จีน 9) ไทย 10) มาเลเซีย 11) เวียดนาม และ 12) อินโดนีเซีย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542: 37-40) ได้ทำการวิเคราะห์พบจุดอ่อนของอุดมศึกษาไทยมีประเด็นที่สำคัญ ประกอบด้วย

1. ไม่สามารถทำหน้าที่กลไกระดับมันสมองของประเทศตามบทบาทหน้าที่ได้เท่าที่ควร แม้แต่การวิเคราะห์เตือนภัยล่วงหน้า และแนะแนวทางที่ควรให้แก่ประเทศและประชาชนไทยในภาวะวิกฤต และในภาวะที่ประเทศต้องการองค์ความรู้และทางเลือกที่ถูกที่ควร
2. ประสบปัญหาวิกฤตด้านคุณภาพการจัดการเรียนการสอนเน้นเนื้อหาวิชามากกว่าการสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดอย่างมีวิจารณญาณ (critical thinking) คิดสร้างสรรค์ (creative thinking) โดยเฉพาะในระยะหลังที่มีการเพิ่มปริมาณการผลิตบัณฑิตเพื่อให้ทันกับความต้องการของประเทศ ทำให้คุณภาพการศึกษาดกต่ำลง บัณฑิตมีความเข้มแข็งทางวิชาการต่ำกว่ามาตรฐานสากล และขาดคุณลักษณะที่จำเป็นหลายประการ เช่น ความอดทน ซื่อสัตย์ คุณธรรม จริยธรรม
3. มีระบบบริหารที่ด้อยประสิทธิภาพ ทั้งระบบบริหารวิชาการ ระบบบริหารการเงิน และระบบบริหารบุคคล ทำให้ขาดความคล่องตัวที่จะพัฒนาให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของวิทยาการและตอบสนองต่อความจำเป็นของประเทศ
4. มุ่งเน้นภารกิจจัดการเรียนการสอนเป็นส่วนใหญ่และละเลยภารกิจการวิจัยและสร้างองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาประเทศ
5. การผลิตกำลังคนไม่สอดคล้องและทันการณ์กับปริมาณความต้องการและการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และในการเตรียมผลิตกำลังคนของหน่วยงานต่าง ๆ ยังขาดการศึกษาข้อมูลความต้องการกำลังคน และการศึกษาวิจัยเพื่อประกอบการกำหนดนโยบายและวางแผนกำลังคนอย่างพอเพียง
6. ความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสถานประกอบการหรือหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนอื่น ๆ ในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพแรงงาน รวมทั้งการวิจัย ยังทำได้จำกัด

กล่าวได้ว่า อุดมศึกษาในปัจจุบันและอนาคตมีสิ่งที่จะต้องปรับปรุงอีกมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งภารกิจที่สำคัญคือการสร้างองค์ความรู้ และสร้างสังคมให้มีพื้นฐานแข็งแกร่ง ทั้งนี้อุดมศึกษาจึงต้องมีบทบาททั้งในเชิงการตอบสนองและนำการพัฒนาในด้านต่าง ๆ

สำหรับแนวคิดในการจัดการศึกษาและปฏิบัติการศึกษาในต่างประเทศ รท.หญิงวันทนี ทยไทยเที่ยง (2543: 10) ได้ทำการศึกษากรอบแนวทางการปฏิบัติการศึกษาของฮ่องกงได้กำหนดกรอบการปฏิบัติการศึกษาไว้ ดังนี้

1. เปิดโอกาสให้ทุกคนที่ปรารถนาจะเข้ารับการศึกษาระดับอุดมศึกษาได้เข้าศึกษาในหลักสูตรที่เหมาะสมกับความสามารถของตน เพื่อเป็นก้าวแรกในการกระตุ้นตนเองไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต
2. จัดตั้งสถาบันการศึกษาที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้ที่ปรารถนาจะศึกษาในระดับอุดมศึกษาสามารถเลือกเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยในระบบสถาบันการศึกษาระดับหลังมัธยมศึกษา และสถาบันการศึกษาต่อเนื่องในระหว่างประจำการ (in-service continuing education institutions) รวมทั้งให้มีระบบการถ่ายโอนหน่วยกิตการศึกษาและผู้ที่มีความสามารถทุกคนควรมีโอกาสศึกษาต่อในระดับปริญญา
3. การเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษาควรเป็นไปตามความสนใจของนักศึกษา ความต้องการด้านอาชีพ หรือข้อกำหนดในการศึกษาต่อ นักเรียนควรมีอิสระและความยืดหยุ่นในการเลือกหลักสูตร การโยกย้าย เปลี่ยนแปลง รวมทั้งการหยุดพัก หรือเลือกระยะเวลาที่จะศึกษาตามหลักสูตรได้
4. หลักสูตรปริญญาตรีควรเปิดโอกาสให้มีการเรียนรู้ข้ามสาขา (learning across disciplines) ให้มากที่สุด และควรมีลักษณะเฉพาะสาขาให้น้อยลง นักศึกษามหาวิทยาลัยควรจะมีความสุขกับชีวิตที่สมบูรณ์เปรียบพร้อมในรั้วมหาวิทยาลัย
5. การรับเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยควรพิจารณาความสามารถของนักเรียนทุกด้านมิใช่เฉพาะแต่ผลการสอบเท่านั้น
6. เพื่อพัฒนาหลักสูตรระดับหลังปริญญาสำหรับการศึกษาที่เป็นวิชาชีพ หรือสาขาวิชาเฉพาะในระดับสูงขึ้นต่อไป

รท.หญิงวันทนี ทยไทยเที่ยง (2543: 31-32) กล่าวอีกว่าฮ่องกงมีจุดมุ่งหมายของการศึกษาระดับหลังมัธยมศึกษา ประกอบด้วย

วิสัยทัศน์ : สร้างเสริมผู้นำที่มีจิตสำนึกต่อสังคม มีสำนึกต่อความรับผิดชอบในสังคมและมองอนาคตของโลก

จุดมุ่งหมาย : ฮ่องกงปรารถนาจะให้บัณฑิตทั้งหลาย

1. มีภาระผูกพันต่อครอบครัว สังคม ประเทศชาติ และโลกกว้าง รวมทั้งมีบุรณภาพและเจตจำนงที่จะยกตนเองให้มีความรู้ความสามารถสูงกว่าระดับพื้นฐานทั่วไป

2. มีความรู้พื้นฐานกว้าง ๆ มีความคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์และมีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง หรือในสาขาที่เกี่ยวข้อง และ
3. แสดงศักยภาพความเป็นผู้นำ และความสามารถที่จะดำรงชีวิตและทำงานในสังคมที่มีความหลากหลาย และภายใต้สภาวะแวดล้อมต่างวัฒนธรรม

แผนงานเพื่อบูรณาการอุดมศึกษา

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาที่เน้นการแสวงหาความพึงพอใจของนายจ้างต่อบัณฑิตของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อันอาจจะส่งผลต่อการตัดสินใจในระดับนโยบายในอนาคตเกี่ยวกับกระบวนการผลิตบัณฑิตที่พึงประสงค์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอเสนอแนวคิดสำคัญเกี่ยวกับการใช้เกณฑ์เพื่อการพัฒนาโครงการการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ดังต่อไปนี้

1. การใช้เกณฑ์เพื่อการพัฒนาโครงการการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

โดยทั่วไปโครงการการศึกษาในระดับอุดมศึกษาย่อมมีความหลากหลายมิติ มีวัตถุประสงค์ที่สัมพันธ์กัน ตามแต่ละลักษณะและเป้าหมายของโครงการ และเป็นที่ยืนยันว่าคงไม่มีกลไกของระบบการบริหารจัดการที่เป็นมาตรฐานชัดเจนอย่างเป็นสากลในการขับเคลื่อนระบบการศึกษาให้สามารถผลิตคนได้อย่างมีประสิทธิภาพที่สุด ยิ่งกว่านั้นผลลัพธ์ของโครงการศึกษายังสามารถแตกแขนงไปได้อย่างกว้างขวางและลุ่มลึก และถ้าโครงการนั้นมีเป้าหมายและเนื้อหาที่ชัดเจนก็จะยิ่งส่งผลให้เกิดการกระทำที่ได้ผลลัพธ์อย่างมีความหมาย

การดำเนินโครงการใด ๆ จำเป็นต้องมีกรอบแนวคิดที่หลอมรวมแนวคิดด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นมาประกอบเป็นตัวบ่งชี้ที่มีคุณภาพของโครงการ ทำให้โครงการมีแนวโน้มของความยั่งยืนไม่ว่าจะได้รับการสนับสนุนจากภายนอกหรือภายในโครงการนั้นก็ตาม และแสดงถึงความยั่งยืนของโครงการที่สามารถจำแนกเป็นเกณฑ์การวัดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโครงการได้ Asian Development Bank (ADB) หรือธนาคารพัฒนาแห่งเอเชีย (1994) ได้เสนอแนะว่า ในการพัฒนาโครงการทางการศึกษาควรมีกรอบแนวคิดที่ควรเน้นย้ำอยู่ 3 ประการ คือ

- 1) เกณฑ์ประกอบด้วย 3 เกณฑ์หลัก คือ เกณฑ์ก่อนการออกแบบโครงการ เกณฑ์การออกแบบโครงการ และเกณฑ์การประเมินผลโครงการ
- 2) จำแนกเกณฑ์การประเมินออกเป็นเกณฑ์ที่พิจารณาจากผลกระทบของการพัฒนาเพื่อใช้สำหรับการตัดสินใจความเหมาะสมของโครงการจากประสิทธิภาพภายในและภายนอก
- 3) พิจารณาความเชื่อมโยง แนวคิดทั้งหมดนี้ให้สัมพันธ์กับความต้องการ ปัญหา บริบทชุมชน และวัฏจักรการดำเนินงานของโครงการและรูปแบบการวิเคราะห์

เป้าหมายของโครงการการศึกษาคือ กิจกรรมการศึกษาและการเรียนรู้ อันได้แก่ การถ่ายทอดความรู้และพัฒนาทักษะไม่ว่าจะเป็นในการศึกษาในระบบโรงเรียน การศึกษานอกโรงเรียน หรือการศึกษาตามอัธยาศัยก็ตาม จำเป็นต้องมีการพิจารณาองค์ประกอบที่สัมพันธ์กัน แต่เมื่อพิจารณาระบบการวางแผนและวางโครงการทางการศึกษาของประเทศไทย ทั้งในระดับมหภาค และจุลภาคแล้ว ผู้วิจัยยังไม่พบเลยว่าได้มีการดำเนินการ เน้นการดำเนินการตามกรอบแนวคิดทั้ง 3 ประการของ ADB ถึงแม้ว่าไม่มีความจำเป็นต้องเดินตามแนวคิดของ ADB หรือต่างประเทศ ทุกประการก็ตาม แต่ก็ควรนำ ข้อเสนอแนะมาพิจารณาสร้างความเหมาะสมภายใต้บริบทของสังคมไทยและความเป็นสากลในลักษณะประยุกต์

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยให้ความหมายของคำศัพท์ต่อไปนี้เพื่อสะดวกต่อการศึกษา และวิเคราะห์ คือ

ประสิทธิภาพภายนอก หมายถึง ความสัมพันธ์ของหลักสูตรการเรียนการสอนและประสิทธิภาพของระบบการศึกษาหรือสถาบันการศึกษา ในการผลิตผู้สำเร็จการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการด้านกำลังคนของสังคม ผู้ประกอบการ และองค์กรที่เกี่ยวข้องในอนาคต ส่วนใหญ่แล้วสามารถวัดและตรวจสอบได้จากอัตราการจ้าง ผู้สำเร็จการศึกษา สถานภาพทางสังคม ทิศทางที่เปลี่ยนแปลงไปเกี่ยวกับการจ้างงาน การเพิ่มผลผลิต ระยะเวลาการจ้างงาน เป็นต้น

ประสิทธิภาพภายใน หมายถึง ประสิทธิภาพของระบบการศึกษาที่จะแปรเปลี่ยนผู้เรียนไปสู่ผู้สำเร็จการศึกษา ประสิทธิภาพนี้จะสูงถ้ามีอัตราการไหลเวียนของผู้เรียนผ่านระบบการศึกษาหรือสถาบันการศึกษาในอัตราการสูญเสียที่ต่ำในด้านการออกกลางคัน การซ้ำชั้น หรือการสอบตก และในขณะเดียวกันมีคุณภาพการเรียนรู้ที่สูง โดยดูได้จากปัจจัยป้อน เช่น หลักสูตร วิธีเรียนและสอน คุณภาพบุคลากร วัสดุครุภัณฑ์การเรียนการสอน และการจัดการ เป็นต้น

ดังนั้น จากการกำหนดเกณฑ์ประกอบการพัฒนาโครงการศึกษาการศึกษาต่อเนื่องของประเทศไทย ผู้วิจัยพิจารณาแล้วสมควรอาศัยความหมายของประสิทธิภาพภายนอกและประสิทธิภาพภายใน ตลอดจนองค์ประกอบในด้านต่าง ๆ มาพัฒนาเป็นเกณฑ์การวินิจฉัย

1.1 การกำหนดเกณฑ์ของโครงการ

1.1.1 เกณฑ์ก่อนการออกแบบโครงการทางการศึกษา ควรคำนึงถึงความเกี่ยวข้องกับแผนระดับชาติที่เป็นแผนแม่บทต่าง ๆ โดยเฉพาะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ที่ต่อเนื่องจาก แผน 1 – 8 นโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ แผนและนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ทบวงมหาวิทยาลัยที่กำลังจะหลอมรวมกลายเป็น 1 กระทรวงใน พ.ศ. 2545 และที่สำคัญที่สุดคือ ควรคำนึงถึงภาวะเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อมที่จะศึกษาได้จากผลการวิเคราะห์งานวิชาการและงานวิจัยต่าง ๆ และผู้ให้ข้อมูลระดับนโยบาย

1.1.2 เกณฑ์การออกแบบโครงการทางการศึกษาที่ควรมีการพัฒนามาจากบทเรียนและประสบการณ์โครงการที่ผ่านมาแล้ว ผลการวิเคราะห์ การลดความเสี่ยงด้านสังคม เศรษฐกิจ สถาบัน และสิ่งแวดล้อม การพิจารณาจากระบบการจัดการที่มีประสิทธิภาพความคุ้มค่า (Cost-effectiveness) และการจำแนกระบบการสนับสนุนด้านการคลัง การเงิน และงบประมาณ

1.1.3 เกณฑ์การประเมินโครงการทางการศึกษาที่ย่อมสัมพันธ์กับสิ่งต่อไปนี้ คือ

- (1) การขยายจำนวนผู้เรียนในเชิงปริมาณและการทำให้เกิดระบบการบริหารจัดการที่มีเหตุมีผล
- (2) คุณภาพการศึกษาที่รวมทั้งประสิทธิผล และความสำเร็จของนักศึกษา (Student Achievement)
- (3) ประสิทธิภาพภายใน
- (4) การผลิตที่เป็นระบบที่รวมถึงการเข้าสู่ระบบการศึกษาและผลผลิตที่ได้ทั้งเชิงปริมาณ คุณภาพ และความครอบคลุม (Coverage) ทั้งสภาพภูมิศาสตร์ ลักษณะประชากร เผ่าพันธุ์ ความด้อยโอกาส และการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิต
- (5) ความสัมพันธ์กับหลักสูตร

เกณฑ์ทั้ง 2 ข้อแรกจะหนุนเนื่องให้เกณฑ์ข้อที่ 3 คือ การประเมินโครงการทางการศึกษา ซึ่งจะกลายเป็นพื้นฐานสำคัญของวัตถุประสงค์ของโครงการ

1.2 เกณฑ์ที่พิจารณาจากผลกระทบของโครงการในลักษณะประสิทธิภาพ

ภายนอก มี 5 องค์ประกอบ คือ

1.2.1 ผลประโยชน์ด้านเศรษฐกิจ โดยพิจารณาว่า โครงการพัฒนาการศึกษาในระดับอุดมศึกษานั้นจะมีผลต่อสิ่งต่อไปนี้คือ

- การจ้างงาน
- การเพิ่มผลผลิต
- การเติบโตทางเศรษฐกิจ
- เพิ่มศักยภาพในการดำรงชีพให้สูงกว่าเดิม
- ศักยภาพทางการเงิน
- การออม
- พฤติกรรมการบริโภค
- ด้านสุขภาพ และประชากร เช่น ลดอัตราการเกิด การเจริญพันธุ์ เป็นต้น

1.2.2 เกณฑ์ทางด้านการเสมอภาคทางสังคม ได้แก่

- การลดอัตราความยากจนและเพิ่มรายได้
- ความเสมอภาคทางเพศ
- ความเสมอภาคทางภูมิภาค
- ด้านสังคมวัฒนธรรม ซึ่งรวมถึงกลุ่มวัฒนธรรมย่อยต่าง ๆ
- การเคลื่อนไหวทางสังคม หรือการเลื่อนชั้นทางสังคม
- การถ่ายทอดค่านิยม ความเชื่อ จริยธรรม และคุณธรรม

1.2.3 เกณฑ์ด้านสถาบัน ได้แก่

- นโยบายการเสริมสร้างความเข้มแข็งและการปฏิรูปแนวทางการปรับปรุงสิ่งแวดล้อม
- ปรับปรุงโครงสร้างทางสถาบัน
- การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ
- เสริมสร้างความสามารถในทางการจัดการที่มีประสิทธิภาพให้แก่ทีมงาน
- ปรับปรุงการจัดการระดับโครงการหรือแผนก/หน่วยงานย่อยภายในสถาบัน
- สร้างความเข้มแข็งในการใช้ทรัพยากรข้อมูลและการระดมสรรพกำลัง

1.2.4 เกณฑ์ทางการเมือง ได้แก่

- การยอมรับกฎเกณฑ์ของกฎหมาย
- การจำแนกความเป็นชาติที่ชัดเจน
- ความเชื่อในระบอบประชาธิปไตย
- การมีส่วนร่วมของบุคคลในกระบวนการทางการเมือง

1.2.5 เกณฑ์ทางด้านสิ่งแวดล้อม

- การระดมสรรพกำลังด้านพลังงาน
- การบริการชุมชน เช่น น้ำ สาธารณสุข ระบบระบายน้ำ และสาธารณสุขโลก เป็นต้น
- การสนับสนุนด้านการออกแบบและจัดการพื้นที่
- การสร้างความตระหนักด้านสิ่งแวดล้อม

การพิจารณาตัดสินประสิทธิภาพภายนอกของโครงการดังกล่าวนั้น จำเป็นต้องนำองค์ประกอบ 5 ประการมาเชื่อมโยงเข้าด้วยกันอย่างเป็นเหตุเป็นผล คือ เกณฑ์พิจารณาผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจการเงินด้านสถาบัน การเมือง สิ่งแวดล้อม และความเสมอภาคทางสังคม แล้วจึงจะ

พิจารณาถึงองค์ประกอบย่อยของแต่ละเกณฑ์ในประเด็นสำคัญของการตัดสินใจตัดสินประสิทธิภาพภายนอกของโครงการภายใต้บริบทที่เกี่ยวข้อง

1.3 เกณฑ์ที่พิจารณาจากผลกระทบของโครงการในลักษณะประสิทธิภาพ มี 5 องค์ประกอบ คือ

- 1.3.1 ค่าใช้จ่ายของโครงการในภาพรวม
- 1.3.2 ด้านระบบการจัดการการเงินของโครงการ
- 1.3.3 ปัจจัยป้อนของโครงการ ซึ่งในโครงการของการศึกษานั้นมักจะพิจารณาจากครู ผู้เรียน สื่อการเรียนการสอน สิ่งอำนวยความสะดวก ทรัพยากร หลักสูตร และความสามารถในการบริหารงานและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 1.3.4 กระบวนการบริหารจัดการ
- 1.3.5 ผลผลิตของโครงการ ได้แก่ อัตราการเข้าเรียน ความสำเร็จ และความเสมอภาคซึ่งแต่ละองค์ประกอบย่อยมีองค์ประกอบย่อยและดัชนีชี้วัดอีกมากมายที่สามารถวัดได้ ประเมินได้ โดยที่เกณฑ์ทั้ง 5 ประการเหล่านี้จำเป็นต้องมีความเชื่อมโยงกัน เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาและตัดสินประสิทธิภาพของปัจจัยภายในโครงการ

ระบบการจัดการอุดมศึกษาแบบองค์รวม

การจัดการศึกษาจำเป็นต้องมีความเกี่ยวข้องกับความต้องการของตลาดแรงงานที่นอกเหนือไปจากความจำเป็นในการช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่นักศึกษาและผู้เรียนในการแสวงหาความรู้และประสบการณ์เพื่อพึ่งตนเอง และปรับตัวเองในสภาพสังคมและเศรษฐกิจที่กำลังเปลี่ยนแปลง ตลาดแรงงานต้องการบัณฑิตที่มีทักษะเฉพาะ สามารถปรับตัวและพัฒนาตนเองตามสภาพงาน สามารถสร้างงานอาชีพของตนได้ และสามารถมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อที่ 5 ของแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ว่าด้วยการพัฒนาความเป็นสากลของอุดมศึกษาไทยและการเปิดสู่ภูมิภาค (สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, 2540: 16-17) ที่เน้นการยกระดับมาตรฐานและสมรรถนะของสถาบันอุดมศึกษาให้มีมาตรฐานสากล การสร้างความสัมพันธ์และบทบาททางวิชาการในเวทีนานาชาติ และให้ผู้สอนและบัณฑิตมีสมรรถนะอย่างเป็นสากล เจตคติโลกทัศน์และชีวิตทัศน์ที่สัมพันธ์กับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม จากการวิเคราะห์เอกสาร พอกล่าวได้ว่า

1. ทุคมหาวิทยาลัยในระบบจำกัดรับ ในระยะแรกย่อมมีการจัดระบบการเรียนการสอน ทั้งลักษณะการเรียนการสอนหลักในชั้นเรียน และภาคเสริมสิ่งจำเป็นต่าง ๆ โดยเฉพาะอาจารย์ และสื่อการสอนอื่น ๆ รวมทั้ง อาคาร สถานที่ เครื่องมือ อุปกรณ์ ห้องปฏิบัติการ วัสดุและค่าใช้จ่าย ตลอดจนบุคลากรผู้ช่วยจัดการเรียนการสอน สถาบันต่าง ๆ ย่อมหาทางพัฒนาวิธีวิทยาทางการศึกษาด้านกระบวนการเรียนรู้และการถ่ายทอด โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการค้นหาความรู้ การเก็บรักษาเนื้อหาของความรู้ การถ่ายทอดความรู้ที่ได้มา และพัฒนาแล้วเพื่อปรับจากข้อมูลเป็นสารสนเทศ (From data to information) และกลายเป็นความรู้และปัญญา

2. ความด้อยศักยภาพในการจัดการศึกษาแบบดั้งเดิม หรือแบบชั้นเรียนที่ต้องอาศัยผู้สอนเพียงคนเดียวถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียน ซึ่งอาจจะไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงความก้าวหน้าของโลก และไม่ทันต่อการขยายตัวของประชากรในวัยเรียนระดับอุดมศึกษา และบุคลากรอื่นที่จำเป็นต้องอาศัยทรัพยากรของสถาบันอุดมศึกษามาช่วยพัฒนาและยกระดับวิชาชีพ

3. เทคโนโลยีทางการศึกษาที่มหาวิทยาลัย ควรจะนำมาใช้ควรเป็นไปตามแนวคิดของการสื่อสารที่อาศัยเทคโนโลยีเป็นช่องทางการสื่อสารเพื่อนำพาเนื้อหาความรู้จากผู้สอนไปสู่ผู้เรียน หรือนำพาผู้เรียนไปสู่เนื้อหาการเรียนรู้ หรือเป็นการอำนวยความสะดวกในการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้เรียนและผู้สอน

4. กระบวนการผลิตบัณฑิต อาจจะจำแนกเป็น 3 ระบบที่สัมพันธ์กัน คือ ระบบการผลิต ระบบส่งและระบบบริการ ผู้วิจัยขอเสนอแนวคิดได้ ดังนี้

4.1 ระบบการผลิต (Introduction System)

ในทางการศึกษา ระบบการผลิตมีความหมายกว้างครอบคลุมกระบวนการและแนวคิดการจัดการทั้งหมด ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย อำนาจหน้าที่ แผนยุทธวิธี แผนดำเนินการ ใช้อาคารสถานที่ บุคลากร สื่อการเรียนการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ถ้าจะกล่าวให้แคบลงสำหรับมหาวิทยาลัย อาจจำแนกได้ 3 ประการ สำหรับระบบผลิตสื่อการเรียนการสอน คือ สื่อเอกสารสิ่งพิมพ์ สื่อที่ต้องอาศัยอิเล็กทรอนิกส์ และสื่อบุคคล ได้แก่ ผู้สอน และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์และทักษะ โดยรวมทั้งคณาจารย์ ที่ปรึกษา ผู้ควบคุมรายการ เทคนิคเขียน และผู้ให้การฝึกอบรม (Trainers for Trainers) ซึ่งในระบบของการผลิตสื่อบุคคลหรือการพัฒนาบุคลากรเพื่อการนี้ จำเป็นต้องมีหลักสูตรหลากหลายเฉพาะทางแต่พัฒนาขึ้นบนพื้นฐานของหลักการและปรัชญาการศึกษาทางไกล

4.2 ระบบส่ง (Delivery System) เป็นระบบการจัดส่งข่าวสารข้อมูล หรือเนื้อหาการเรียนการสอนจากต้นทางไปสู่ปลายทาง หรือจากแหล่งความรู้ไปสู่ผู้ใช้บริการ ซึ่ง ผู้วิจัยขอจำแนกเป็น 2 กลุ่มย่อย

4.2.1 กลุ่มต้นทาง ได้แก่ (1) องค์กร ที่เป็นต้นกำเนิดของ นโยบาย (2) องค์กร ที่ทำหน้าที่ควบคุมการส่งสัญญาณหรือเนื้อหาการเรียนการสอนผ่านสื่อ ประเภทต่าง ๆ ไปยัง จุดหมายปลายทาง และ (3) องค์กร ที่ควบคุมระบบการผลิตทุกประเภท

4.2.2 กลุ่มรับบริการปลายทาง (End Users) อาจจำแนกเป็น 3 กลุ่มย่อย คือ กลุ่ม ผู้รับนโยบายไปปฏิบัติ ภายใต้การควบคุมด้วยระบบงบประมาณ ระบบมาตรฐานทางวิชาการและ ระเบียบวินัยของพนักงานของรัฐ และจะต้องมีการนำนโยบายดังกล่าวไปประสานกับหน่วยงานอื่น ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การบริหารการจัดการเทคโนโลยีทางการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้ง การใช้อาคารสถานที่ หลักสูตร วิธีสอน สื่อประเภทต่าง ๆ การติดตามผล การนิเทศงาน การวัดผล และประเมินผล

4.3 ระบบบริการ (Service system)

ระบบบริการในที่นี้ หมายถึง การจัดกิจกรรมบริการ การเรียนการสอน ซึ่งอาจ จำแนกได้ 2 กลุ่มดังได้กล่าวแต่เริ่มแรกแล้ว คือ กลุ่มงานบริหาร และ กลุ่มงานวิชาการ

4.3.1 กลุ่มงานบริหาร ได้แก่งานที่เกี่ยวกับผู้สอน ผู้เรียน อุปกรณ์การสอน การ จัดโปรแกรมและหลักสูตรการสอน งานด้านบุคลากรการสอน ตลอดจนการจัดการอาคารสถานที่ และ เทคโนโลยีทางการศึกษาประเภทต่าง ๆ ให้บริการและอำนวยความสะดวก

4.3.2 กลุ่มงานวิชาการ จำเป็นต้องมองถึงความสัมพันธ์ระหว่างงานบริการและ งานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่าง คณาจารย์ วิทยากร ผู้เรียน ชุมชน และองค์กรอื่น ๆ ด้วย ทั้งในระดับจังหวัด ภาค และนานาชาติ โดยที่แต่ละงานไม่สามารถดำเนินการอย่างอิสระได้

คุณลักษณะของบัณฑิต

ความคิดเห็นหรือทัศนะ หรือความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตหรือข้าราชการชั้นผู้น้อยกว่าเป็นภาพสะท้อนให้ทราบถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของสถาบันการศึกษาในฐานะผู้ผลิต/พัฒนานุเคราะห์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคที่โลกมีการพัฒนา เปลี่ยนแปลง และมีมุมมองจาก “ให้ความสำคัญแก่ผู้ผลิต ไปเป็นอำนาจของผู้ใช้ (หรือลูกค้า)” เนื่องจากผู้ใช้และลูกค้ามีโอกาสเลือกใช้มากขึ้น ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นหรือทัศนะ หรือความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตหรือข้าราชการจึงมีความสำคัญและมีประโยชน์ที่มหาวิทยาลัยจะนำมาใช้เพื่อการพัฒนา ปรับปรุงและสามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับสภาพการทำงาน เพื่อสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารในเบื้องต้น ดังนี้

1. ดัชนีชี้วัดผลสำเร็จของงาน (Key Performance Indicators : KPIs) ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คณะกรรมการประเมินผลแผนพัฒนาฯ ระยะที่ 8 ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้กำหนดดัชนีชี้วัดผลสำเร็จของงาน รวม 8 หัวข้อ ประกอบด้วย

1. ความรู้ความสามารถเชิงวิชาชีพของบัณฑิต
2. ความนิยมของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิต
3. คุณธรรม จริยธรรมของบัณฑิตและบัณฑิตที่พึงประสงค์
4. ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมของบัณฑิต
5. มนุษยสัมพันธ์ การปรับตัวและภาวะผู้นำของบัณฑิต
6. ทักษะในการวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ
7. ทักษะการใช้วิชาความรู้และภาษาต่างประเทศ
8. ความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2. คุณสมบัติบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2541 : 27) ได้กำหนดคุณสมบัติบัณฑิตที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย 9 ด้าน

1. มีความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ
2. มีทักษะในการคิด วิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ
3. มีทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา
4. มีทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่
5. ใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง
6. มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้
7. มีภาวะผู้นำ
8. มีคุณธรรม จริยธรรม
9. มีความรับผิดชอบต่อสังคม

3. วิธีการติดตามผู้สำเร็จการศึกษา

จำเนียร ช่างโชติ (2535) ได้กล่าวว่ามี 2 วิธี คือ

- 3.1 การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก วิธีการนี้จะให้ข้อมูลละเอียด และมีประโยชน์มากแต่จะใช้เวลาและสิ้นเปลืองงบประมาณค่อนข้างสูง และ
- 3.2 การใช้แบบสอบถาม วิธีการนี้จะให้ภาพกว้าง ๆ มีรายละเอียดน้อยกว่า ขาดข้อมูลในส่วนที่สามารถอธิบายได้ แต่จะประหยัดงบประมาณ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประกอบ คุปรัตน์ และบุญศิริ อนันตเศรษฐ (2543) ได้ทำการวิจัยเอกสารเรื่อง “การปฏิรูปอุดมศึกษาประเทศอังกฤษ” มีข้อค้นพบที่เป็นหลักการสำคัญ ประกอบด้วย

1. สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องตอบสนองต่อความต้องการของแต่ละบุคคล สามารถทำให้แต่ละบุคคลประสบความสำเร็จในการทำงานได้ตลอดชีวิต และสามารถเผชิญกับความไม่แน่นอนต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรอบ ๆ ตนได้อย่างมั่นใจ
2. การอุดมศึกษาต้องสร้างกำลังคนที่มีลักษณะทางเทคนิคขั้นสูงและมีความคิดสร้างสรรค์ได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองต่องานคุณภาพที่ต้องการการริเริ่มใหม่ ๆ ทั้งด้านผลิตภัณฑ์และบริการเพื่อตอบสนองต่อองค์กรข้ามชาติและองค์กรสนับสนุนทั้งหลาย
3. การศึกษาขั้นอุดมศึกษาต้องเป็นบริการในระดับนานาชาติที่ดึงดูดนักเรียนและนายจ้างต่าง ๆ ในระดับโลก โดยต้องคำนึงถึงโปรแกรมการจัดบริการการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน โดยใช้ระบบการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่
4. สถาบันอุดมศึกษาต้องเรียนรู้การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างองค์กร การตัดสินใจ และวิธีการให้การศึกษาตลอดชีวิต ซึ่งได้มีการดำเนินการขึ้นในองค์กรอื่น ๆ อย่างมากมายแล้วในเศรษฐกิจโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สถาบันอุดมศึกษาจึงต้องคำนึงถึงวิธีการจัดการศึกษาที่ทำให้คนมีความรู้ ทักษะ และความเข้าใจที่ว่า เขาทั้งหลายจะต้องแสวงหาความรู้และทักษะได้เองต่อไป
5. ต้องให้ความสำคัญในการวิจัยขั้นพื้นฐาน นอกเหนือไปจากการมีประชากรที่มีทักษะระดับสูง กล่าวคือต้องมีการวิจัยที่ต้องอาศัยองค์ความรู้ใหม่ ความเข้าใจและความคิดใหม่ ทั้งนี้เฉพาะบริษัทด้านเทคโนโลยีระดับสูงจะเลือกสถานที่ลงทุน ณ ประเทศที่

กำลังคนมีความรู้ความสามารถมากกว่า มีสถาบันอุดมศึกษาที่สามารถให้ผลทางงานวิจัย และสามารถให้โอกาสแก่บริษัทในการสื่อสารและความร่วมมือในการพัฒนางานวิจัยขั้นพื้นฐานได้อย่างดี

นอกจากนี้ ประกอบ คุปรัตน์ และบุญศิริ อนันตเศรษฐ (2543) ยังได้เสริมอีกว่า

1. การขยายโอกาสในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ซึ่งเน้นการขยายโอกาสในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีและเป็นการดำเนินการอย่างมีคุณภาพโดยมีประสิทธิภาพการผลิตสูง
2. การช่วยเหลือให้ผู้เรียนมีข้อมูลเพียงพอในการตัดสินใจเลือกวิชาที่เรียน สถานที่เรียน และอาชีพ ซึ่งเน้นการอุดมศึกษาเป็นการศึกษาของผู้ที่ต้องคิดและตัดสินใจเองได้แบบผู้ใหญ่ เพราะค่าใช้จ่ายทางการอุดมศึกษาจะไม่ใช่ว่าความรับผิดชอบของพ่อแม่ผู้ปกครอง แต่เป็นเรื่องที่รัฐบาลจะต้องหาทางสนับสนุนค่าใช้จ่ายในรูปเงินยืมเพื่อการศึกษา
3. การเรียนและการสอนต้องให้ความสนใจในการพัฒนาความเป็นคนอาจารย์ ผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษาที่ไม่ใช่เพียงรู้เนื้อหาวิชาการ แต่จะต้องเข้าใจกระบวนการเรียนการสอน และการพัฒนาขีดความสามารถของผู้เรียนไปด้วย ในรูปแบบที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้และแสวงหาความรู้ได้เอง
4. คุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เน้นการดำเนินการอย่างมีคุณภาพ มาตรฐาน แม้ต้องมีการขยายโอกาสให้แก่ผู้เข้าเรียนในจำนวนที่สูงมาก
5. สนับสนุนการวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและการวิจัยพื้นฐานที่สำคัญ รวมทั้งการจูงใจให้อุตสาหกรรมข้ามชาติสนใจเข้ามาลงทุนในประเทศอังกฤษเพิ่มมากขึ้น
6. เน้นความเชื่อมโยงระหว่างอุดมศึกษากับเศรษฐกิจและตลาดงาน โดยการชักจูงให้อุตสาหกรรมและภาคเอกชนทั้งหลายได้เข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนระบบอุดมศึกษา อย่างไรก็ดีตาม เป็นที่น่าสังเกตว่าเมื่อเริ่มปฏิรูปนั้นสังคมอังกฤษยังไม่ประสบความสำเร็จด้านการส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมเช่นเดียวกับประเทศสหรัฐอเมริกา
7. ให้ความสำคัญต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนและงานวิจัย อย่างไรก็ดีตามให้มีความตระหนักถึงแนวโน้มโดยทั่วไปของสถาบันการศึกษาที่มักจะใช้เทคโนโลยีอย่างไม่เหมาะสม ซ้ำซ้อน สิ้นเปลือง
8. ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคนอาจารย์และบุคลากรในระบบอุดมศึกษา โดยพัฒนาระบบ franchising ทางการศึกษา การพัฒนาการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา (sub-

degree programme) โดยให้หน่วยงานรับช่วง (franchise) ต้องนำไปดำเนินการให้ได้อย่างมีคุณภาพ

9. พัฒนาระบบการปกครองสถาบันการศึกษาและการบริหารจัดการโดยให้มีระบบการปกครองสถาบันที่สามารถตอบสนองต่อประชาคม นิสิตนักศึกษา การปกครองและการบริหารงานภายในที่โปร่งใส และมีสภาพสถาบันที่มีประสิทธิภาพในการกำหนดทิศทาง และการติดตามการทำงานของสถาบันให้ตอบสนองต่อแนวทางดังกล่าว
10. การจัดสรรเงินสนับสนุนอุดมศึกษา ให้มีแหล่งเงินที่หลากหลายและคล่องตัว โดยสถาบันสามารถนำไปดำเนินการได้อย่างสะดวก เช่น ในลักษณะเงินหมุนเวียน เป็นต้น
11. สกอตแลนด์และไอร์แลนด์เหนือ ให้มีการกระจายอำนาจมากขึ้น และเปิดโอกาสให้ทั้ง 2 ประเทศ ดำเนินการปฏิรูปอุดมศึกษาตามความต้องการของตน อย่างไรก็ตาม แนวทางการปฏิรูปโดยรวมก็จะมีลักษณะไปในทางเดียวกัน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543) ได้ทำการศึกษาวิจัยเชิงเอกสาร โดยข้อมูลส่วนใหญ่ได้จากเอกสารที่สืบค้นผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และจากการสอบถาม สัมภาษณ์ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ที่มีประสบการณ์โดยตรง จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์เกี่ยวกับการปฏิรูปอุดมศึกษาของประเทศสิงคโปร์และมาเลเซีย ผลของการศึกษา มีดังนี้

1. การปฏิรูปอุดมศึกษาของประเทศสิงคโปร์ มีพื้นฐานแนวคิดมาจาก IT 2000-Singapore's Vision of an Intelligent Island และของประเทศมาเลเซียมีพื้นฐานมาจาก VISION 2020 โดยมุ่งเน้นวิสัยทัศน์ในอนาคต เพื่อการพัฒนาประเทศโดยรวม การปฏิรูปอุดมศึกษาของสองประเทศที่ประสบความสำเร็จ มีส่วนอย่างมากมาจากความมุ่งมั่นของรัฐบาลในการที่จะทำให้เกิดผลอย่างแท้จริง รัฐบาลของประเทศทั้งสองมีความต่อเนื่องในการทำงาน และมีการตัดสินใจที่ก่อให้เกิดผลของการปฏิบัติอย่างรวดเร็ว ประเทศสิงคโปร์ได้มีการปฏิรูปอุดมศึกษา โดยมีเป้าหมายที่สถาบันอุดมศึกษาเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำของโลก มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีข่าวสารตามวิสัยทัศน์ IT 2000 เพื่อให้การเรียนการสอนมีความคล่องตัวรวมทั้งการบริการต่างๆ มีระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์สำหรับคณาจารย์และนักศึกษา และมีห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ที่มุ่งเน้นความเป็นนานาชาติ เช่น การมีคณะกรรมการที่ปรึกษาทางวิชาการนานาชาติแนะนำเรื่องหลักสูตร การเรียนการสอนและการบริหารทรัพยากรต่างๆ มีโครงการของหลักสูตรที่เอื้อต่อการศึกษาที่ต่างประเทศระยะ

เวลาหนึ่ง การให้นักศึกษามี global knowledge with Asian wisdom มีการให้ความสำคัญแก่งานวิจัยและพัฒนา โดยเฉพาะที่ร่วมมือกับภาคธุรกิจอุตสาหกรรมเป็นอย่างมาก นอกจากนี้งานวิจัยและสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ มุ่งเน้นไปในด้านการพาณิชย์ มีการจัดตั้งบริษัทของสถาบันอุดมศึกษาเองเพื่อความสะดวกในการดำเนินกิจกรรมทางการพาณิชย์ การใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์และการหารายได้เน้นคุณสมบัติของบัณฑิตที่มีคุณลักษณะของผู้ประกอบการ มีลักษณะของการเรียนรู้ตลอดชีวิต และมีการเตรียมการสำหรับอาชีพที่ยังไม่เกิดขึ้นในปัจจุบัน มหาวิทยาลัยมีแผนยุทธศาสตร์และการดำเนินการตามแผนที่ชัดเจน เช่น ที่มหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์มีแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์กลางการศึกษาที่มีคุณภาพ รวมทั้งความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ให้เกิดความเป็นหุ้นส่วนร่วมกันระหว่างองค์กรภาครัฐและเอกชน เป็นผู้นำด้านการศึกษาต่อเนื่อง ให้บริการคุณภาพแก่ชุมชน และส่งเสริมความสามารถและโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ เป็นต้น ประเทศสิงคโปร์ให้ความสำคัญสำหรับการศึกษาและฝึกอบรมเพิ่มเติม เพื่อพัฒนาทักษะแรงงานของผู้ที่มีงานทำอยู่แล้วมาก ดังเช่นโปรแกรมต่างๆ ที่หลากหลายของ Institute of Technical Education ทำให้ประชากรของประเทศได้มีการพัฒนาความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา

2. ประเทศมาเลเซียมีการปฏิรูปอุดมศึกษา โดยได้มีพระราชบัญญัติต่าง ๆ ออกมาหลาย

ฉบับ ได้แก่พระราชบัญญัติการศึกษา ค.ศ.1996 พระราชบัญญัติสภาอุดมศึกษาแห่งชาติ ค.ศ.1996 พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ค.ศ.1996 พระราชบัญญัติคณะกรรมการรับรองวิทยฐานะแห่งชาติ ค.ศ. 1996 พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย (ฉบับปรับปรุง) ค.ศ.1996 พระราชบัญญัติคณะกรรมการกองทุนการอุดมศึกษาแห่งชาติ ค.ศ.1997 พระราชบัญญัติต่าง ๆ เหล่านี้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ เช่น สถาบันอุดมศึกษาของรัฐมีรูปแบบเป็น Corporatised มหาวิทยาลัยยังคงเป็นองค์กรตามกฎหมาย แต่จะมีความเป็นอิสระมากขึ้นในการบริหารจัดการของสถาบันอุดมศึกษาและทางด้านการเงิน มีความคล่องตัวในการจัดหารายได้ของตนเอง การให้บริการแนะนำปรึกษาและผลงานวิจัยและพัฒนาที่ดำเนินการทางการพาณิชย์เพิ่มมากขึ้น สามารถจัดตั้งบริษัทจำกัด เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สิน โครงการ แผนการหรือกิจการที่ทำให้มีกำไรและเป็นประโยชน์แก่มหาวิทยาลัย ได้มีการจัดตั้งสภาการอุดมศึกษาแห่งชาติ เพื่อกำหนดนโยบายและประสานงานการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาของประเทศ ในส่วนของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้มีการขยายตัวอย่างรวดเร็วมากภายในระยะเวลา 2-3 ปี ตั้งแต่มีการออกพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ค.ศ.1996 และพระราชบัญญัติคณะกรรมการการรับรองวิทยฐานะแห่งชาติ ค.ศ.1996 ได้มีการเปิดสอนโปรแกรมการศึกษาที่หลากหลาย โดยความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ มีการรับนักศึกษาต่างชาติจำนวนมาก และรัฐบาลมีจุดมุ่งหมายให้เป็นอุตสาหกรรมการศึกษา โดยถือเป็นแหล่งรายได้ของการส่งออกอย่างหนึ่ง

ผลจากการศึกษาข้างต้นได้มีข้อเสนอแนะแนวทางการปฏิรูปอุดมศึกษาไทย เช่น การมุ่งเน้นที่ตอบสนองทิศทาง เป้าหมายและวิสัยทัศน์ ในอนาคตมากกว่าที่จะมองเฉพาะการแก้ปัญหาในปัจจุบัน ควรมีการปฏิรูปการศึกษาระดับต่าง ๆ ก่อนถึงระดับอุดมศึกษา โดยเฉพาะด้านการเรียนการสอน เพื่อให้การปฏิรูปอุดมศึกษาได้เป็นผลสำเร็จ รัฐบาลควรมีนโยบายและมาตรการต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการเป็นหุ้นส่วนกัน และร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด ระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสถานประกอบการภาคเศรษฐกิจต่างๆ ของประเทศ ชุมชนและสังคม ควรมีการจัดตั้งกองทุนพัฒนากำลังแรงงานของประเทศที่เอื้อต่อการศึกษาต่อ และการฝึกอบรมเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่องของผู้ที่ทำงานอยู่แล้ว และสถาบันอุดมศึกษาควรมีบทบาทที่เพิ่มมากขึ้นในการพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถ ให้ผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงานได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพสูงของประเทศช่วยในการลดต้นทุนการผลิต รัฐบาลยังคงให้เงินสนับสนุนแก่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ออกนอกระบบราชการ ในรูปของ block grant เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐสามารถดำเนินภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และมีการตรวจสอบได้ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐคงจะต้องพึ่งตัวเองมากขึ้น มีการดำเนินการทางการพาณิชย์ เช่น ด้านที่ปรึกษา งานวิจัยและสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ สามารถลงทุนด้านต่าง ๆ ได้แก่การดำเนินกิจการต่าง ๆ ควรคำนึงถึงเรื่องคุณภาพการศึกษาเป็นสำคัญมิใช่มุ่งเฉพาะธุรกิจผลกำไรอย่างเดียว ควรมีการจัดตั้งสภาอุดมศึกษาแห่งชาติเพื่อวางนโยบายการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศ และมีการจัดตั้งกองทุนการอุดมศึกษาแห่งชาติ เพื่อให้ผู้ที่มีความสามารถและประสงค์จะศึกษาระดับอุดมศึกษามีโอกาสยืมเงินจากกองทุนได้ สถาบันอุดมศึกษากับการวิจัยเป็นสิ่งจำเป็นควบคู่กัน การวิจัยจะทำให้มีการผลิตองค์ความรู้ใหม่มาพัฒนาประเทศสามารถแข่งขันกับประเทศอื่น ๆ ได้ สมาคมวิชาชีพควรมีบทบาทที่เพิ่มมากขึ้น ในการพัฒนาการศึกษาวิชาชีพต่าง ๆ ของสถาบันอุดมศึกษาวิชาชีพต่าง ๆ ของสถาบันอุดมศึกษาและจัดหาทุนการศึกษา ควรสนับสนุนการเปิดสอนหลักสูตรนานาชาติที่มีคุณภาพได้ผลดีเพิ่มขึ้น เพื่อช่วยทั้งด้านการเป็นผู้นำทางการอุดมศึกษาในประชาคมโลกและด้านแหล่งรายได้ของประเทศ และควรให้ความสำคัญกับการนำข้อเสนอแนะแนวทางการปฏิรูปอุดมศึกษา ไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลในระยะเวลาที่รวดเร็ว

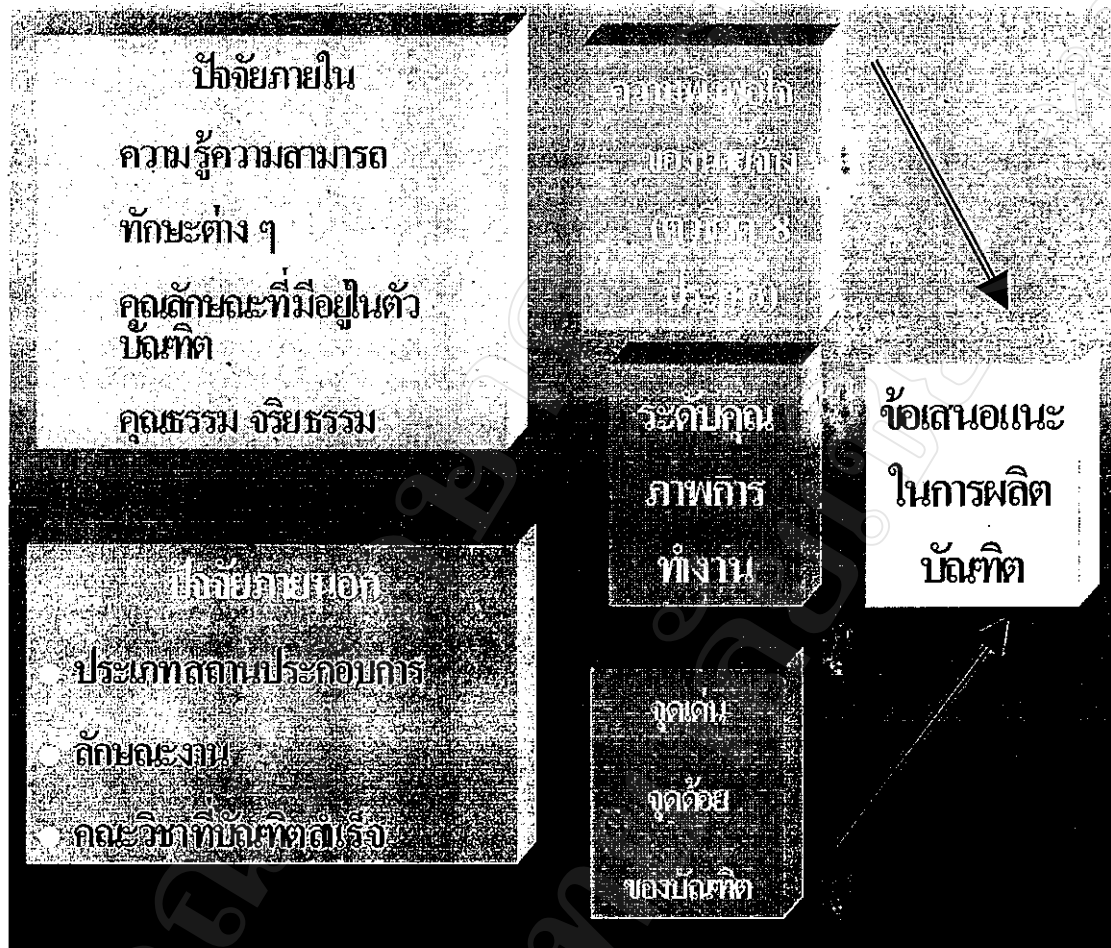
บุญส่ง นิลแก้ว และคณะ (2542) ได้ทำการศึกษา “การติดตามผลบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่” พบว่าหัวหน้างานบางส่วนได้ทำการประเมินบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ใน 30 ลักษณะปรากฏว่ามีความพึงพอใจลักษณะการปฏิบัติงานของบัณฑิตอยู่ในระดับมาก 28 ลักษณะ โดยความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศและความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์หัวหน้างานมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของกองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2541) พบว่านายจ้าง/หัวหน้างานมีความพึงพอใจกับการปฏิบัติงานของผลผลิตเป็นส่วนมาก

ฉัตรสุตา ฉัตรธง (2541) ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีต่อการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทว่าจะได้ช่วยให้ผู้เรียนกล้าตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ทั้งยังช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ช่วยเพิ่มความเชื่อถือในสายตาของบุคคลภายนอก ช่วยพัฒนาความคิดของผู้เรียนให้กว้างไกล ช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาได้อย่างมีเหตุผล มีลักษณะเป็นผู้นำมากขึ้นและช่วยให้ผู้เรียนสามารถสื่อความทั้งด้านการพูดและการเขียนกับผู้อื่นได้ดีขึ้น

สมบัติ นพรักและอรุณี อ่อนสวัสดิ์ (ม.ป.ป.). ทำการวิจัยเรื่องการติดตามคุณภาพมหาบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษาแผน ข มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2539 พบว่า หลังจากจบการศึกษา มหาบัณฑิตกลับไปทำงานในสถานที่ทำงานเดิม และได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานของตนได้ในระดับสูง โดยวิชาที่นำไปใช้ได้สูงสุดเรียงตามลำดับ 3 วิชาแรกคือ วิชาหลักการบริหารการศึกษา วิชาจิตวิทยาการบริหาร วิชาการพัฒนาองค์กร นอกจากนี้พบว่ามหาบัณฑิตและผู้ที่เกี่ยวข้องกับมหาบัณฑิตมีความคิดเห็นว่ามหาบัณฑิตมีคุณภาพก่อนเข้ารับการศึกษาอยู่ในระดับสูงและหลังสำเร็จการศึกษาอยู่ในระดับสูงมาก

6. กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

1. ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประกอบด้วยนายจ้างของบัณฑิต มหาบัณฑิต และคุณวุฒิปบัณฑิตมหาวิทยาลัย
เชียงใหม่ ที่สำเร็จการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544)
จำแนกเป็นประเภทงานต่าง ๆ ทั้งที่เป็นส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน ทั่วประเทศ

กลุ่มตัวอย่าง

- 1) เชิงปริมาณ ได้แก่นายจ้างบัณฑิตที่กำลังประกอบอาชีพ โดยคณะผู้วิจัยได้ขอรายชื่อบัณฑิต พร้อมสถานที่ทำงานหรือนายจ้างของบัณฑิต มหาบัณฑิตและคุณวุฒิปบัณฑิต ที่สำเร็จการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) จากกองแผนงานซึ่งบัณฑิตได้กรอกข้อมูลรายงานตัวเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร ขอรายชื่อพร้อมสถานที่ทำงานของบัณฑิตจากนายกสมาคมศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในแต่ละจังหวัด ขอจากศิษย์เก่าที่ทราบข้อมูลดังกล่าวและขอจากภาควิชา สาขาวิชาต่าง ๆ ได้รายชื่อบัณฑิตและสถานที่ทำงานมาทั้งหมด 2,750 ชื่อ และได้ส่งแบบสอบถามไปทั้งหมดตามที่อยู่ที่ทำงานที่หามาได้ ได้แบบสอบถามกลับคืนมา 1,110 ฉบับ แต่เป็นแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ สามารถใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้จำนวน 858 ฉบับ ครอบคลุมบัณฑิตที่กำลังทำงานและเคยทำงานในสถานที่ทำงานจำนวน 4,809 คน มีรายละเอียดจำแนกตามคณะต่าง ๆ ตามตาราง 1 และนายจ้างที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 858 คน สามารถจำแนกลักษณะงานได้ 3 แหล่ง คือ ราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานเอกชน นอกจากนี้ไม่ระบุอีก จำนวนหนึ่ง

ตาราง 1 จำนวนนายจ้าง/หัวหน้างาน ที่ตอบแบบสอบถาม จำนวนบัณฑิต มหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิต

ลำดับที่	คณะ	จำนวนนายจ้าง/ หัวหน้างาน	จำนวนบัณฑิต มหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิต		
			ปัจจุบัน	เคยทำงาน	รวม
1.	มนุษยศาสตร์	33	163	43	206
2.	ศึกษาศาสตร์	80	304	81	385
3.	สังคมศาสตร์	24	207	49	256
4.	เศรษฐศาสตร์	15	60	30	90
5.	บริหารธุรกิจ	17	33	10	43
6.	เกษตรศาสตร์	38	218	30	248
7.	อุตสาหกรรมเกษตร	8	20	9	29
8.	วิจิตรศิลป์	8	12	0	12
9.	วิศวกรรมศาสตร์	51	204	62	266
10.	วิทยาศาสตร์	37	160	51	211
11.	แพทยศาสตร์	44	214	51	265
12.	เทคนิคการแพทย์	68	284	80	364
13.	เภสัชศาสตร์	25	114	18	132
14.	ทันตแพทย์	16	64	37	101
15.	พยาบาล	21	200	45	245
16.	บัณฑิตวิทยาลัย	373	1,708	248	1,956
	รวม	858	3,965	844	4,809

2) เชิงคุณภาพ ประกอบด้วย นายจ้างประเภทงานต่าง ๆ ที่มีความพึงพอใจบัณฑิตมากที่สุดและพึงพอใจน้อยที่สุด มาอย่างละร้อยละ 10 ของแบบสอบถามที่ได้รับนับถึงวันที่ 8 สิงหาคม 2545 จำนวน 650 ฉบับ ดังนี้

- 2.1) นายจ้างที่มีความพึงพอใจบัณฑิตมากที่สุดร้อยละ 10 หรือจำนวน 65 คน
- 2.2) นายจ้างที่มีความพึงพอใจบัณฑิตน้อยที่สุดร้อยละ 10 หรือจำนวน 65 คน

2. เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 อย่าง คือ แบบสอบถาม และกรอบเนื้อหาในการสัมภาษณ์

2.1 เิงปริมาณ ใช้แบบสอบถาม ถามความพึงพอใจ และคุณภาพการปฏิบัติงาน ทั้งนี้คณะผู้วิจัยกำหนดให้แบบสอบถามมี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 ประเมินความพึงพอใจและคุณภาพของการทำงาน จำนวน 9 ประเด็น

ตอนที่ 3 จุดเด่นและจุดด้อยของบัณฑิต จำนวน 10 ข้อ

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. ใช้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมของข้อคำถาม ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย และภาษาที่ใช้ในข้อคำถาม แล้วปรับแก้ตามผู้เชี่ยวชาญ

2. หาอำนาจจำแนก (Discrimination) ของข้อคำถาม โดยการนำแบบวัดไปทดลองใช้กับ กลุ่มตัวอย่างที่จังหวัดเชียงราย จำนวน 42 คน แล้วนำมาวิเคราะห์อำนาจจำแนกโดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วยค่าที (t-test) และคัดเลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ขึ้นไป ได้จำนวนทั้งหมด 93 ข้อ โดยจำแนกเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้

1) ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ จำนวน 10 ข้อ 2) ด้านทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ จำนวน 9 ข้อ 3) ด้านทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทยและต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา จำนวน 8 ข้อ 4) ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ จำนวน 10 ข้อ 5) ด้านการใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง จำนวน 8 ข้อ 6) ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ จำนวน 11 ข้อ 7) ด้านมีภาวะผู้นำ จำนวน 13 ข้อ 8) ด้านมีคุณธรรม จริยธรรมจำนวน 15 ข้อ และ 9) ด้านมีความรับผิดชอบต่อสังคม จำนวน 9 ข้อ (รายละเอียดดังภาคผนวก ก)

3. หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (The Coefficient of Alpha) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด ดังตาราง 2

ตาราง 2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด

แบบวัด	จำนวน ข้อ	ค่าความเชื่อมั่นด้าน	
		คุณภาพของการทำงาน	ความพึงพอใจ
1. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ	10	.9230	.9530
2. ด้านทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	9	.9420	.9331
3. ด้านทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและ ถ่ายทอดความรู้ภาษาไทยและต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา	8	.9146	.9426
4. ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่	10	.9521	.9531
5. ด้านการใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง	8	.9269	.9640
6. ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้	11	.9667	.9694
7. ด้านมีภาวะผู้นำ	13	.9482	.9645
8. ด้านมีคุณธรรม จริยธรรม	15	.9534	.9614
9. ด้านมีความรับผิดชอบต่อสังคม	9	.9539	.9436
รวมทั้งฉบับ	93	.9795	.9822

1.2 เชิงคุณภาพ ได้แก่กรอบในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกซึ่งจะเขียนไว้อย่างกว้าง ๆ ครอบคลุมตามขอบเขตด้านเนื้อหา ทั้ง 9 ประเด็น 10 กระทั่งคำถาม คือ

1. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ
2. ด้านทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ
3. ด้านทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ ภาษาไทยและต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา
4. ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่
5. ด้านใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง
6. ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้
7. ด้านมีภาวะผู้นำ
8. ด้านมีคุณธรรม จริยธรรม
9. ด้านมีความรับผิดชอบต่อสังคม
10. อื่น ๆ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 **เชิงปริมาณ** ส่งแบบสอบถาม ถามความพึงพอใจ และคุณภาพการปฏิบัติงานทางไปรษณีย์พร้อมติดแสตมป์เพื่อตอบกลับให้นายจ้างจำนวน 2,750 คน ใน 76 จังหวัด ได้แบบสอบถามคืน 1,110 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 40.36 แต่ใช้ได้เพียง 858 ฉบับ หรือร้อยละ 31.20 แต่มีความครอบคลุมศิษย์เก่าจำนวน 4,809 คน นอกจากนี้ยังมีแบบสอบถามถูกตีกลับและไม่กรอกข้อมูลด้วยเหตุผลต่าง ๆ อีกจำนวน 85 ฉบับ เช่น เนื่องจากที่อยู่ไม่ชัดเจน แจ้งว่าไม่สามารถให้ข้อมูลได้เนื่องจากขัดต่อระเบียบของบริษัท แจ้งว่าไม่มีบัณฑิตปฏิบัติงาน และแจ้งว่าเป็นแบบสอบถามที่ส่งไปซ้ำซ้อน

3.2 **เชิงคุณภาพ** ใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับนายจ้าง โดยวิธีนัดหมาย โดยใช้จดหมายราชการ จากนั้น ผู้วิจัยหรือนักวิจัยผู้ช่วยเดินทางไปทำการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 **เชิงปริมาณ** วิเคราะห์โดยหาค่าสถิติ เช่น หาค่าความถี่ร้อยละ Mean, Standard Deviation, quartile ที่ 1 และที่ 3 โดยกำหนดการแปลค่า Mean ดังนี้

- 1.00 - 1.49 หมายถึง ระดับคุณภาพ/ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด
- 1.50 - 2.49 หมายถึง ระดับคุณภาพ/ระดับความพึงพอใจน้อย
- 2.50 - 3.49 หมายถึง ระดับคุณภาพ/ระดับความพึงพอใจปานกลาง
- 3.50 - 4.49 หมายถึง ระดับคุณภาพ/ระดับความพึงพอใจมาก
- 4.50 - 5.00 หมายถึง ระดับคุณภาพ/ระดับความพึงพอใจมากที่สุด

สัญลักษณ์และตัวย่อที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูล

Q₁ หมายถึง ค่าควอไทล์ที่ 1

Q₃ หมายถึง ค่าควอไทล์ที่ 3

$\bar{X}$ หมายถึง ค่าเฉลี่ย

S หมายถึง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 **เชิงคุณภาพ** วิเคราะห์โดยจัดหมวดหมู่ข้อมูลตามคณะต่าง ๆ ทั้ง 16 คณะ

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาคุณภาพของบัณฑิตและความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่จบการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 -2544) การนำเสนอผลการวิจัยนำเสนอเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นความพึงพอใจของนายจ้างหรือหัวหน้างานที่มีต่อการทำงานของบัณฑิต ตอนที่ 3 เป็นคุณภาพในการทำงานของบัณฑิต และตอนที่ 4 เป็นจุดเด่น-จุดด้อยของบัณฑิต

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 3 ลักษณะของนายจ้าง/หัวหน้างาน ที่ตอบแบบสอบถาม

หน่วยงาน	จำนวนนายจ้าง/ หัวหน้างาน	ร้อยละ
ราชการ	560	65.27
รัฐวิสาหกิจ	28	3.26
เอกชน	215	25.06
อื่น ๆ (ไม่ระบุ)	55	6.41
รวม	858	100.00

ในจำนวนนายจ้างที่ตอบแบบสอบถามทั้ง 858 คนนั้น ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 65.27) เป็นข้าราชการ รองลงไปเป็นนายจ้างจากเอกชน จำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 25.06 ส่วนที่เหลือไม่ระบุและเป็นนายจ้างรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 6.41 และ 3.26 ตามลำดับ

ตาราง 4 จำนวนบัณฑิตที่กำลังปฏิบัติงานและเคยปฏิบัติงาน

คณะ	นายจ้างที่ตอบแบบสอบถาม	จำนวนบัณฑิตที่ปฏิบัติงาน		รวมบัณฑิต
		ปัจจุบัน	เคยปฏิบัติงาน	
มนุษยศาสตร์	33	163	43	206
ศึกษาศาสตร์	80	304	81	385
สังคมศาสตร์	24	207	49	256
เศรษฐศาสตร์	15	60	30	90
บริหารธุรกิจ	17	33	10	43
เกษตรศาสตร์	38	218	30	248
อุตสาหกรรมเกษตร	8	20	9	29
วิจิตรศิลป์	8	12	0	12
วิศวกรรมศาสตร์	51	204	62	266
วิทยาศาสตร์	37	160	51	211
แพทยศาสตร์	44	214	51	265
เทคนิคการแพทย์	68	284	80	364
เภสัชศาสตร์	25	114	18	132
ทันตแพทยศาสตร์	16	64	37	101
พยาบาลศาสตร์	21	200	45	245
บัณฑิตวิทยาลัย	373	1,708	248	1,956
รวม	858	3,965	844	4,809

จากตาราง 4 จากจำนวนแหล่งงาน 858 แห่ง มีบัณฑิตกำลังปฏิบัติงานและเคยปฏิบัติงาน มีจำนวนทั้งสิ้น 4,809 คน จำแนกเป็นบัณฑิตที่กำลังปฏิบัติงาน จำนวน 3,965 คน และบัณฑิตที่เคยปฏิบัติงานจำนวน 844 คน

ตาราง 5 สถานะที่บัณฑิตออกจากงาน ตามการรับรู้ของนายจ้าง

คณะ	สาเหตุที่ออกจากงาน												
	ได้งานใหม่	เรียนต่อ	ทำธุรกิจส่วนตัว	ไม่ผ่านการประเมิน	กลับภูมิลำเนา	ประกอบอาชีพอื่น	ยุติโครงการ	ไม่อดทน	เสียชีวิต	ต้องการสิ่งที่ดีกว่า	เลื่อนตำแหน่ง	เปลี่ยนอาชีพ	ย้ายที่ทำงาน
มนุษยศาสตร์	3	2	2	1	1								
ศึกษาศาสตร์	9		1	1	2	1	1	1	1				5
สังคม	5	6	1	1		1		1		1		1	1
เศรษฐศาสตร์	2	1											
บริหารธุรกิจ	2	1		2				1		1		1	1
เกษตรศาสตร์	6						1						
อุตสาหกรรมเกษตร	2	2											1
จิตรศิลป์		1					1						
วิศวกรรมศาสตร์	4	2		1	1					1			
วิทยาศาสตร์	4	4	1	1				1		1	1		1
แพทยศาสตร์	6	2	1		1							1	1
เทคนิคการแพทย์	15	6	2		2					2			4
เภสัชศาสตร์		1			2								5
ทันตแพทยศาสตร์	4	4		3	3								2
พยาบาลศาสตร์	7	2	2		3								3
บัณฑิตวิทยาลัย	4	2		1	2		1			2			6
รวม	73	36	10	11	17	2	4	4	1	8	1	3	30

จากตาราง 5 นายจ้างได้รับรู้เหตุผลที่บัณฑิตออกจากรางานด้วยเหตุผลต่าง ๆ รวม 13 สาเหตุ ประกอบด้วย เนื่องจากบัณฑิตได้งานใหม่จำนวนมากที่สุด 73 ราย รองลงไป ได้แก่ ศึกษาต่อ (36 ราย) ย้ายที่ทำงาน (30 ราย) กลับภูมิลำเนา (17) โดยมีเหตุผลเนื่องจากไม่ผ่านการประเมินจำนวน 11 ราย เป็นต้น

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของนายจ้างหรือหัวหน้างานที่มีต่อการทำงานของบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่สำเร็จการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544)

1. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของนายจ้าง/หัวหน้างาน นำเสนอดังตาราง 6 ถึง 22

ตาราง 6 ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการทำงานของบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลำดับที่	ด้าน	Q_1	Q_3	$\bar{x}$	s	ระดับความพึงพอใจ
1.	ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ	3.20	3.95	3.51	0.51	มาก
2.	ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	3.00	4.00	3.38	0.71	ปานกลาง
3.	ทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา	3.19	4.00	3.69	0.64	มาก
4.	ทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี	3.00	4.00	3.48	0.71	ปานกลาง
5.	ใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง	2.94	4.00	3.26	0.78	ปานกลาง
6.	มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม	3.36	4.32	3.84	0.78	มาก
7.	มีภาวะผู้นำ	3.08	4.00	3.64	0.60	มาก
8.	มีคุณธรรม จริยธรรม	3.33	4.33	3.81	0.70	มาก
9.	มีความรับผิดชอบต่อสังคม	3.28	4.00	3.67	0.54	มาก
	โดยรวม	3.32	4.04	3.61	0.49	มาก

จากตาราง 6 ในภาพรวมนายจ้าง/หัวหน้างานมีความพึงพอใจการทำงาน ของบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะเห็นว่านายจ้างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากมี 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ ด้านทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทยและต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา ด้านมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม ด้านมีภาวะผู้นำ ด้านมีคุณธรรม จริยธรรม

และด้านมีความรับผิดชอบต่อสังคม ส่วนอีก 3 ด้าน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยี และด้านใฝ่รู้และศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ตาราง 7 ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการทำงานของบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลำดับที่	ด้าน	Q ₁	Q ₃	$\bar{X}$	S	ระดับความพึงพอใจ
1.	ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ	3.20	4.00	3.59	0.59	มาก
2.	ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	3.00	3.89	3.40	0.64	ปานกลาง
3.	ทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา	3.38	4.00	3.68	0.62	มาก
4.	ทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี	3.03	4.00	3.53	0.73	มาก
5.	ใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.00	4.00	3.54	0.70	มาก
6.	มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม	3.27	4.36	3.87	0.77	มาก
7.	มีภาวะผู้นำ	3.31	4.00	3.69	0.65	มาก
8.	มีคุณธรรม จริยธรรม	3.42	4.18	3.83	0.72	มาก
9.	มีความรับผิดชอบต่อสังคม	3.22	4.00	3.70	0.71	มาก
	โดยรวม	3.33	4.00	3.66	0.57	มาก

จากตาราง 7 ในภาพรวมนายจ้าง/หัวหน้างานมีความพึงพอใจการทำงาน ของบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะเห็นว่านายจ้าง/หัวหน้างานมีความพึงพอใจการทำงานของบัณฑิต อยู่ในระดับมากเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 8 ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการทำงานของบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลำดับที่	ด้าน	Q ₁	Q ₃	$\bar{X}$	S	ระดับความพึงพอใจ
1.	ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ	3.08	3.98	3.51	0.47	มาก
2.	ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	3.02	3.78	3.43	0.55	ปานกลาง
3.	ทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา	3.00	4.00	3.54	0.64	มาก
4.	ทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี	3.10	3.90	3.48	0.59	ปานกลาง
5.	ใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.16	3.97	3.52	0.66	มาก
6.	มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม	3.55	4.00	3.85	0.59	มาก
7.	มีภาวะผู้นำ	3.17	4.00	3.65	0.63	มาก
8.	มีคุณธรรม จริยธรรม	3.35	4.00	3.72	0.61	มาก
9.	มีความรับผิดชอบต่อสังคม	3.03	4.00	3.59	0.63	มาก
	โดยรวม	3.28	3.88	3.60	0.50	มาก

จากตาราง 8 ในภาพรวมนายจ้าง/หัวหน้างานมีความพึงพอใจการทำงาน ของบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะเห็นว่านายจ้างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 9 ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการทำงานของบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลำดับที่	ด้าน	Q ₁	Q ₃	$\bar{X}$	S	ระดับความพึงพอใจ
1.	ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ	3.66	4.00	3.77	0.39	มาก
2.	ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	3.33	4.00	3.68	0.38	มาก
3.	ทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา	3.62	4.00	3.80	0.36	มาก
4.	ทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี	3.60	4.00	3.83	0.39	มาก
5.	ใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.00	4.00	3.52	0.58	มาก
6.	มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม	3.91	4.00	3.95	0.51	มาก
7.	มีภาวะผู้นำ	3.69	4.00	3.85	0.44	มาก
8.	มีคุณธรรม จริยธรรม	3.73	4.00	3.96	0.44	มาก
9.	มีความรับผิดชอบต่อสังคม	3.67	4.11	3.83	0.45	มาก
	โดยรวม	3.72	4.00	3.81	0.32	มาก

จากตาราง 9 นายจ้าง/หัวหน้างานมีความพึงพอใจการทำงาน ของบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ ไม่ว่าจะพิจารณาในภาพรวม หรือเป็นรายด้าน นายจ้าง/หัวหน้างานมีความพึงพอใจการทำงานของบัณฑิต อยู่ในระดับมาก

ตาราง 10 ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการทำงานของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลำดับที่	ด้าน	Q_1	Q_3	$\bar{X}$	S	ระดับความพึงพอใจ
1.	ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ	3.13	3.95	3.53	0.44	มาก
2.	ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	3.00	3.61	3.39	0.38	ปานกลาง
3.	ทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา	3.38	4.00	3.66	0.48	มาก
4.	ทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี	3.10	4.00	3.69	0.58	มาก
5.	ใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.00	3.97	3.62	0.56	มาก
6.	มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม	3.50	4.00	3.96	0.54	มาก
7.	มีภาวะผู้นำ	3.14	4.00	3.72	0.55	มาก
8.	มีคุณธรรม จริยธรรม	3.00	4.00	3.65	0.66	มาก
9.	มีความรับผิดชอบต่อสังคม	3.00	4.00	3.64	0.69	มาก
	โดยรวม	3.35	3.92	3.66	0.44	มาก

จากตาราง 10 ในภาพรวมนายจ้าง/หัวหน้างานมีความพึงพอใจการทำงาน ของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะเห็นว่านายจ้างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหายังเป็นระบบ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 11 ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการทำงานของบัณฑิต คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลำดับที่	ด้าน	Q ₁	Q ₃	$\bar{X}$	S	ระดับความพึงพอใจ
1.	ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ	3.38	4.00	3.70	0.39	มาก
2.	ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหายังเป็นระบบ	3.22	3.92	3.48	0.52	ปานกลาง
3.	ทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา	3.50	4.13	3.85	0.46	มาก
4.	ทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี	3.50	4.00	3.77	0.55	มาก
5.	ใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.38	4.03	3.77	0.61	มาก
6.	มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม	3.63	4.61	4.05	0.70	มาก
7.	มีภาวะผู้นำ	3.63	4.25	3.94	0.58	มาก
8.	มีคุณธรรม จริยธรรม	3.58	4.57	4.08	0.60	มาก
9.	มีความรับผิดชอบต่อสังคม	3.42	4.11	3.85	0.63	มาก
	โดยรวม	3.55	4.24	3.86	0.44	มาก

จากตาราง 11 ในภาพรวมนายจ้าง/หัวหน้างานมีความพึงพอใจการทำงาน ของบัณฑิต คณะเกษตรศาสตร์ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะเห็นว่านายจ้างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 12 ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการทำงานของบัณฑิต คณะอุตสาหกรรม การเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลำดับที่	ด้าน	Q ₁	Q ₃	$\bar{X}$	S	ระดับความพึงพอใจ
1.	ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ	3.00	3.95	3.34	0.59	ปานกลาง
2.	ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	3.00	3.42	3.12	0.56	ปานกลาง
3.	ทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา	3.00	3.88	3.52	0.44	มาก
4.	ทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี	3.05	3.90	3.44	0.40	ปานกลาง
5.	ใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.00	3.66	3.28	0.44	ปานกลาง
6.	มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม	3.93	4.00	3.92	0.23	มาก
7.	มีภาวะผู้นำ	3.10	3.89	3.57	0.38	มาก
8.	มีคุณธรรม จริยธรรม	3.48	4.00	3.74	0.37	มาก
9.	มีความรับผิดชอบต่อสังคม	3.47	4.00	3.73	0.38	มาก
	โดยรวม	3.41	3.80	3.54	0.32	มาก

จากตาราง 12 ในภาพรวมนายจ้าง/หัวหน้างานมีความพึงพอใจการทำงาน ของบัณฑิต คณะอุตสาหกรรมเกษตร อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะเห็นว่านายจ้างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านทักษะในการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 13 ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการทำงานของบัณฑิต คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลำดับที่	ด้าน	Q ₁	Q ₃	$\bar{X}$	S	ระดับความพึงพอใจ
1.	ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ	2.80	4.00	3.58	0.70	มาก
2.	ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	2.75	4.94	3.35	0.65	ปานกลาง
3.	ทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา	3.38	4.09	3.76	0.71	มาก
4.	ทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี	3.35	4.47	3.92	0.68	มาก
5.	ใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.00	4.19	3.71	0.77	มาก
6.	มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม	4.00	4.81	4.16	0.64	มาก
7.	มีภาวะผู้นำ	3.89	4.39	4.09	0.47	มาก
8.	มีคุณธรรม จริยธรรม	4.00	4.12	4.01	0.43	มาก
9.	มีความรับผิดชอบต่อสังคม	3.92	4.42	4.01	0.50	มาก
	โดยรวม	3.48	4.06	3.87	0.44	มาก

จากตาราง 13 ในภาพรวมนายจ้าง/หัวหน้างานมีความพึงพอใจการทำงาน ของบัณฑิต คณะวิศวกรรมศาสตร์ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะเห็นว่านายจ้างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากมี 5 ด้าน ได้แก่ด้านทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม ด้านมีภาวะผู้นำ ด้านมีคุณธรรม จริยธรรม และด้านมีความรับผิดชอบต่อสังคม ส่วนอีก 4 ด้าน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ ด้านทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี และด้านใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ตาราง 14 ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการทำงานของบัณฑิต คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลำดับที่	ด้าน	Q ₁	Q ₃	$\bar{X}$	S	ระดับความพึงพอใจ
1.	ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ	3.10	3.80	3.42	0.55	ปานกลาง
2.	ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	3.13	3.88	3.51	0.53	มาก
3.	ทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา	3.00	3.88	3.49	0.56	ปานกลาง
4.	ทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี	3.20	4.00	3.67	0.58	มาก
5.	ใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง	2.88	3.75	3.31	0.60	ปานกลาง
6.	มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม	3.55	4.00	3.89	0.49	มาก
7.	มีภาวะผู้นำ	3.08	4.00	3.59	0.56	มาก
8.	มีคุณธรรม จริยธรรม	3.40	4.00	3.77	0.49	มาก
9.	มีความรับผิดชอบต่อสังคม	3.22	4.00	3.56	0.51	มาก
	โดยรวม	3.26	3.90	3.58	0.45	มาก

จากตาราง 14 ในภาพรวมนายจ้าง/หัวหน้างานมีความพึงพอใจการทำงานของบัณฑิต คณะวิศวกรรมศาสตร์ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะเห็นว่านายจ้างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากมี 6 ด้าน ได้แก่ด้านทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม

ด้านมีภาวะผู้นำ ด้านมีคุณธรรม จริยธรรม และด้านมีความรับผิดชอบต่อสังคม ส่วนอีก 3 ด้าน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ ด้านทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา และด้านใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ตาราง 15 ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการทำงานของบัณฑิต คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลำดับที่	ด้าน	Q ₁	Q ₃	$\bar{X}$	S	ระดับความพึงพอใจ
1.	ความรู้ความสามารถทาง วิชาการและวิชาชีพ	3.10	4.00	3.61	0.57	มาก
2.	ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และ แก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	3.00	3.75	3.34	0.60	ปานกลาง
3.	ทักษะทางภาษา สามารถใน การติดต่อสื่อสารและถ่ายทอด ความรู้ภาษาไทย และต่าง ประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา	3.25	4.00	3.64	0.47	มาก
4.	ทักษะในการสืบค้นข้อมูล และ ใช้เทคโนโลยี	3.25	4.00	3.66	0.59	มาก
5.	ใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.06	3.81	3.46	0.51	ปานกลาง
6.	มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเอง เข้ากับสิ่งแวดล้อม	3.72	4.09	3.92	0.57	มาก
7.	มีภาวะผู้นำ	3.15	3.96	3.66	0.49	มาก
8.	มีคุณธรรม จริยธรรม	3.30	4.00	3.68	0.52	มาก
9.	มีความรับผิดชอบต่อสังคม	3.00	4.00	3.61	0.60	มาก
	โดยรวม	3.54	3.93	3.69	0.42	มาก

จากตาราง 15 ในภาพรวมนายจ้าง/หัวหน้างานมีความพึงพอใจการทำงาน ของบัณฑิต คณะวิทยาศาสตร์ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะเห็นว่านายจ้างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากมี 7 ด้าน ได้แก่ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ ด้านทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา ด้าน ทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม ด้าน มีภาวะผู้นำ ด้านมีคุณธรรม จริยธรรม และด้านมีความรับผิดชอบต่อสังคม ส่วนอีก 2 ด้าน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ด้านทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ ปัญหาอย่างเป็นระบบ และด้านใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ตาราง 16 ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการทำงานของบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลำดับที่	ด้าน	Q ₁	Q ₃	$\bar{X}$	S	ระดับความพึงพอใจ
1.	ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ	3.33	4.00	3.69	0.42	มาก
2.	ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	3.11	4.00	3.52	0.53	มาก
3.	ทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา	3.25	4.00	3.71	0.43	มาก
4.	ทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี	3.13	4.00	3.70	0.71	มาก
5.	ใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.25	4.00	3.69	0.53	มาก
6.	มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม	3.45	4.00	3.89	0.60	มาก
7.	มีภาวะผู้นำ	3.54	4.00	3.79	0.52	มาก
8.	มีคุณธรรม จริยธรรม	3.57	4.00	3.84	0.44	มาก
9.	มีความรับผิดชอบต่อสังคม	3.33	4.00	3.77	0.53	มาก
	โดยรวม	3.46	3.98	3.75	0.43	มาก

จากตาราง 16 นายจ้าง/หัวหน้างานมีความพึงพอใจการทำงาน ของบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ ไม่ว่าจะพิจารณาในภาพรวม หรือเป็นรายด้าน นายจ้าง/หัวหน้างานมีความพึงพอใจการทำงานของบัณฑิต อยู่ในระดับมาก

ตาราง 17 ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการทำงานของบัณฑิต คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลำดับที่	ด้าน	Q ₁	Q ₃	$\bar{X}$	S	ระดับความพึงพอใจ
1.	ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ	3.33	4.00	3.66	0.51	มาก
2.	ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	3.00	4.00	3.47	0.66	ปานกลาง
3.	ทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา	3.25	4.00	3.66	0.56	มาก
4.	ทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี	3.93	4.00	3.38	0.79	ปานกลาง
5.	ใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.00	4.00	3.52	0.62	มาก
6.	มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม	3.63	4.61	4.03	0.67	มาก
7.	มีภาวะผู้นำ	3.40	4.00	3.76	0.58	มาก
8.	มีคุณธรรม จริยธรรม	3.68	4.20	3.94	0.58	มาก
9.	มีความรับผิดชอบต่อสังคม	3.33	4.11	3.85	0.61	มาก
	โดยรวม	3.44	4.00	3.72	0.49	มาก

จากตาราง 17 ในภาพรวมนายจ้าง/หัวหน้างานมีความพึงพอใจการทำงาน ของบัณฑิต คณะเทคนิคการแพทย์ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะเห็นว่านายจ้างมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากมี 7 ด้าน ได้แก่ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ ด้านทักษะทาง ภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอด ด้านความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา ด้านใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม ด้านมีภาวะผู้นำ ด้านมีคุณธรรม จริยธรรม และมีความรับผิดชอบต่อสังคม ส่วนอีก 2 ด้าน มี

ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ด้านทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ และด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี

ตาราง 18 ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการทำงานของบัณฑิต คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลำดับที่	ด้าน	Q ₁	Q ₃	$\bar{X}$	S	ระดับความพึงพอใจ
1.	ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ	3.05	4.00	3.55	0.64	มาก
2.	ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	3.00	3.66	3.35	0.56	ปานกลาง
3.	ทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา	3.44	4.00	3.78	0.56	มาก
4.	ทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี	2.90	4.00	3.57	0.82	มาก
5.	ใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.06	4.00	3.62	0.63	มาก
6.	มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม	3.59	4.41	3.95	0.75	มาก
7.	มีภาวะผู้นำ	3.36	4.00	3.77	0.60	มาก
8.	มีคุณธรรม จริยธรรม	3.32	4.00	3.77	0.70	มาก
9.	มีความรับผิดชอบต่อสังคม	3.06	4.00	3.60	0.69	มาก
	โดยรวม	3.26	3.95	3.68	0.59	มาก

จากตาราง 18 ในภาพรวมนายจ้าง/หัวหน้างานมีความพึงพอใจการทำงาน ของบัณฑิต คณะเภสัชศาสตร์ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะเห็นว่านายจ้างมีความพึงพอใจอยู่

๓๖
๓๗๘.๑๙๘
๗/๘๓ ๓

เลขหมู่.....

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ในระดับมากเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 19 ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการทำงานของบัณฑิต คณะทันตแพทย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลำดับที่	ด้าน	Q ₁	Q ₃	$\bar{X}$	S	ระดับความพึงพอใจ
1.	ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ	3.08	4.00	3.79	0.66	มาก
2.	ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	3.00	4.00	3.62	0.62	มาก
3.	ทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา	3.38	4.00	3.79	0.60	มาก
4.	ทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี	2.13	4.00	3.63	0.62	มาก
5.	ใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.13	4.00	3.66	0.54	มาก
6.	มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม	3.23	4.00	3.87	0.69	มาก
7.	มีภาวะผู้นำ	3.17	4.00	3.76	0.65	มาก
8.	มีคุณธรรม จริยธรรม	3.62	4.00	3.91	0.60	มาก
9.	มีความรับผิดชอบต่อสังคม	3.44	4.00	3.84	0.64	มาก
	โดยรวม	3.33	4.00	3.78	0.55	มาก

จากตาราง 19 นายจ้าง/หัวหน้างานมีความพึงพอใจการทำงาน ของบัณฑิต คณะทันตแพทย์ ไม่ว่าจะพิจารณาในภาพรวม หรือเป็นรายด้าน นายจ้าง/หัวหน้างานมีความพึงพอใจการทำงานของบัณฑิต อยู่ในระดับมาก

ตาราง 20 ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการทำงานของบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลำดับที่	ด้าน	Q ₁	Q ₃	$\bar{X}$	S	ระดับความพึงพอใจ
1.	ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ	3.00	4.00	3.51	0.47	มาก
2.	ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	3.00	4.00	3.43	0.59	ปานกลาง
3.	ทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา	3.00	4.00	3.51	0.56	มาก
4.	ทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี	3.10	4.00	3.53	0.44	มาก
5.	ใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.13	4.00	3.51	0.53	มาก
6.	มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม	3.72	4.00	3.96	0.50	มาก
7.	มีภาวะผู้นำ	3.35	4.00	3.71	0.46	มาก
8.	มีคุณธรรม จริยธรรม	3.47	4.00	3.77	0.45	มาก
9.	มีความรับผิดชอบต่อดังคม	3.32	4.00	3.72	0.45	มาก
	โดยรวม	3.25	3.98	3.65	0.40	มาก

จากตาราง 20 ในภาพรวมนายจ้าง/หัวหน้างานมีความพึงพอใจการทำงาน ของบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะเห็นว่านายจ้างมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหอย่างเป็นระบบ มี ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 21 ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการทำงานของบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลำดับที่	ด้าน	Q ₁	Q ₃	$\bar{X}$	S	ระดับความพึงพอใจ
1.	ความรู้ความสามารถทาง วิชาการและวิชาชีพ	3.35	4.00	3.74	0.55	มาก
2.	ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และ แก้ปัญหอย่างเป็นระบบ	3.00	4.00	3.58	0.62	มาก
3.	ทักษะทางภาษา สามารถใน การติดต่อสื่อสารและถ่ายทอด ความรู้ภาษาไทย และต่าง ประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา	3.38	4.00	3.73	0.55	มาก
4.	ทักษะในการสืบค้นข้อมูล และ ใช้เทคโนโลยี	3.10	4.00	3.60	0.69	มาก
5.	ใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.25	4.00	3.70	0.64	มาก
6.	มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเอง เข้ากับสิ่งแวดล้อม	3.55	4.09	3.89	0.66	มาก
7.	มีภาวะผู้นำ	3.45	4.00	3.79	0.60	มาก
8.	มีคุณธรรม จริยธรรม	3.53	4.13	3.89	0.59	มาก
9.	มีความรับผิดชอบต่อสังคม	3.44	4.00	3.82	0.60	มาก
	โดยรวม	3.46	4.02	3.76	0.50	มาก

จากตาราง 21 นายจ้าง/หัวหน้างานมีความพึงพอใจการทำงาน ของบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย ไม่ว่าจะพิจารณาในภาพรวม หรือเป็นรายด้าน นายจ้าง/หัวหน้างานมีความพึงพอใจการทำงานของบัณฑิต อยู่ในระดับมาก

ตาราง 22 ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการทำงานของบัณฑิต โดยรวมทุกคณะและรวมบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลำดับที่	ด้าน	Q ₁	Q ₃	$\bar{X}$	S	ระดับความพึงพอใจ
1.	ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ	3.20	4.00	3.66	0.54	มาก
2.	ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	3.00	4.00	3.49	0.61	ปานกลาง
3.	ทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา	3.25	4.00	3.70	0.55	มาก
4.	ทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี	3.10	4.00	3.59	0.68	มาก
5.	ใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.13	4.00	3.60	0.64	มาก
6.	มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม	3.55	4.18	3.91	0.65	มาก
7.	มีภาวะผู้นำ	3.39	4.00	3.76	0.58	มาก
8.	มีคุณธรรม จริยธรรม	3.53	4.07	3.86	0.59	มาก
9.	มีความรับผิดชอบต่อสังคม	3.33	4.00	3.76	0.60	มาก
	โดยรวม	3.39	4.00	3.72	0.49	มาก

จากตาราง 22 ในภาพรวม นายจ้าง/หัวหน้างานมีความพึงพอใจการทำงาน ของบัณฑิต โดยรวมทุกคณะอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะเห็นว่านายจ้าง/หัวหน้างานมีความพึงพอใจการทำงานของบัณฑิต อยู่ในระดับมากเกือบทุกด้าน ยกเว้น ด้านทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

แต่เมื่อแยกคำนวณออกเป็นกลุ่มสาขาวิชา คือ กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กลุ่มวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ ในระดับปริญญาตรีพบข้อมูลเปลี่ยนแปลงไป ดังปรากฏในตาราง 23 - 25

ตาราง 23 ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการทำงานของบัณฑิต กลุ่มสาขาวิชา
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลำดับที่	ด้าน	Q ₁	Q ₃	$\bar{X}$	S	ระดับความพึงพอใจ
1.	ความรู้ความสามารถทาง วิชาการและวิชาชีพ	3.20	4.00	3.58	0.54	มาก
2.	ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และ แก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	3.00	3.89	3.42	0.60	ปานกลาง
3.	ทักษะทางภาษา สามารถใน การติดต่อสื่อสารและถ่ายทอด ความรู้ภาษาไทย และต่าง ประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา	3.25	4.00	3.67	0.59	มาก
4.	ทักษะในการสืบค้นข้อมูล และ ใช้เทคโนโลยี	3.10	4.00	3.57	0.67	มาก
5.	ใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.00	4.00	3.50	0.68	มาก
6.	มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเอง เข้ากับสิ่งแวดล้อม	3.45	4.27	3.89	0.70	มาก
7.	มีภาวะผู้นำ	3.31	4.00	3.71	0.60	มาก
8.	มีคุณธรรม จริยธรรม	3.47	4.00	3.81	0.66	มาก
9.	มีความรับผิดชอบต่อสังคม	3.22	4.00	3.70	0.64	มาก
	โดยรวม	3.35	3.98	3.67	0.51	มาก

จากตาราง 23 ในภาพรวมนายจ้าง/หัวหน้างานมีความพึงพอใจการทำงานของบัณฑิต
กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะเห็นว่า
นายจ้างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้
ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 24 ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการทำงานของบัณฑิต กลุ่มสาขาวิชา
วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลำดับที่	ด้าน	Q ₁	Q ₃	$\bar{X}$	S	ระดับความพึงพอใจ
1.	ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ	3.20	4.00	3.54	0.53	มาก
2.	ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	3.00	3.78	3.36	0.57	ปานกลาง
3.	ทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา	3.25	4.00	3.63	0.52	มาก
4.	ทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี	3.30	4.00	3.68	0.57	มาก
5.	ใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.00	3.88	3.48	0.60	ปานกลาง
6.	มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม	3.64	4.11	3.95	0.57	มาก
7.	มีภาวะผู้นำ	3.23	4.00	3.71	0.55	มาก
8.	มีคุณธรรม จริยธรรม	3.52	4.02	3.83	0.54	มาก
9.	มีความรับผิดชอบต่อสังคม	3.22	4.00	3.67	0.57	มาก
	โดยรวม	3.35	3.96	3.67	0.45	มาก

จากตาราง 24 ในภาพรวมนายจ้าง/หัวหน้างานมีความพึงพอใจการทำงานของบัณฑิต กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะเห็นว่านายจ้างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากมี 7 ด้าน ได้แก่ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ ด้านทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา ด้าน ทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี ด้านมีมนุษย

สัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม ด้านมีภาวะผู้นำ. ด้านมีคุณธรรม จริยธรรม และด้านมีความรับผิดชอบต่อสังคม ส่วนอีก 2 ด้าน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ด้านทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ และด้านใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ตาราง 25 ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการทำงานของบัณฑิต กลุ่มสาขาวิชา
วิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลำดับที่	ด้าน	Q ₁	Q ₃	$\bar{X}$	S	ระดับความพึงพอใจ
1.	ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ	3.20	4.00	3.65	0.52	มาก
2.	ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	3.00	4.00	3.47	0.60	ปานกลาง
3.	ทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา	3.25	4.00	3.68	0.53	มาก
4.	ทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี	3.00	4.00	3.53	0.73	มาก
5.	ใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.13	4.00	3.59	0.58	มาก
6.	มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม	3.55	4.18	3.96	0.65	มาก
7.	มีภาวะผู้นำ	3.38	4.00	3.76	0.55	มาก
8.	มีคุณธรรม จริยธรรม	3.60	4.00	3.87	0.55	มาก
9.	มีความรับผิดชอบต่อสังคม	3.33	4.00	3.78	0.59	มาก
	โดยรวม	3.38	4.00	3.72	0.48	มาก

จากตาราง 25 ในภาพรวมนายจ้าง/หัวหน้างานมีความพึงพอใจการทำงาน ของบัณฑิต กก
 กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะเห็นว่านายจ้างมี
 ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหา
 อย่างเป็นระบบ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 26 ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตโดยรวมในระดับ
 ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลำดับที่	ด้าน	Q ₁	Q ₃	$\bar{X}$	S	ระดับความพึงพอใจ
1.	ความรู้ความสามารถทาง วิชาการและวิชาชีพ	3.20	4.00	3.59	0.53	มาก
2.	ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และ แก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	3.00	4.00	3.42	0.59	ปานกลาง
3.	ทักษะทางภาษา สามารถใน การติดต่อสื่อสารและถ่ายทอด ความรู้ภาษาไทย และต่าง ประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา	3.25	4.00	3.67	0.55	มาก
4.	ทักษะในการสืบค้นข้อมูล และ ใช้เทคโนโลยี	3.10	4.00	3.59	0.67	มาก
5.	ใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.00	4.00	3.53	0.62	มาก
6.	มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเอง เข้ากับสิ่งแวดล้อม	3.55	4.18	3.93	0.64	มาก
7.	มีภาวะผู้นำ	3.31	4.00	3.73	0.57	มาก
8.	มีคุณธรรม จริยธรรม	3.53	4.00	3.84	0.59	มาก
9.	มีความรับผิดชอบต่อสังคม	3.22	4.00	3.72	0.60	มาก
	โดยรวม	3.35	3.99	3.69	0.48	มาก

จากตาราง 26 ในภาพรวมนายจ้าง/หัวหน้างานมีความพึงพอใจการทำงาน ของบัณฑิตโดยรวมในระดับปริญญาตรี อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะเห็นว่านายจ้างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

2. ข้อมูลเพิ่มเติมจากการสัมภาษณ์

จากการเดินทางไปสัมภาษณ์นายจ้าง/หัวหน้างานร้อยละ 10 ของผู้ที่ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจการทำงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่มากที่สุดและน้อยที่สุด ในด้านต่าง ๆ นายจ้าง/หัวหน้างานเห็นว่าการที่มหาวิทยาลัยได้ติดตามผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตเป็นสิ่งที่ดี มีคุณค่ามากและต้องการให้สถาบันการศึกษาต่าง ๆ ได้ดำเนินการเป็นระยะ ๆ เพื่อจะได้สร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และสถาบันจะได้นำข้อมูลไปพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอนได้ตรงจุดมากกว่าใช้ข้อมูลจากฝ่ายอาจารย์ด้านเดียวเท่านั้น ผลการสัมภาษณ์มีข้อมูลเพิ่มเติม ดังนี้

2.1 ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ

นายจ้างและผู้ให้ข้อมูลมีความเห็นว่า บัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่เข้าทำงานตามวิชาเอกที่เรียนมา เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านวิชาการและวิชาชีพเป็นอย่างดี เป็นที่ยอมรับว่าไม่ผิดหวัง ยกเว้นหากบัณฑิตที่จำเป็นต้องปฏิบัติหน้าที่ที่ต้องใช้ทักษะที่แตกต่างจากที่เคยเรียนมา บัณฑิตอาจต้องใช้เวลาในการฝึกฝนเพิ่มเติม แต่เนื่องจากบัณฑิตส่วนใหญ่มีความรู้พื้นฐานค่อนข้างดีซึ่งเป็นส่วนดีและมีความสำคัญมากซึ่งทำให้ง่ายเมื่อต้องฝึกฝนเพิ่มเติม นอกจากนี้บัณฑิตที่จำเป็นต้องปฏิบัติหน้าที่ที่แตกต่างจากสาขาที่สำเร็จการศึกษาแม้จะไม่สามารถปฏิบัติงานได้ดี แต่ก็สามารถทำได้ไม่ยากหากหน่วยงานจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการหรือฝึกงานเพิ่มเติมให้ และให้เวลาฝึกฝน ปรับตัวระยะสั้น ๆ หากงานนั้นไม่แปลกแยกจากพื้นฐานเดิมของบัณฑิตมากจนเกินไป อย่างไรก็ตามในหน่วยงานที่ให้คะแนนต่ำมีข้อสังเกตว่ามีบัณฑิตจำนวนไม่น้อยที่มีความรู้ความสามารถสูงแต่ไม่ยอมนำความรู้ความสามารถออกมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานโดยเฉพาะในกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ทั้งนี้อาจเกิดจากหลายสาเหตุ กล่าวคือ บัณฑิตบางคนอาจไม่ต้องการทำงานหนักกว่าคนอื่น หรือบางคนเรียนเพื่อให้ได้รับปริญญาโท (เรียนภาคพิเศษเพื่อ

ใช้ประกอบในการขอเลื่อนตำแหน่ง) ทั้ง ๆ ที่ทราบดีว่าได้เข้าเรียนในสาขาที่ไม่ตรงกับลักษณะงานที่ทำก็ตามและยิ่งไปกว่านั้นคือไม่พยายามนำความรู้ หลักการที่ได้เรียนรู้มาประยุกต์ใช้ในหน่วยงานเลย ซึ่งทำให้หน่วยงานขาดโอกาส ในขณะที่บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ขาดความสามารถใช้ความรู้เพื่อคิดวิเคราะห์ ทำความเข้าใจงานในเชิงลึก ไม่สามารถนำความรู้ที่มีอยู่มาประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ อาจเนื่องมาจากวิธีการเรียนการสอนใช้วิธีท่องจำเป็นหลัก ไม่ได้เน้นการให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดวิเคราะห์หรืออาจเป็นเพราะการวัดผลประเมินผลที่เน้นการจำเนื้อหา จึงทำให้บัณฑิตขาดทักษะที่จะนำความรู้ความสามารถทางวิชาการมาปรับใช้ให้เข้ากับการทำงานได้

2.2 ด้านทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ

นายจ้างส่วนใหญ่มีความพึงพอใจกับบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่สามารถทำงานตามคำสั่งและในเรื่องที่เรียนมาได้ค่อนข้างดี ซึ่งก็ไม่ได้แตกต่างจากบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอื่น แต่ในกรณีที่ต้องทำงานที่ให้คิดวิเคราะห์ และ/หรือแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบทั้งในงานของเอกชน เช่น เมื่อบริษัทมอบหมายงานให้คิดว่า ในกรณีที่บริษัทต้องการผลผลิตสูงขึ้น แต่ใช้เวลา เงินทุนและแรงงานน้อยลง บัณฑิตจะคิดไม่เป็น คิดไม่ได้ ไม่กล้าคิดและอ้างว่าไม่เคยเรียนมา ในขณะที่นายจ้างหน่วยงานที่เป็นของรัฐบาลเมื่อมอบหมายให้บัณฑิตวางแผนการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น บัณฑิตจะไม่สามารถทำได้ นายจ้างที่ให้คะแนนต่ำจึงเห็นว่าบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ยังขาดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ขาดความกล้าที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ไม่กล้าคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ส่วนใหญ่เป็นบัณฑิตในกลุ่ม สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพที่ไม่ใส่ใจเข้าร่วมกิจกรรมพิเศษหรือไม่เคยเป็นผู้นำทำกิจกรรมขณะที่เรียน นายจ้างเห็นว่าความสามารถในด้านนี้มีความสำคัญมากในโลกที่มีการแข่งขันและมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงต้องการให้สถาบันการศึกษาส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าร่วมทำกิจกรรมเพื่อจะได้เสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ

2.3 ด้านทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา

นายจ้างและผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ มีความเห็นว่าบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่สำเร็จการศึกษาในกลุ่มสังคมศาสตร์มีทักษะ มีความสามารถติดต่อสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้ภาษาไทยได้ดี และไม่มีปัญหา แต่สำหรับภาษาต่างประเทศนั้น นายจ้าง/หัวหน้างานส่วนใหญ่มีความเห็นว่าบัณฑิตมีทักษะความสามารถด้านภาษาต่างประเทศปานกลาง ยกเว้นผู้ที่จบวิชาเอกด้านภาษาต่างประเทศ จะมีทักษะความสามารถสูงไม่แตกต่างจากผู้จบการศึกษาในวิชาเอกเดียวกันจากสถาบันที่มีชื่อเสียงอื่น ๆ เป็นที่สังเกตว่าบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในกลุ่มวิทยาศาสตร์จะมีทักษะการใช้ด้านภาษาไทยและภาษาต่างประเทศอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผู้ที่สำเร็จการศึกษาในกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพจะมีทักษะด้านการอ่าน การเขียนภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารภายในกลุ่มอยู่ในระดับดี แต่มีปัญหาล็กน้อยเมื่อต้องสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้ให้ชาวบ้านทั่วไปเข้าใจและนำไปปฏิบัติอย่างง่าย ๆ ได้ นายจ้างมีความคาดหวังที่จะเห็นบัณฑิตรุ่นใหม่มีทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศอย่างดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าแสดงออกและสามารถใช้คอมพิวเตอร์ได้อย่างคล่องแคล่ว

2.4 ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่

นายจ้างและผู้ให้ข้อมูลเกือบทั้งหมดมีความพึงพอใจต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่เข้าทำงานเนื่องจากมีความสามารถใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ โดยส่วนใหญ่สามารถใช้คอมพิวเตอร์ และมีความสามารถในการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตได้ค่อนข้างดี โดยเฉพาะในสถานประกอบการที่จัดการฝึกอบรมเพิ่มเติมจะมีทักษะในด้านนี้ดีขึ้น แต่มีผู้ให้ข้อมูลส่วนน้อยโดยเฉพาะนายจ้างที่ให้คะแนนต่ำ ไม่มีความพึงพอใจต่อบัณฑิตในด้านนี้ เนื่องจากบัณฑิตไม่พยายามค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่และรวมถึงข้อมูลทีนอกเหนือจากหน้าที่การงานของตนเอง แต่มีความสำคัญที่ผู้ปฏิบัติงานพึงรู้ เช่น ข่าวสารข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับบริษัท โรงงานและการพัฒนางานซึ่งมีเอกสาร ข้อมูลให้ศึกษาอย่างครบถ้วน แต่บัณฑิตมักไม่ใส่ใจที่จะศึกษาค้นคว้า ทำให้ขาดความรู้รอบรู้ในงานและเป้าหมายที่แท้จริงขององค์กร ยิ่งไปกว่านั้นบัณฑิตกลุ่มผู้ที่สำเร็จการศึกษาในช่วงปี 2540-2541 และไม่ได้ศึกษาต่อสูงขึ้นอีกจะมีทักษะการใช้ด้านคอมพิวเตอร์ค่อนข้างต่ำและไม่ใฝ่ที่จะเรียนรู้เท่าที่ควร

2.5 ด้านใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง

นายจ้างและผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เนื่องจากบัณฑิตส่วนใหญ่มีความใฝ่รู้และสนใจศึกษางานที่รับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในหน่วยงานทั้งของรัฐและเอกชนที่ไปทำการสัมมนา จะมีการจัดฝึกอบรม ประชุม สัมมนา อยู่เป็นประจำ และมีการเร่งรัดให้บุคลากรมีการพัฒนาตนเองอยู่อย่างสม่ำเสมอเนื่องจากอยู่ในช่วงจะมีการปรับเปลี่ยนพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น มีการควบคุม ตรวจสอบคุณภาพให้มีมาตรฐานเพื่อให้สามารถผลิตผลผลิตออกไปแข่งขันทั้งกับตลาดภายในและตลาดภายนอก อย่างไรก็ตามมีบัณฑิตบางคนไม่มีการใฝ่รู้ ไม่เป็นนักพัฒนา ไม่อดทนที่จะเรียนรู้งานใหม่ ๆ ซึ่งอาจเกิดจากบัณฑิตต้องการย้ายงานหรือท้อแท้ ไม่สู้งาน ไม่ชอบงาน ไม่เชื่อฟังหัวหน้างาน ซึ่งสุดท้ายบัณฑิตต้องถูกให้ออกเนื่องจากไม่ผ่านการประเมิน อย่างไรก็ตามสำหรับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไปจำนวนมากเป็นผู้บริหารและเป็นผู้นำกลุ่มในการพัฒนางานได้อย่างดียิ่ง

2.6 ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้

นายจ้างส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่เข้าทำงานว่าในภาพรวมแล้วบัณฑิตมีมนุษยสัมพันธ์ และการปรับตนเองเข้ากับเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชาและสิ่งแวดล้อมได้อย่างไม่มีปัญหาและนับเป็นเอกลักษณ์สำคัญของบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่เด่นกว่าบัณฑิตจากสถาบันอื่น จึงเป็นที่รักใคร่ของหัวหน้างานและเพื่อนร่วมงานเป็นอย่างดี ยกเว้นบัณฑิตบางคนที่มีความคาดหวังสภาพการทำงานที่สูงเกินไป เช่น หวังว่าสถานที่ทำงานจะสะดวกสบาย อยู่ในตัวเมืองและได้รับเงินเดือนสูง ๆ บัณฑิตเหล่านี้จะมีความคิดโยกย้ายงานไปทำงานที่สะดวกสบายกว่าตลอดเวลาและจะไม่สามารถปรับตัวเข้ากับใคร ๆ และสิ่งแวดล้อมได้ ประเด็นนี้เป็นประเด็นสำคัญที่ทำให้นายจ้างทั้งของรัฐบาลและเอกชนกำลังประสบปัญหาการโยกย้ายงานหลังจากที่ได้ฝึกฝนให้สามารถทำงานได้คล่องได้เพียงระยะเดียว ก็ขอย้ายหรือลาออก ทำให้หัวหน้างานต้องรับคนใหม่และเริ่มฝึกฝนกันใหม่อยู่ร่ำไป บัณฑิตควรมีความคิดที่จะพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพแล้วจึงหวังผลตอบแทนทางการเงินและสวัสดิการสูงขึ้นมากกว่า

2.7 ด้านมีภาวะผู้นำ

นายจ้างและผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีความพึงพอใจมากต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่เข้าทำงาน เนื่องจากมีความเป็นผู้นำและเป็นผู้ตามที่ดี สามารถนำกลุ่ม/ทีมที่รับผิดชอบร่วมกันทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่มีนายจ้าง/หัวหน้างานเพียงส่วนน้อยที่ไม่พึงพอใจ ซึ่งเกิดจากลักษณะงานในแต่ละหน่วยงานที่บัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เข้าไปรับผิดชอบ และเกิดจากบุคลิกลักษณะนิสัยของบัณฑิตแต่ละคนเป็นสำคัญที่ไม่ค่อยมีความคิดเห็น จะชอบทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเท่านั้นและชอบที่จะมีหัวหน้าคอยควบคุมดูแล อย่างไรก็ตามนายจ้างเห็นว่าภาวะผู้นำมีความสำคัญเนื่องจากบัณฑิตที่ออกไปทำงานในส่วนของวิศวะ วิทยาศาสตร์การแพทย์มักได้รับตำแหน่งระดับหัวหน้างานระดับกลาง (Middle management) ที่ควรมีความสามารถในการเป็นผู้นำหน่วยงาน สามารถวางแผนงาน และสามารถบริหารบุคคลได้ ในขณะที่ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไปส่วนใหญ่จะมีตำแหน่งเป็นหัวหน้างานหรือได้รับตำแหน่งหลังจากสำเร็จการศึกษาใน 2-3 ปี ความเป็นผู้นำจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่สถาบันการศึกษาควรได้มีการส่งเสริมให้มากขึ้น โดยใช้กระบวนการหรือรูปแบบต่าง ๆ

2.8 ด้านมีคุณธรรม จริยธรรม

นายจ้างและผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ ซื่อสัตย์อยู่ในระดับสูง รู้จักอะไรควรทำหรือไม่ควรกระทำ มีความเมตตา เอื้ออาทรต่อเพื่อนร่วมงาน ผู้ได้บังคับบัญชาเป็นอย่างดี เป็นที่น่าสังเกตว่าบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีความรักษ์รรมชาติมากกว่าบัณฑิตจากสถาบันอื่น แต่มีเพียงบางราย (สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ) ที่เห็นว่าบัณฑิตที่เป็นข้าราชการมีความคิดสร้างสถานภาพทางเศรษฐกิจเร็วเกินไป จึงใช้พฤติกรรมและอำนาจหน้าที่ที่ไม่เหมาะสมไปแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว (แม้ว่าไม่ผิดกฎหมาย แต่ผิดจรรยาบรรณ ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน) ซึ่งแม้ว่าจะมีบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เพียงส่วนน้อยที่มีพฤติกรรมเช่นนั้นแต่ก็เป็นสิ่งที่มหาวิทยาลัยพึงรับทราบและควรประามมิให้เกิดเหตุการณ์ดังกล่าว

2.9 ด้านมีความรับผิดชอบต่อสังคม

นายจ้างและผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เห็นว่าบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่เข้าทำงาน มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงานของตน อุดมร่างกาย ให้กับงานและเป็นผู้ในการพัฒนาสังคมเป็นอย่างดี โดยเฉพาะในกลุ่ม NGO นักพัฒนาชุมชน ข้าราชการสาธารณสุขชุมชน อย่างไรก็ตามในช่วงปี 2541 เป็นต้นมาซึ่งเป็นช่วงเศรษฐกิจมีปัญหา มีนายจ้าง/ผู้ให้ข้อมูลที่ให้คะแนนต่ำจากทุกหน่วยงานตั้งข้อสังเกตว่าบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในยุคหลัง ๆ ของกลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์และวิทยาศาสตร์ขาดความรับผิดชอบต่อ เห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนตัว ขาดการเสียสละ ไม้มีความอดทนที่จะสู้งานและชอบเปลี่ยนงานไปหาสถานที่ทำงานใหม่ที่มีความสะดวกสบายและให้ผลตอบแทนสูงกว่าเพิ่มขึ้น ๆ โดยเฉพาะในกลุ่มบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในช่วงปี พ.ศ. 2542-2544 มหาวิทยาลัยจึงควรเร่งส่งเสริมค่านิยมความรับผิดชอบต่อสังคม ส่วนรวมของบัณฑิตให้สูงขึ้นเพื่อเป็นผู้นำในด้านดังกล่าว

ตอนที่ 3 คุณภาพในการทำงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่จบการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544)

1. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม นำเสนอดังตาราง 27-42

ตาราง 27 ระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลำดับที่	ด้าน	Q ₁	Q ₃	$\bar{X}$	S	ระดับคุณภาพ
1.	ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ	3.20	4.00	3.59	0.54	ดี
2.	ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	3.00	3.83	3.32	0.65	ปานกลาง
3.	ทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา	3.20	4.06	3.73	0.64	ดี
4.	ทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี	3.05	3.90	3.41	0.71	ปานกลาง
5.	ใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.00	4.00	3.33	0.76	ปานกลาง
6.	มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม	3.36	4.27	3.82	0.74	ดี
7.	มีภาวะผู้นำ	3.15	4.00	3.58	0.68	ดี
8.	มีคุณธรรม จริยธรรม	3.33	4.17	3.77	0.68	ดี
9.	มีความรับผิดชอบต่อสังคม	3.17	4.00	3.65	0.60	ดี
	โดยรวม	3.31	3.90	3.60	0.51	ดี

จากตาราง 27 ในภาพรวมระดับคุณภาพการทำงาน ของบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์ อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะเห็นว่า มีระดับคุณภาพดีอยู่ 6 ด้าน ได้แก่ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ ด้านทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทยและต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม ด้านมีภาวะผู้นำ ด้านมีคุณธรรม จริยธรรม และด้านมีความรับผิดชอบต่อสังคม ส่วนอีก 3 ด้านมีระดับคุณภาพปานกลาง ได้แก่ ด้านทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้

ปัญหาอย่างเป็นระบบ ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี และด้านใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ตาราง 28 ระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลำดับที่	ด้าน	Q ₁	Q ₃	$\bar{X}$	S	ระดับคุณภาพ
1.	ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ	3.50	4.10	3.77	0.59	ดี
2.	ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	3.00	4.00	3.45	0.70	ปานกลาง
3.	ทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา	3.50	4.25	3.85	0.59	ดี
4.	ทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี	3.20	4.00	3.57	0.78	ดี
5.	ใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.16	4.00	3.61	0.70	ดี
6.	มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม	3.36	4.52	3.95	0.74	ดี
7.	มีภาวะผู้นำ	3.33	4.00	3.80	0.62	ดี
8.	มีคุณธรรม จริยธรรม	3.60	4.20	3.91	0.68	ดี
9.	มีความรับผิดชอบต่อสังคม	3.56	4.22	3.89	0.67	ดี
	โดยรวม	3.42	4.12	3.77	0.57	ดี

จากตาราง 28 ในภาพรวมระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะเห็นว่า มีระดับคุณภาพดีเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีระดับคุณภาพปานกลาง

ตาราง 29 ระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลำดับที่	ด้าน	Q ₁	Q ₃	$\bar{X}$	S	ระดับคุณภาพ
1.	ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ	3.10	3.98	3.55	0.40	ดี
2.	ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	2.92	3.86	3.37	0.62	ปานกลาง
3.	ทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา	3.00	4.00	3.54	0.65	ดี
4.	ทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี	3.03	3.76	3.42	0.57	ปานกลาง
5.	ใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.16	4.00	3.53	0.68	ดี
6.	มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม	3.30	4.00	3.83	0.63	ดี
7.	มีภาวะผู้นำ	3.27	4.00	3.70	0.56	ดี
8.	มีคุณธรรม จริยธรรม	3.35	4.00	3.75	0.57	ดี
9.	มีความรับผิดชอบต่อสังคม	3.22	4.00	3.63	0.57	ดี
	โดยรวม	3.30	3.88	3.61	0.49	ดี

จากตาราง 29 ในภาพรวมระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะเห็นว่า มีระดับคุณภาพดีเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบและทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยี มีระดับคุณภาพปานกลาง

ตาราง 30 ระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลำดับที่	ด้าน	Q ₁	Q ₃	$\bar{X}$	S	ระดับคุณภาพ
1.	ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ	3.70	4.10	3.88	0.39	ดี
2.	ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	3.22	4.00	3.74	0.50	ดี
3.	ทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา	3.50	4.00	3.81	0.38	ดี
4.	ทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี	3.60	4.00	3.78	0.37	ดี
5.	ใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.13	4.00	3.64	0.57	ดี
6.	มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม	3.81	4.46	4.02	0.55	ดี
7.	มีภาวะผู้นำ	3.61	4.07	3.88	0.46	ดี
8.	มีคุณธรรม จริยธรรม	3.86	4.10	4.01	0.45	ดี
9.	มีความรับผิดชอบต่อสังคม	3.44	4.00	3.77	0.41	ดี
	โดยรวม	3.72	4.10	3.86	0.31	ดี

จากตาราง 30 คุณภาพการทำงานของบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ ไม่ว่าจะพิจารณาในภาพรวม หรือเป็นรายด้าน มีคุณภาพอยู่ในระดับดี ทั้งหมด

ตาราง 31 ระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลำดับที่	ด้าน	Q ₁	Q ₃	$\bar{X}$	S	ระดับคุณภาพ
1.	ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ	3.10	3.85	3.54	0.47	ดี
2.	ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	3.00	3.611	3.40	0.32	ปานกลาง
3.	ทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา	3.50	4.00	3.72	0.54	ดี
4.	ทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี	3.10	4.00	3.57	0.65	ดี
5.	ใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.19	3.94	3.56	0.64	ดี
6.	มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม	3.82	4.46	4.15	0.47	ดี
7.	มีภาวะผู้นำ	3.61	4.07	3.85	0.41	ดี
8.	มีคุณธรรม จริยธรรม	3.60	4.07	3.92	0.50	ดี
9.	มีความรับผิดชอบต่อสังคม	3.61	4.11	3.88	0.48	ดี
	โดยรวม	3.45	4.03	3.76	0.40	ดี

จากตาราง 31 ในภาพรวมระดับคุณภาพการทำงาน ของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะเห็นว่า มีระดับคุณภาพดีเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีระดับคุณภาพปานกลาง

ตาราง 32 ระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิต คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลำดับที่	ด้าน	Q ₁	Q ₃	$\bar{X}$	S	ระดับคุณภาพ
1.	ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ	3.40	4.00	3.76	0.41	ดี
2.	ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	3.11	3.79	3.46	0.55	ปานกลาง
3.	ทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา	3.53	4.13	3.80	0.40	ดี
4.	ทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี	3.49	4.13	3.78	0.67	ดี
5.	ใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.47	4.00	3.73	0.56	ดี
6.	มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม	3.82	4.55	4.08	0.66	ดี
7.	มีภาวะผู้นำ	3.77	4.25	4.04	0.63	ดี
8.	มีคุณธรรม จริยธรรม	3.77	4.40	4.10	0.53	ดี
9.	มีความรับผิดชอบต่อสังคม	3.54	4.33	3.97	0.54	ดี
	โดยรวม	3.63	4.16	3.89	0.40	ดี

จากตาราง 32 ในภาพรวมระดับคุณภาพการทำงาน ของบัณฑิต คณะเกษตรศาสตร์ อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะเห็นว่า มีระดับคุณภาพดีเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้าน ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีระดับคุณภาพปานกลาง

ตาราง 33 ระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิต คณะอุตสาหกรรมและการเกษตร
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลำดับที่	ด้าน	Q ₁	Q ₃	$\bar{X}$	S	ระดับคุณภาพ
1.	ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ	3.05	3.95	3.40	0.53	ปานกลาง
2.	ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	2.92	3.86	3.26	0.61	ปานกลาง
3.	ทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา	3.15	3.91	3.50	0.41	ดี
4.	ทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี	3.10	3.90	3.45	0.45	ปานกลาง
5.	ใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง	2.72	3.88	3.27	0.64	ปานกลาง
6.	มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม	3.48	4.16	3.84	0.35	ดี
7.	มีภาวะผู้นำ	3.23	3.98	3.70	0.50	ดี
8.	มีคุณธรรม จริยธรรม	3.63	4.00	3.85	0.42	ดี
9.	มีความรับผิดชอบต่อสังคม	3.64	4.00	3.83	0.25	ดี
	โดยรวม	3.41	3.87	3.60	0.36	ดี

จากตาราง 33 ในภาพรวมระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิต คณะอุตสาหกรรมและการเกษตร อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะเห็นว่า มีระดับคุณภาพดีมี 5 ด้าน ได้แก่ ด้านทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา

ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม ด้านมีภาวะผู้นำ ด้านมีคุณธรรม จริยธรรม และด้านมีความรับผิดชอบต่อสังคม ส่วนอีก 4 ด้าน มีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ ด้านทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี และด้านใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ตาราง 34 ระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิต คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลำดับที่	ด้าน	Q ₁	Q ₃	$\bar{X}$	S	ระดับคุณภาพ
1.	ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ	3.18	4.18	3.76	0.72	ดี
2.	ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	2.92	4.00	3.51	0.59	ดี
3.	ทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา	3.44	4.09	3.85	0.49	ดี
4.	ทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี	3.55	4.47	4.01	0.63	ดี
5.	ใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.16	3.97	3.70	0.66	ดี
6.	มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม	4.00	4.84	4.22	0.64	ดี
7.	มีภาวะผู้นำ	3.83	4.38	4.11	0.42	ดี
8.	มีคุณธรรม จริยธรรม	3.95	4.52	4.14	0.38	ดี
9.	มีความรับผิดชอบต่อสังคม	3.92	4.46	4.10	0.38	ดี
	โดยรวม	3.70	4.16	3.96	0.39	ดี

จากตาราง 34 คุณภาพการทำงานของบัณฑิต คณะวิศวกรรมศาสตร์ ไม่ว่าจะพิจารณาในภาพรวม หรือเป็นรายด้าน มีคุณภาพอยู่ในระดับดี ทั้งหมด

ตาราง 35 ระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิต คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลำดับที่	ด้าน	Q ₁	Q ₃	$\bar{X}$	S	ระดับคุณภาพ
1.	ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ	3.20	3.90	3.52	0.56	ดี
2.	ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	2.89	3.67	3.26	0.60	ปานกลาง
3.	ทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา	2.89	3.79	3.32	0.58	ปานกลาง
4.	ทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี	3.30	4.00	3.65	0.61	ดี
5.	ใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง	2.87	3.75	3.31	0.63	ปานกลาง
6.	มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม	3.72	4.09	3.91	0.46	ดี
7.	มีภาวะผู้นำ	3.31	4.00	3.63	0.49	ดี
8.	มีคุณธรรม จริยธรรม	3.53	4.00	3.80	0.43	ดี
9.	มีความรับผิดชอบต่อสังคม	3.22	4.00	3.60	0.48	ดี
	โดยรวม	3.28	3.91	3.60	0.43	ดี

จากตาราง 35 ในภาพรวมระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิต คณะวิศวกรรมศาสตร์ อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะเห็นว่า มีระดับคุณภาพดีมี 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี ด้านมี

มนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม ด้านมีภาวะผู้นำ ด้านมีคุณธรรม จริยธรรม และด้านมีความรับผิดชอบต่อสังคม ส่วนอีก 3 ด้าน มีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ด้านทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา และด้านใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ตาราง 36 ระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิต คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลำดับที่	ด้าน	Q ₁	Q ₃	$\bar{X}$	S	ระดับคุณภาพ
1.	ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ	3.40	4.00	3.67	0.54	ดี
2.	ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	3.00	3.78	3.39	0.56	ปานกลาง
3.	ทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา	3.38	4.00	3.70	0.46	ดี
4.	ทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี	3.10	4.05	3.63	0.67	ดี
5.	ใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.13	4.00	3.52	0.57	ดี
6.	มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม	3.64	4.27	3.94	0.57	ดี
7.	มีภาวะผู้นำ	3.39	3.96	3.71	0.48	ดี
8.	มีคุณธรรม จริยธรรม	3.60	4.00	3.76	0.52	ดี
9.	มีความรับผิดชอบต่อสังคม	3.33	4.00	3.73	0.50	ดี
	โดยรวม	3.33	3.89	3.63	0.44	ดี

จากตาราง 36 ในภาพรวมระดับคุณภาพการทำงาน ของบัณฑิต คณะวิทยาศาสตร์ อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะเห็นว่า มีระดับคุณภาพดีเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีระดับคุณภาพปานกลาง

ตาราง 37 ระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลำดับที่	ด้าน	Q ₁	Q ₃	$\bar{X}$	S	ระดับคุณภาพ
1.	ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ	3.63	4.00	3.77	0.41	ดี
2.	ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	3.11	4.00	3.52	0.53	ดี
3.	ทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา	3.25	4.00	3.72	0.50	ดี
4.	ทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี	3.20	4.08	3.76	0.78	ดี
5.	ใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.50	4.00	3.76	0.59	ดี
6.	มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม	3.75	4.27	3.97	0.57	ดี
7.	มีภาวะผู้นำ	3.71	4.00	3.85	0.48	ดี
8.	มีคุณธรรม จริยธรรม	3.75	4.05	3.93	0.42	ดี
9.	มีความรับผิดชอบต่อสังคม	3.58	4.00	3.86	0.48	ดี
	โดยรวม	3.61	4.00	3.81	0.42	ดี

จากตาราง 37 คุณภาพการทำงานของบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ ไม่ว่าจะพิจารณาในภาพรวม หรือเป็นรายด้าน มีคุณภาพอยู่ในระดับดี ทั้งหมด

ตาราง 38 ระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิต คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลำดับที่	ด้าน	Q ₁	Q ₃	$\bar{X}$	S	ระดับคุณภาพ
1.	ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ	3.40	4.00	3.75	0.50	ดี
2.	ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	3.11	4.00	3.47	0.65	ปานกลาง
3.	ทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา	3.28	4.00	3.68	0.53	ดี
4.	ทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี	3.00	4.00	3.45	0.74	ปานกลาง
5.	ใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.13	4.00	3.58	0.59	ดี
6.	มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม	3.75	4.52	4.05	0.61	ดี
7.	มีภาวะผู้นำ	3.54	4.06	3.80	0.51	ดี
8.	มีคุณธรรม จริยธรรม	3.80	4.20	3.98	0.51	ดี
9.	มีความรับผิดชอบต่อสังคม	3.44	4.08	3.87	0.58	ดี
	โดยรวม	3.49	4.01	3.76	0.46	ดี

จากตาราง 38 ในภาพรวมระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิต คณะเทคนิคการแพทย์ อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะเห็นว่า มีระดับคุณภาพดีมี 7 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ ด้านทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา ด้านใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม ด้านมีภาวะผู้นำ ด้านมีคุณธรรม จริยธรรม และด้านมีความรับผิดชอบต่อสังคม ส่วนอีก 2 ด้าน มีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่

ด้านทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ และด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี

ตาราง 39 ระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิต คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลำดับที่	ด้าน	Q ₁	Q ₃	$\bar{X}$	S	ระดับคุณภาพ
1.	ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ	3.25	4.00	3.64	0.52	ดี
2.	ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	3.00	3.98	3.42	0.55	ปานกลาง
3.	ทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา	3.12	4.00	3.73	0.60	ดี
4.	ทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี	2.95	4.00	3.60	0.74	ดี
5.	ใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.44	4.00	3.69	0.53	ดี
6.	มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม	3.64	4.73	3.99	0.73	ดี
7.	มีภาวะผู้นำ	3.57	4.00	3.82	0.56	ดี
8.	มีคุณธรรม จริยธรรม	3.10	4.10	3.79	0.74	ดี
9.	มีความรับผิดชอบต่อสังคม	3.39	4.00	3.67	0.66	ดี
	โดยรวม	3.34	4.00	3.72	0.54	ดี

จากตาราง 39 ในภาพรวมระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิต คณะเภสัชศาสตร์ อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะเห็นว่า มีระดับคุณภาพดีเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีระดับคุณภาพปานกลาง

ตาราง 40 ระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิต คณะทันตแพทย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลำดับที่	ด้าน	Q ₁	Q ₃	$\bar{X}$	S	ระดับคุณภาพ
1.	ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ	3.45	4.00	3.88	0.53	ดี
2.	ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	3.08	4.00	3.65	0.57	ดี
3.	ทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา	3.38	4.00	3.84	0.47	ดี
4.	ทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี	3.05	4.00	3.54	0.62	ดี
5.	ใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.54	4.00	3.82	0.47	ดี
6.	มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม	3.41	4.00	3.94	0.64	ดี
7.	มีภาวะผู้นำ	3.33	4.17	3.87	0.56	ดี
8.	มีคุณธรรม จริยธรรม	3.67	4.00	3.99	0.52	ดี
9.	มีความรับผิดชอบต่อสังคม	3.46	4.00	3.89	0.60	ดี
	โดยรวม	3.41	4.03	3.84	0.46	ดี

จากตาราง 40 คุณภาพการทำงานของบัณฑิต คณะทันตแพทย ไม่ว่าจะพิจารณาในภาพรวม หรือเป็นรายด้าน มีคุณภาพอยู่ในระดับดี ทั้งหมด

ตาราง 41 ระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลำดับที่	ด้าน	Q ₁	Q ₃	$\bar{X}$	S	ระดับคุณภาพ
1.	ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ	3.35	4.00	3.70	0.44	ดี
2.	ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	3.00	4.00	3.48	0.59	ปานกลาง
3.	ทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา	3.43	4.00	3.66	0.41	ดี
4.	ทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี	3.10	4.00	3.52	0.46	ดี
5.	ใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.06	4.00	3.54	0.57	ดี
6.	มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม	3.81	4.18	3.99	0.49	ดี
7.	มีภาวะผู้นำ	3.35	4.00	3.74	0.43	ดี
8.	มีคุณธรรม จริยธรรม	3.83	4.17	3.94	0.37	ดี
9.	มีความรับผิดชอบต่อสังคม	3.56	4.00	3.83	0.38	ดี
	โดยรวม	3.36	4.01	3.73	0.37	ดี

จากตาราง 41 ในภาพรวมระดับคุณภาพการทำงาน ของบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะเห็นว่า มีระดับคุณภาพดีเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้าน ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีระดับคุณภาพปานกลาง

ตาราง 42 ระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลำดับที่	ด้าน	Q ₁	Q ₃	$\bar{X}$	S	ระดับคุณภาพ
1.	ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ	3.50	4.10	3.85	0.51	ดี
2.	ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	3.17	4.00	3.63	0.62	ดี
3.	ทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา	3.50	4.13	3.79	0.53	ดี
4.	ทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี	3.20	4.00	3.67	0.71	ดี
5.	ใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.38	4.00	3.77	0.60	ดี
6.	มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม	3.64	4.27	3.94	0.67	ดี
7.	มีภาวะผู้นำ	3.54	4.15	3.88	0.59	ดี
8.	มีคุณธรรม จริยธรรม	3.67	4.33	3.96	0.59	ดี
9.	มีความรับผิดชอบต่อสังคม	3.56	4.11	3.89	0.55	ดี
	โดยรวม	3.52	4.13	3.84	0.49	ดี

จากตาราง 42 คุณภาพการทำงานของบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย ไม่ว่าจะพิจารณาในภาพรวม หรือเป็นรายด้าน มีคุณภาพอยู่ในระดับดี ทั้งหมด

เมื่อนำข้อมูลความคิดเห็นของนายจ้างเกี่ยวกับระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ทั้งหมดมารวมกัน พบข้อมูลรายละเอียด ดังในตาราง 43

ตาราง 43 ระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิต โดยรวมทุกคณะ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลำดับที่	ด้าน	Q ₁	Q ₃	$\bar{X}$	S	ระดับคุณภาพ
1.	ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ	3.40	4.00	3.76	0.52	ดี
2.	ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	3.11	4.00	3.52	0.62	ดี
3.	ทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา	3.38	4.00	3.75	0.54	ดี
4.	ทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี	3.20	4.00	3.63	0.70	ดี
5.	ใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.25	4.00	3.77	0.66	ดี
6.	มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม	3.64	4.27	3.96	0.64	ดี
7.	มีภาวะผู้นำ	3.46	4.08	3.83	0.57	ดี
8.	มีคุณธรรม จริยธรรม	3.67	4.20	3.93	0.57	ดี
9.	มีความรับผิดชอบต่อสังคม	3.56	4.00	3.84	0.56	ดี
	โดยรวม	3.47	4.06	3.78	0.48	ดี

จากตาราง 43 คุณภาพการทำงานของบัณฑิต โดยรวมทุกคณะ ไม่ว่าจะพิจารณาในภาพรวม หรือเป็นรายด้าน มีคุณภาพอยู่ในระดับดี ทั้งหมด

เมื่อนำข้อมูลความคิดเห็นของนายจ้างเกี่ยวกับระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ทั้งหมดมาจำแนกเป็นกลุ่มสาขาวิชา คือ กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์สุขภาพ พบรายละเอียดในตาราง 44 - 46

ตาราง 44 ระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิต กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลำดับที่	ด้าน	Q ₁	Q ₃	$\bar{X}$	S	ระดับคุณภาพ
1.	ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ	3.40	4.00	3.69	0.55	ดี
2.	ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	3.00	3.89	3.44	0.64	ปานกลาง
3.	ทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา	3.38	4.00	3.77	0.59	ดี
4.	ทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี	3.20	4.00	3.56	0.70	ดี
5.	ใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.13	4.00	3.55	0.69	ดี
6.	มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม	3.55	4.36	3.95	0.69	ดี
7.	มีภาวะผู้นำ	3.31	4.00	3.77	0.59	ดี
8.	มีคุณธรรม จริยธรรม	3.60	4.13	3.88	0.62	ดี
9.	มีความรับผิดชอบต่อสังคม	3.44	4.11	3.81	0.61	ดี
	โดยรวม	3.41	4.03	3.73	0.51	ดี

จากตาราง 44 ในภาพรวมระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิตกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะเห็นว่า มีระดับคุณภาพดีเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีระดับคุณภาพปานกลาง

ตาราง 45 ระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิต กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลำดับที่	ด้าน	Q ₁	Q ₃	$\bar{X}$	S	ระดับคุณภาพ
1.	ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ	3.30	4.00	3.63	0.52	ดี
2.	ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	3.00	3.78	3.35	0.57	ปานกลาง
3.	ทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา	3.25	4.00	3.64	0.48	ดี
4.	ทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี	3.30	4.00	3.67	0.64	ดี
5.	ใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.00	4.00	3.48	0.61	ปานกลาง
6.	มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม	3.73	4.18	3.96	0.55	ดี
7.	มีภาวะผู้นำ	3.38	4.00	3.77	0.55	ดี
8.	มีคุณธรรม จริยธรรม	3.60	4.08	3.88	0.50	ดี
9.	มีความรับผิดชอบต่อสังคม	3.33	4.00	3.75	0.51	ดี
10.	โดยรวม	3.42	3.98	3.71	0.43	ดี

จากตาราง 45 ในภาพรวมระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิต กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะเห็นว่า มีระดับคุณภาพดีอยู่ 7 ด้าน ได้แก่ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ ด้านทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทยและต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูล และเทคโนโลยี ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม ด้านมี

ภาวะผู้นำ ด้านมีคุณธรรม จริยธรรม และด้านมีความรับผิดชอบต่อสังคม ส่วนอีก 2 ด้านมีระดับคุณภาพปานกลาง ได้แก่ ด้านทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ และใช้เทคโนโลยี และด้านใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ตาราง 46 ระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิต กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลำดับที่	ด้าน	Q ₁	Q ₃	$\bar{X}$	S	ระดับคุณภาพ
1.	ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ	3.40	4.00	3.74	0.48	ดี
2.	ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	3.11	4.00	3.49	0.59	ปานกลาง
3.	ทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา	3.38	4.00	3.71	0.51	ดี
4.	ทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี	3.00	4.00	3.57	0.71	ดี
5.	ใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.25	4.00	3.66	0.57	ดี
6.	มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม	3.73	4.36	4.01	0.60	ดี
7.	มีภาวะผู้นำ	3.54	4.00	3.81	0.50	ดี
8.	มีคุณธรรม จริยธรรม	3.73	4.13	3.94	0.51	ดี
9.	มีความรับผิดชอบต่อสังคม	3.56	4.00	3.84	0.55	ดี
	โดยรวม	3.48	4.00	3.77	0.45	ดี

จากตาราง 46 ในภาพรวมระดับคุณภาพการทำงาน ของบัณฑิตกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะเห็นว่า มีระดับคุณภาพดีเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีระดับคุณภาพปานกลาง

ตาราง 47 ระดับคุณภาพการทำงานของบัณฑิตโดยรวมในระดับปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลำดับที่	ด้าน	Q ₁	Q ₃	$\bar{X}$	S	ระดับคุณภาพ
1.	ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ	3.40	4.00	3.69	0.52	ดี
2.	ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	3.00	4.00	3.43	0.60	ปานกลาง
3.	ทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา	3.38	4.00	3.71	0.53	ดี
4.	ทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี	3.15	4.00	3.59	0.69	ดี
5.	ใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.13	4.00	3.57	0.63	ดี
6.	มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม	3.73	4.27	3.97	0.62	ดี
7.	มีภาวะผู้นำ	3.38	4.00	3.79	0.55	ดี
8.	มีคุณธรรม จริยธรรม	3.67	4.13	3.90	0.55	ดี
9.	มีความรับผิดชอบต่อสังคม	3.44	4.00	3.80	0.56	ดี
	โดยรวม	3.43	4.00	3.74	0.47	ดี

จากตาราง 47 ในภาพรวมระดับคุณภาพการทำงาน ของบัณฑิตโดยรวมในระดับปริญญาตรี อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะเห็นว่า มีระดับคุณภาพดีเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีระดับคุณภาพปานกลาง

ตอนที่ 4 จุดเด่น จุดด้อยของบัณฑิตฯ ตามความคิดเห็นของนายจ้าง

ในตอนนี้เป็นตอนที่นายจ้าง/หัวหน้างานตอบในแบบสอบถามแบบปลายเปิดซึ่งมีจำนวนน้อยที่ตอบกลับมา และได้นำมาประมวลรายละเอียดในรูปตาราง จำแนกเป็นรายละเอียดแสดงในตาราง 48-63

1. คณะมนุษยศาสตร์

ตาราง 48 จุดเด่น จุดด้อยของบัณฑิตคณะมนุษยศาสตร์

	ความถี่
1.1 ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ จุดเด่น - มีความรู้ดี - มีความรู้ความสามารถทางวิชาการ วิชาชีพที่ทันสมัย มีข้อมูลวิชาการใหม่ๆ อยู่เสมอ จุดด้อย - ความสามารถด้านทั่วไปยังน้อยมาก	 10 1 1
1.2 ด้านทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ จุดเด่น - แก้ปัญหาในรูปแบบประนีประนอมได้ดี จุดด้อย - ขาดทักษะการวิเคราะห์	 10 1
1.3 ด้านทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา จุดเด่น - มีทักษะการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้ดีและดีกว่าสถาบันอื่น จุดด้อย - ขาดทักษะการใช้ภาษาอังกฤษโดยเฉพาะการสื่อสาร สนทนา ไม่กล้าพูด ภาษาอังกฤษกับชาวต่างชาติ	 4 2

ตาราง 48 (ต่อ)

	ความถี่
1.4 ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ จุดเด่น - มีทักษะการสืบค้นดี	9
จุดด้อย - มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการสืบค้นน้อยและควรปรับปรุง	2
1.5 ด้านใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง จุดเด่น - มีความใฝ่รู้ ขยันและสนใจศึกษาต่อเมื่อมีโอกาส และ มีความใฝ่หาความรู้ดีกว่าสถาบันอื่น	9
จุดด้อย - ขาดความทะเยอทะยาน	1
1.6 ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ จุดเด่น - มีมนุษยสัมพันธ์และปรับตัวได้ดี	12
- ปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงานได้ดีแต่ไม่ยอมรับฟัง	1
จุดด้อย - ไม่เคารพผู้อาวุโส	1

ตาราง 48 (ต่อ)

	ความถี่
1.7 ด้านมีภาวะผู้นำ	
จุดเด่น	
- มีภาวะผู้นำดี	8
จุดด้อย	
- ไม่ปฏิบัติตามกฎ ข้อบังคับหรือหน่วยงาน	1
1.8 ด้านมีคุณธรรม จริยธรรม	
จุดเด่น	
- มีคุณธรรม ซื่อสัตย์ สุจริตดี	7
- เป็นคนที่มีความโอบอ้อมอารี	1
- มีคุณธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต	1
จุดด้อย	
- เห็นแก่เงินมากกว่าการปฏิบัติงานด้วยความทุ่มเท	1
- แต่งกายตามสมัยมาก ไม่เหมาะสมกับงาน	1
1.9 ด้านมีความรับผิดชอบต่องาน	
จุดเด่น	
- มีความรับผิดชอบต่องานเด่นกว่าสถาบันอื่น	12
จุดด้อย	
- มีความอดทนในการทำงานต่ำ ไม่สู้งาน	3

จากตาราง บัณฑิตคณะมนุษยศาสตร์ในภาพรวมมีจุดเด่นมากกว่าจุดด้อยใน 9 ด้าน โดยมีจุดเด่นสูง ได้แก่ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ ด้านทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ และด้านใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง มีเพียงบางด้าน เช่น ด้านทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ แม้ว่าจะใช้ได้ดีกว่าสถาบันอื่น แต่ร้อยละ 50 ของนายจ้างที่ตอบแบบสอบถามเห็นว่าบัณฑิตไม่กล้าพูดกับชาวต่างชาติ ร้อยละ 20 เห็นว่าบัณฑิตขาดความอดทนในการทำงานและไม่สู้งาน และร้อยละ 18 เห็นว่าบัณฑิตมีทักษะในการสืบค้นน้อยและควรปรับปรุง

2. คณะศึกษาศาสตร์

ตาราง 49 จุดเด่น จุดด้อยของบัณฑิตคณะศึกษาศาสตร์

	ความถี่
2.1 ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ	
จุดเด่น	
- มีความรู้ความสามารถดีกว่าสถาบันอื่น	42
- มีความสามารถปฏิบัติหน้าที่ดีมากโดยใช้ความรู้และประสบการณ์ที่ได้เรียนมา	2
- ยอมรับว่ามหาวิทยาลัยเชียงใหม่สามารถผลิตบัณฑิตได้อย่าง มีคุณภาพ สูงออกไปปฏิบัติหน้าที่	1
- เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพสูงกว่าสถาบันอื่นในหลาย ๆ ด้าน	5
- เป็นบัณฑิตที่มี IQ > EQ	1
จุดด้อย	
- ยึดติดในกรอบแนวปฏิบัติมากเกินไป	2
- ขาดประสบการณ์ในวิชาชีพ	1
- มีความรู้ความสามารถ ทักษะจำกัด ไม่กว้าง	3
- มีความมั่นใจในการทำงานที่น้อย	2
2.2 ด้านทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	
จุดเด่น	
- มีทักษะการคิดวิเคราะห์ได้อย่างดี แก้ปัญหาได้อย่างมีระบบและมีเหตุผล	25
- มีทักษะการคิดวิเคราะห์แก้ปัญหาได้เท่าสถาบันอื่น	13
จุดด้อย	
- ไม่สามารถคิดวิเคราะห์แก้ปัญหาได้อย่างลึกซึ้งและมีเหตุผล	5
- ไม่กล้าเผชิญหน้ากับปัญหา ไม่คิดแก้ปัญหา	1

ตาราง 49 (ต่อ)

	ความถี่
2.3 ด้านทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทยและต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา จุดเด่น - ใช้ภาษาไทยในการติดต่อสื่อสารได้ดี เข้าใจง่าย - สามารถใช้ภาษาติดต่อสื่อสารได้ดีพอควร จุดด้อย - การเขียนหนังสือภาษาไทยไม่ถูกต้อง - ทางด้านภาษาอังกฤษยังอ่อน ควรปรับปรุง	23 5 2 4
2.4 ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ จุดเด่น - มีทักษะในการสืบค้นข้อมูลดี - สามารถใช้ Internet และ E-mail ได้ดี - สามารถใช้เทคโนโลยีได้หลากหลายชนิด จุดด้อย - ความรู้ด้าน Computer น้อย	29 6 3 9
2.5 ด้านใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง จุดเด่น - มีการค้นคว้าหาข้อมูลอยู่เสมอ - มีความใฝ่รู้ดี - สนใจศึกษาต่อสูงขึ้น จุดด้อย - ขาดการกระตือรือร้นที่จะค้นคว้าเพิ่มเติมเพื่อมาพัฒนางาน - ขาดการรักการอ่าน	15 18 2 3 1

ตาราง 49 (ต่อ)

	ความถี่
2.6 ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ จุดเด่น - มีมนุษยสัมพันธ์ดีมาก เข้ากับเพื่อน ได้ดี เพื่อนรัก เกื้อกูลดีมาก จุดด้อย - มีมนุษยสัมพันธ์ในวงแคบ	43 1
2.7 ด้านมีภาวะผู้นำ จุดเด่น - มีภาวะผู้นำเท่ากับสถาบันอื่น จุดด้อย - มีประสบการณ์น้อย	36 10
2.8 ด้านมีคุณธรรม จริยธรรม จุดเด่น - มีคุณธรรมจริยธรรมดี - ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี จุดด้อย - มีคุณธรรม แต่ขาดความต่อเนื่อง ขาดความจริงใจ - รับผิดชอบดีแต่ไม่รู้จักกาลเทศะ และไม่ตรงเวลา	32 5 2 1

ตาราง 49 (ต่อ)

จุดเด่น	ความถี่
2.9 ด้านมีความรับผิดชอบต่อสังคม	
จุดเด่น	
- มีความรับผิดชอบต่อสังคมดี	30
- มีเจตคติที่ดีต่อสังคม เสียสละ ยอมรับความคิดเห็นส่วนรวม	
- มีความรับผิดชอบในสิ่งที่ได้รับมอบหมาย	4
จุดด้อย	
- รับผิดชอบต่อสังคมยังด้อยกว่าสถาบันอื่น	2

จากตาราง บัณฑิตคณะศึกษาศาสตร์ในภาพรวมมีจุดเด่นมากกว่าจุดด้อยใน 9 ด้าน ยกเว้นด้านภาวะผู้นำ แม้ว่าส่วนใหญ่ นายจ้างจะเห็นว่าบัณฑิตมีภาวะผู้นำเท่ากับสถาบันอื่น แต่ร้อยละ 22 เห็นว่าบัณฑิตมีประสบการณ์ด้านนี้น้อย ร้อยละ 19 เห็นว่าบัณฑิตมีความรู้ด้านการใช้ Computer น้อย และร้อยละ 18 เห็นว่าบัณฑิตอ่อนทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

3. คณะสังคมศาสตร์

ตาราง 50 จุดเด่น จุดด้อยของบัณฑิตคณะสังคมศาสตร์

	ความถี่
3.1 ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ จุดเด่น - มีความรู้ความสามารถเด่นกว่าสถาบันอื่น จุดด้อย - มีความรู้ความสามารถไม่แตกต่างจากสถาบันอื่น	 4 1
3.2 ด้านทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ จุดเด่น - มีทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอยู่ในเกณฑ์ดี จุดด้อย - ขาดทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	 3 1
3.3 ด้านทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทยและต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา จุดเด่น - มีทักษะทางด้านภาษา สามารถในการพูดติดต่อใช้ภาษาไทยดีมาก จุดด้อย - ทักษะทางด้านภาษาไทย ยังมีจุดอ่อนด้านการเขียนสื่อความหมายให้ผู้ อื่นเข้าใจ	 4 2

ตาราง 50 (ต่อ)

	ความถี่
3.4 ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ จุดเด่น - มีทักษะทางด้านการสืบค้นข้อมูลดี จุดด้อย - ทักษะทางด้านการสืบค้นข้อมูลในกลุ่มนิสิตศาสตร์ควรเพิ่มเติมทักษะ	3 2
3.5 ด้านใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง จุดเด่น - มีความใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่องดี จุดด้อย - ต้องเพิ่มเจตคติให้มากขึ้นในเรื่องความสำคัญของการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	5 1
3.6 ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ จุดเด่น - มีการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดีมาก เป็นที่รักของเพื่อนร่วมงาน จุดด้อย - มีมนุษยสัมพันธ์ค่อนข้างน้อย	5 1
3.7 ด้านมีภาวะผู้นำ จุดเด่น - มีภาวะผู้นำดี จุดด้อย - ยังขาดประสบการณ์ในการใช้ภาวะผู้นำ	3 1

ตาราง 50 (ต่อ)

จุดเด่น	ความถี่
3.8 ด้านมีคุณธรรม จริยธรรม	
จุดเด่น	
- มีคุณธรรม จริยธรรมดีมาก	5
จุดด้อย	
- ขาดคุณธรรมจริยธรรมในการอยู่ร่วมกันในสังคม	1
3.9 ด้านมีความรับผิดชอบต่อสังคม	
จุดเด่น	
- มีความรับผิดชอบต่อสังคมดี	5

จากตาราง บัณฑิตคณะสังคมศาสตร์ มีจุดเด่นมากกว่าจุดด้อยใน 7 ด้านจาก 9 ด้าน นายจ้างร้อยละ 50 มีความเห็นว่าบัณฑิตมีทักษะภาษาไทยอ่อนในด้านการเขียนสื่อความหมาย ให้ผู้อื่นเข้าใจ ร้อยละ 40 มีทักษะด้านการสืบค้นข้อมูลต่ำ ในขณะที่ด้านอื่น ๆ นายจ้างเห็นว่าบัณฑิตมีจุดเด่นมากกว่าจุดด้อย โดยมีด้านความรับผิดชอบต่อสังคมเด่นมาร้อยละ 100

4. คณะเศรษฐศาสตร์

ตาราง 51 จุดเด่น จุดด้อยของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์

	ความดี
4.1 ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ จุดเด่น - มีความรู้ความสามารถทางวิชาการอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง จุดด้อย - มีความรู้ความสามารถทางวิชาชีพอยู่ในเกณฑ์พอใช้	 1 3
4.2 ด้านทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ จุดเด่น - มีทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง จุดด้อย - ควรเพิ่มเติมทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	 1 1
4.3 ด้านทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทยและต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา จุดด้อย - ทักษะทางด้านภาษาในการติดต่อใช้ภาษาไทยยังไม่ค่อยดี	 2
4.4 ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ จุดเด่น - มีทักษะทางด้านการสืบค้นข้อมูลและการใช้เทคโนโลยีอยู่ในเกณฑ์ดี	 1

ตาราง 51 (ต่อ)

	ความถี่
4.5 ด้านใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง จุดเด่น - มีความใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่องดี จุดด้อย - ขาดเจตคติที่ดีในเรื่องการเห็นความสำคัญของการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	2 1
4.6 ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ จุดเด่น - มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดีมาก เป็นที่รักของเพื่อนร่วมงาน	2
4.7 ด้านภาวะผู้นำ จุดเด่น - มีภาวะผู้นำดีมาก	2
4.8 ด้านมีคุณธรรมจริยธรรม จุดเด่น - มีคุณธรรม จริยธรรมดีมาก	2
4.9 ด้านมีความรับผิดชอบต่องาน จุดเด่น - มีความรับผิดชอบต่องาน จุดด้อย - นักศึกษาที่จบมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ส่วนใหญ่จะเลือกทำงานในหน่วยงานขนาดเล็ก จะเลือกทำงานในเมืองใหญ่ หรือเมืองหลวงมากกว่า	2 1

จากตาราง 51 บัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มีจุดเด่นมากกว่าจุดด้อย โดยมีจุดเด่นร้อยละ 100 ใน 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูล ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ด้านภาวะผู้นำและด้านมีคุณธรรม จริยธรรม แต่มีจุดด้อยร้อยละ 100 จำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ทักษะด้านการใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสาร มีจุดด้อยมากกว่าจุดเด่น 1 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถ

ทางวิชาการและวิชาชีพ (ร้อยละ 75) มีจุดด้อยเท่ากับจุดเด่นใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านทักษะในการวิเคราะห์แก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ด้านใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่องและด้านมีความรับผิดชอบต่อสังคม

5. คณะบริหารธุรกิจ

ตาราง 52 จุดเด่น จุดด้อยของบัณฑิตคณะบริหารธุรกิจ

	ความถี่
5.1 ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ จุดเด่น - ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพเป็นที่ยอมรับของผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน ตลอดจนสังคมทั่วไป	4
5.2 ด้านทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ จุดเด่น - มีทักษะในการปฏิบัติงาน และมีปฏิภาณไหวพริบในการแก้ไขปัญหาได้ดี - มีทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบอยู่ในเกณฑ์ดี	3 3
5.3 ด้านทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ ภาษาไทยและต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา จุดเด่น - มีทักษะทางด้านภาษาในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศได้ดี	7

ตาราง 52 (ต่อ)

	ความถี่
5.4 ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ จุดเด่น - มีทักษะทางด้าน IT พื้นฐาน และสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับโปรแกรมปฏิบัติงานได้ดี - มีทักษะทางด้าน IT พื้นฐาน และสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับโปรแกรมปฏิบัติงานได้ดี	6 1
5.5 ด้านใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง จุดเด่น - มีความสนใจใฝ่รู้ และมุ่งมั่นในการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น จุดด้อย - มีการศึกษาเฉพาะข้อมูลข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ หรือ โทรทัศน์	5 1
5.6 ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ จุดเด่น - มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม ผู้บังคับบัญชา ตลอดจนเพื่อนร่วมงานได้ดี	8
5.7 ด้านมีภาวะผู้นำ จุดเด่น - มีความเชื่อมั่น กล้าคิดกล้าแสดงออกในด้านความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่รับผิดชอบอย่างเหมาะสม จุดด้อย - ขาดความอดทน	8 1

ตาราง 52 (ต่อ)

	ความถี่
5.8 ด้านมีคุณธรรม จริยธรรม จุดเด่น - เป็นผู้ที่มีพื้นฐานทางความคิดที่เป็นแบบอย่างในวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม มีคุณธรรมจริยธรรม	7
- เป็นผู้ที่ประพฤติปฏิบัติตนอยู่บนความซื่อสัตย์สุจริต	1
5.9 ด้านมีความรับผิดชอบต่องาน จุดเด่น - ให้ความร่วมมือในกิจกรรมที่เป็นการสร้างสรรค์สังคมดี	8

จากตาราง 52 บัณฑิตคณะบริหารธุรกิจ มีจุดเด่นมากกว่าจุดด้อย โดยมีจุดเด่นร้อยละ 100 ใน 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความรู้ความสามารถ ด้านภาษา ด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านความรับผิดชอบต่องาน โดยมีจุดเด่นเท่ากับจุดด้อยจำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ด้านทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ

6. คณะเกษตรศาสตร์

ตาราง 53 จุดเด่น จุดด้อยของบัณฑิตคณะเกษตรศาสตร์

	ความถี่
6.1 ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ จุดเด่น - มีความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพอยู่ในเกณฑ์ดี - สามารถนำความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพมาใช้กับงานที่ได้รับมอบหมายได้ดีและถูกต้อง จุดด้อย - ไม่ค่อยใช้ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพมากนัก	 5 1 1
6.2 ด้านทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ จุดเด่น - มีทักษะในการวิเคราะห์ปัญหาและแก้ปัญหาได้ดี จุดด้อย - ขาดประสบการณ์ในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ - ขาดเทคนิคการจูงใจให้เพื่อนร่วมงานช่วยกันแก้ปัญหา	 16 3 1
6.3 ด้านทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทยและต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา จุดเด่น - มีทักษะทางด้านภาษาในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศได้ดี จุดด้อย - ขาดทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศในการติดต่อสื่อสาร	 13 3

ตาราง 53 (ต่อ)

	ความถี่
6.4 ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ จุดเด่น - มีความรู้ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ดี	15
6.5 ด้านใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง จุดเด่น - มีความสนใจใฝ่รู้ อ่านหนังสือและฟังข่าวสารการถ่ายทอดใหม่ๆ อยู่เสมอ จุดด้อย - ใฝ่รู้แค่เฉพาะในเรื่องที่สนใจเท่านั้น	15 1
6.6 ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ จุดเด่น - มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดี จุดด้อย - ไม่ชอบทำงานเป็นทีม	20 1
6.7 ด้านมีภาวะผู้นำ จุดเด่น - มีความเป็นผู้นำอยู่ในระดับดี จุดด้อย - มีปัญหาด้านการควบคุมอารมณ์ - ไม่ค่อยกล้าแสดงออก	13 1 5

ตาราง 53 (ต่อ)

จุดเด่น	ความถี่
6.8 ด้านมีคุณธรรม จริยธรรม	
จุดเด่น	
- เป็นผู้ที่มีคุณธรรม และจริยธรรมในเกณฑ์ที่ดี	20
6.9 ด้านมีความรับผิดชอบต่อสังคม	
จุดเด่น	
- มีความรับผิดชอบต่อสังคมสูง	20
- มีจุดเด่นด้านการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมมาเชื่อมโยงกับงานได้ดี	1

จากตาราง 53 บัณฑิตคณะเกษตรศาสตร์ มีจุดเด่นมากกว่าจุดด้อย โดยมีจุดเด่นร้อยละ 100 จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและด้านมีคุณธรรม จริยธรรม โดยมีจุดด้อยด้านภาวะผู้นำต่ำร้อยละ 32 ด้านทักษะในการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบต่ำร้อยละ 20 และด้านทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศต่ำ ร้อยละ 19 ตามลำดับ

7. คณะอุตสาหกรรมเกษตร

ตาราง 54 จุดเด่น จุดด้อยของบัณฑิตคณะอุตสาหกรรมเกษตร

	ความถี่
7.1 ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ จุดเด่น - มีความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ และสามารถนำความสามารถทางวิชาการมาใช้ได้จริง	2
7.2 ด้านทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ จุดเด่น - มีทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบอยู่ในเกณฑ์ดี จุดด้อย - ยังด้อยในแง่ของการประมวลผลข้อมูล การประเมิน การวิเคราะห์ เพื่อกำหนดทิศทางของปัญหา	1 2
7.3 ด้านทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทยและต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา จุดเด่น - ทักษะทางด้านภาษา ในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ อยู่ในเกณฑ์ดี จุดด้อย - ใช้คำพูดที่เรียบเรียงให้เข้าใจได้ยาก	1 1

ตาราง 54 (ต่อ)

	ความถี่
7.4 ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่	
จุดเด่น	
- มีความรู้ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ดี	1
- สามารถค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมด้วยตนเอง	1
จุดด้อย	
- ด้อยในการค้นคว้าจากตำราภาษาอังกฤษ	1
7.5 ด้านใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง	
จุดเด่น	
- มีการใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่องดี	5
จุดด้อย	
- การอ่านหนังสือ เอกสารด้านวิชาการน้อยลง เน้นบันเทิงเป็นหลัก	1
7.6 ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้	
จุดเด่น	
- มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมและชุมชนได้ดี	2
7.7 ด้านมีภาวะผู้นำ	
จุดเด่น	
- มีความเป็นผู้นำอยู่ในระดับดี	1
จุดด้อย	
- ยังไม่ค่อยกล้าแสดงออกมากนัก ต้องกระตุ้นจึงจะแสดงออก	3
7.8 ด้านมีคุณธรรม จริยธรรม	
จุดเด่น	
- เป็นผู้ที่มีความคุณธรรมและจริยธรรมในเกณฑ์ที่ดีมาก	2
7.9 ด้านมีความรับผิดชอบต่อสังคม	
จุดเด่น	
- มีความรับผิดชอบต่อสังคมดี	3

จากตาราง 54 บัณฑิตคณะอุตสาหกรรมเกษตร มีจุดเด่นมากกว่าจุดด้อย โดยมีจุดเด่นร้อยละ 100 จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านความ

รับผิดชอบต่อสังคม แต่มีจุดด้อยมากกว่าจุดเด่นใน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านความเป็นผู้นำต่ำ ร้อยละ 75 และด้านทักษะในการคิดวิเคราะห์ต่ำ ร้อยละ 67 ตามลำดับ

8. คณะวิจิตรศิลป์

ตาราง 55 จุดเด่น จุดด้อยของบัณฑิตคณะวิจิตรศิลป์

จุดเด่น	ความถี่
8.1 ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ จุดเด่น - ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพอยู่ในเกณฑ์พื้นฐาน แต่สามารถทำงานได้เร็ว - สามารถนำความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพมาใช้กับงานที่ได้รับมอบหมายได้ดี	 1 1
8.2 ด้านทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ จุดเด่น - มีทักษะและมีปฏิภาณไหวพริบในการแก้ไขปัญหาได้ ในระดับดี จุดด้อย - ยังไม่เป็นระบบเท่าที่ควรส่วนใหญ่เป็นการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า	 7 1
8.3 ด้านทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทยและต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา จุดด้อย - มีทักษะทางด้านภาษา ในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทยและ ภาษาต่างประเทศได้ในระดับต่ำ	 1
8.4 ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ จุดด้อย - มีความรู้ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในระดับพอใช้	 8

ตาราง 55 (ต่อ)

	ความถี่
8.5 ด้านใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง	
จุดเด่น	
- มีความสนใจใฝ่รู้ อย่างต่อเนื่อง	1
จุดด้อย	
- ขาดความกระตือรือร้นเท่าที่ควร	1
8.6 ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้	
จุดเด่น	
- มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดี	2
8.7 ด้านมีภาวะผู้นำ	
จุดเด่น	
- มีความเป็นผู้นำอยู่ในระดับดี	1
จุดด้อย	
- ขาดความกล้า	2
8.8 ด้านมีคุณธรรม จริยธรรม	
จุดเด่น	
- เป็นผู้ที่มีคุณธรรม และจริยธรรมในเกณฑ์ที่ดีมาก	2
8.9 ด้านมีความรับผิดชอบต่อสังคม	
จุดเด่น	
- มีความรับผิดชอบต่อสังคมดีมาก	2

จากตาราง 55 บัณฑิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ปี มีจุดเด่นมากกว่าจุดด้อย โดยมีจุดเด่นร้อยละ 100 จำนวน 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความรู้ความสามารถ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ในขณะที่มีจุดด้อยร้อยละ 100 จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ขาดทักษะด้านภาษา และขาดทักษะในการสืบค้นข้อมูล นอกจากนี้ยังมีภาวะผู้นำต่ำร้อยละ 67

9. คณะวิศวกรรมศาสตร์

ตาราง 56 จุดเด่น จุดด้อยของบัณฑิตคณะวิศวกรรมศาสตร์

จุดเด่น	ความถี่
9.1 ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ จุดเด่น - นำเอาความรู้วิชาชีพมาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้ จุดด้อย - ขาดความเชี่ยวชาญในงานก่อสร้าง ด้านคอมพิวเตอร์ Autocad, Microsoft Project และงาน Design	 5 1
9.2 ด้านทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ จุดเด่น - มีทักษะในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบภายใต้การดูแลของหัวหน้างาน จุดด้อย - นำทักษะในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบมาใช้ประมาณ 60% ควรแก้ไขประเด็นย่อยหลายเรื่อง	 7 2
9.3 ด้านทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทยและต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา จุดด้อย - ควรปรับปรุงทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ	 2
9.4 ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ จุดเด่น - มีความรู้ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ดี (90%) จุดด้อย - ทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่น้อย	 8 1

ตาราง 56 (ต่อ)

จุดด้อย	ความถี่
9.5 ด้านใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง	
จุดเด่น	
- มีการใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่องอยู่ในเกณฑ์ดี (80%)	6
จุดด้อย	
- ขาดการใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง	1
9.6 ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้	
จุดเด่น	
- มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดี	10
9.7 ด้านมีภาวะผู้นำ	
จุดเด่น	
- มีความเป็นผู้นำอยู่ในระดับดีมาก	7
จุดด้อย	
- มีภาวะการเป็นผู้นำด้านการตัดสินใจเรื่องซ้ำ	1
- ควรปรับปรุง (อยู่ที่ 40%)	1
9.8 ด้านมีคุณธรรม จริยธรรม	
จุดเด่น	
- เป็นผู้ที่มีคุณธรรมและจริยธรรมในเกณฑ์ดีมาก	8
9.9 ด้านมีความรับผิดชอบต่อสังคม	
จุดเด่น	
- มีความรับผิดชอบต่อสังคมดี	8
จุดด้อย	
- ควรมีการร่วมงานสังคมบ้าง	1

จากตาราง 56 บัณฑิตคณะวิศวกรรมศาสตร์มีจุดเด่นมากกว่าจุดด้อย โดยมีจุดเด่นร้อยละ 100 จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านคุณธรรม จริยธรรม มีจุดด้อยร้อยละ 100 จำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ด้านทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ

10. คณะวิทยาศาสตร์

ตาราง 57 จุดเด่น จุดด้อยของบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์

	ความถี่
10.1 ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ จุดเด่น - มีความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพอยู่ในเกณฑ์ดี จุดด้อย - ยังไม่ได้้นำความรู้ ความสามารถทางวิชาการ มาใช้เท่าที่ควร	 16 1
10.2 ด้านทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ จุดเด่น - มีทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบอยู่ในเกณฑ์ดี จุดด้อย - ขาดทักษะหาประสบการณ์	 10 7
10.3 ด้านทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษา ไทยและต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา จุดเด่น - มีทักษะทางด้านภาษาในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศได้ดี	 13
10.4 ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ จุดเด่น - มีความรู้ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ดี จุดด้อย - ยังไม่ได้นำเอาทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีมาใช้อย่างเต็มที่	 12 1

ตาราง 57 (ต่อ)

จุดเด่น	ความถี่
10.5 ด้านใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง จุดเด่น - มีการใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่องดี	9
10.6 ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ จุดเด่น - มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดี	15
จุดด้อย - ปรับตัวได้ดีพอสมควร แต่ต้องเรียนรู้มีจิตวิทยาในการเข้ากับบุคคลผู้ร่วมงานต่าง ๆ	2
10.7 ด้านมีภาวะผู้นำ จุดเด่น - มีความเป็นผู้นำอยู่ในระดับดี	5
จุดด้อย - ยังไม่กระตือรือร้นในการทำงาน	5
10.8 ด้านมีคุณธรรม จริยธรรม จุดเด่น - เป็นผู้ที่มีคุณธรรม และจริยธรรมในเกณฑ์ที่ดี	7
- มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย ตรงต่อเวลา และเสียสละอยู่เสมอ ชื้อตรง	12
10.9 ด้านมีความรับผิดชอบต่อสังคม จุดเด่น - มีความรับผิดชอบต่อสังคมดี	16
จุดด้อย - ความอดทนในการทำงานยังมีไม่มากเมื่อเทียบกับสถาบันอื่น	1

จากตาราง 57 บัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์ มีจุดเด่นมากกว่าจุดด้อย โดยมีจุดเด่นร้อยละ 100 จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการใช้ภาษาในการสื่อสาร ด้านใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง และด้านมีคุณธรรม จริยธรรม โดยมีจุดด้อย ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำต่ำ ร้อยละ 50 ขาดทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ร้อยละ 41

11. คณะแพทยศาสตร์

ตาราง 58 จุดเด่น จุดด้อยของบัณฑิตคณะแพทยศาสตร์

	ความถี่
11.1 ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ จุดเด่น - ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพอยู่ในเกณฑ์ดี มีความเชื่อมั่น	10
11.2 ด้านทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ จุดเด่น - มีทักษะในการปฏิบัติงาน และแก้ปัญหาได้ดี จุดด้อย - มีทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบด้อยกว่าสถาบันอื่น	10 2
11.3 ด้านทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษา ไทยและต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา จุดเด่น - ทักษะทางด้านภาษา ในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ อยู่ในเกณฑ์ดี จุดด้อย - มีทักษะทางด้านภาษาในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และภาษาต่างประเทศยังด้อยกว่าสถาบันอื่นบางสถาบัน	8 2
11.4 ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ จุดเด่น - มีความรู้ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ดี จุดด้อย - ควรส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ให้มากขึ้น	10 1

ตาราง 58 (ต่อ)

จุดเด่น	ความถี่
11.5 ด้านใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง	
จุดเด่น	
- มีการใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่องดี	10
จุดด้อย	
- ไม่ใฝ่ในการศึกษาต่อ เมื่อเทียบกับสถาบันอื่น	1
11.6 ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้	
จุดเด่น	
- มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดี	7
จุดด้อย	
- มีความอดทนต่อความลำบากของสภาพแวดล้อมในการทำงานน้อยกว่าสถาบันอื่นและใช้อารมณ์เมื่อไม่ถูกใจ	2
9.7 ด้านมีภาวะผู้นำ	7
จุดเด่น	
- มีความเป็นผู้นำอยู่ในระดับดีมาก	
จุดด้อย	
- การตัดสินใจเชิงซ้ำ	2
11.8 ด้านมีคุณธรรม จริยธรรม	
จุดเด่น	
- เป็นผู้ที่มีคุณธรรม และจริยธรรมในเกณฑ์ที่ดี	11
11.9 ด้านมีความรับผิดชอบต่อสังคม	
จุดเด่น	
- มีความรับผิดชอบต่อสังคมดี	12

จากตาราง 58 บัณฑิตคณะแพทยศาสตร์ ส่วนใหญ่มีจุดเด่นมากกว่าจุดด้อย โดยมีจุดเด่นร้อยละ 100 จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ในขณะที่มีจุดด้อยด้านมนุษยสัมพันธ์น้อย มีภาวะผู้นำต่อ ร้อยละ

12. คณะเทคนิคการแพทย์

ตาราง 59 จุดเด่น จุดด้อยของบัณฑิตคณะเทคนิคการแพทย์

จุดเด่น	ความถี่
12.1 ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ จุดเด่น - สามารถนำความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพมาใช้กับงานที่ได้รับมอบหมายได้ในเกณฑ์ดี 23 - บัณฑิตที่มาจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีทักษะการฝึกคนไข้ที่ดีกว่า 5 จุดด้อย - ความสามารถทางการประยุกต์ใช้ความรู้ยังไม่มากเท่าที่ควร 10	
12.2 ด้านทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ จุดเด่น - มีทักษะในการวิเคราะห์ปัญหาแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ได้ดี 26 จุดด้อย - ยังเชื่อมโยงปัญหาไม่ชัดเจน ยังมองตนเองเป็นที่ตั้ง ต้องพัฒนาต่อไป สักระยะ จะคิดกว้างขึ้นได้ 9 - เมื่อเทียบกับสถาบันในกรุงเทพฯ ยังด้อยกว่า 1	
12.3 ด้านทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทยและต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา จุดเด่น - มีทักษะทางด้านภาษาในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศได้ 25 จุดด้อย - จะด้อยทางภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ 12	

ตาราง 59 (ต่อ)

	ความถี่
12.4 ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ จุดเด่น - มีความรู้ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ดี จุดด้อย - ยังไม่ทุ่มเทค้นคว้าเท่าที่ควร	23 11
12.5 ด้านใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง จุดเด่น - มีการใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่องดีกว่าที่อื่น จุดด้อย - ดิ้นตัวน้อย	45 4
12.6 ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ จุดเด่น - มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดีกว่าสถาบันอื่น จุดด้อย - เก็บอารมณ์ไม่ค่อยได้ ยึดตัวเองมาก ต้องปรับเปลี่ยน	42 4
12.7 ด้านมีภาวะผู้นำ จุดเด่น - มีความเป็นผู้นำอยู่ในระดับดี - กล้าคิด กล้าพูด กล้าทำ และกล้าตัดสินใจ จุดด้อย - การแก้ไขปัญหายังไม่รอบคอบ และไม่ค่อยแสดงบทบาทผู้นำ - ยังขาดความรู้ด้าน คุณสมบัติเฉพาะตัวที่จะนำเสนอให้ผู้อื่นรู้จักตัวเอง	18 6 19 9

ตาราง 59 (ต่อ)

	ความถี่
12.8 ด้านมีคุณธรรม จริยธรรม	
จุดเด่น	
- เป็นผู้ที่มีคุณธรรม และจริยธรรมในเกณฑ์ที่ดี	36
จุดด้อย	
- มีคุณธรรมและจริยธรรม แต่ไม่ค่อยยึดติดกับขนบธรรมเนียม	2
12.9 ด้านมีความรับผิดชอบต่อสังคม	
จุดเด่น	
- เป็นผู้ที่ปฏิบัติตามกฎระเบียบไม่ค่อยฝ่าฝืน	1
- มีความรับผิดชอบต่อสังคมดีกว่าสถาบันอื่น	37
- งานบริการวิชาการแก่สังคมดีมาก	1
- เป็นผู้ที่เห็นอกเห็นใจผู้อื่น	1
- บัณฑิตส่วนใหญ่ รักสถาบันและพวกพ้อง เป็นคนดีต่อสังคม	1
จุดด้อย	
- บัณฑิตอาจทอดทิ้งได้ง่าย เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจทำให้การจ้างงานไม่สม่ำเสมอ จึงไม่อาจแสดงผลงานได้เต็มที่	1

จากตาราง 59 บัณฑิตคณะเทคนิคการแพทย์ มีจุดเด่นมากกว่าจุดด้อย จำนวน 8 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ ด้านทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ด้านทักษะทางภาษา ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ด้านใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ด้านมีคุณธรรม จริยธรรม และด้านมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีจุดด้อยมากกว่าจุดเด่นจำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำต่ำ ร้อยละ 53.84

13. คณะเภสัชศาสตร์

ตาราง 60 จุดเด่น จุดด้อยของบัณฑิตคณะเภสัชศาสตร์

	ความถี่
13.1 ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ จุดเด่น - ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพอยู่ในเกณฑ์ที่ดี จุดด้อย - ความรู้เฉพาะด้าน เภสัช โรงพยาบาลไม่ดี	 4 2
13.2 ด้านทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ จุดเด่น - มีทักษะในการวิเคราะห์ปัญหาและแก้ปัญหาได้ดี	9
13.3 ด้านทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทยและต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา จุดเด่น - มีทักษะทางด้านภาษาในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศได้ดี	5
13.4 ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ จุดเด่น - มีความรู้ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ดี	5
13.5 ด้านใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง จุดเด่น - มีการใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่องดี - มีการใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง มีการค้นคว้าตลอดเวลา พัฒนาอยู่เสมอ	1 4

ตาราง 60 (ต่อ)

	ความถี่
13.6 ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ จุดเด่น - มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดี	6
13.7 ด้านมีภาวะผู้นำ จุดเด่น - มีความเป็นผู้นำอยู่ในระดับดี	3
13.8 ด้านมีคุณธรรม จริยธรรม จุดเด่น - เป็นผู้ที่มีคุณธรรม และจริยธรรมในเกณฑ์ที่ดี จุดด้อย - ควรเน้นด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ	7 3
13.9 ด้านมีความรับผิดชอบต่อสังคม จุดเด่น - มีความรับผิดชอบต่อสังคมดี เหนือกว่าสถาบันอื่นเล็กน้อย	6

จากตาราง 60 บัณฑิตคณะเกษตรศาสตร์มีจุดเด่นมากกว่าจุดด้อยทั้ง 9 ด้าน โดยมีจุดเด่นร้อยละ 100 จำนวน 7 ด้าน ประกอบด้วย ด้านทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ด้านใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ด้านภาวะผู้นำและด้านความรับผิดชอบต่อสังคม

14. คณะทันตแพทยศาสตร์

ตาราง 61 จุดเด่น จุดด้อยของบัณฑิตคณะทันตแพทยศาสตร์

	ความถี่
14.1 ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ จุดเด่น - ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพดี - นำความรู้ ความสามารถที่ได้ศึกษามา ทำให้ก่อประโยชน์ต่อหน่วยงานและสังคมดี จุดด้อย - มีความรู้แต่ไม่ค่อยนำมาใช้ในการพัฒนางาน	 11 2 1
14.2 ด้านทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ จุดเด่น - มีทักษะในการปฏิบัติงาน และมีปฏิภาณไหวพริบในการแก้ไขปัญหาได้ดี	10
14.3 ด้านทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทยและต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา จุดเด่น - มีทักษะทางด้านภาษาในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศได้ดี	8
14.4 ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ จุดเด่น - มีความรู้ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ดี	8
14.5 ด้านใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง จุดเด่น - มีการใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่องดี - มีการใฝ่รู้ และศึกษาหาความรู้อย่างต่อเนื่อง	7 1

ตาราง 61 (ต่อ)

	ความถี่
14.6 ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้	
จุดเด่น	
- มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดี	9
จุดด้อย	
- ไม่ค่อยกล้าแสดงความคิดเห็น	1
14.7 ด้านมีภาวะผู้นำ	
จุดเด่น	
- มีความเป็นผู้นำและมั่นใจสูง	9
14.8 ด้านมีคุณธรรม จริยธรรม	
จุดเด่น	
- เป็นผู้ที่มีคุณธรรม และจริยธรรมในเกณฑ์ที่ดี	10
14.9 ด้านมีความรับผิดชอบต่อสังคม	
จุดเด่น	
- มีความรับผิดชอบต่อสังคมดี	7
จุดด้อย	
- ไม่ค่อยมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของส่วนรวม	1
- ควรเพิ่มความรับผิดชอบต่อส่วนรวม อุทิศเพื่อส่วนรวมและสังคม	
การเสียดสี	1

จากตาราง 61 บัณฑิตคณะทันตแพทย์ มีจุดเด่นมากกว่าจุดด้อยทั้ง 9 ด้าน โดยมีจุดเด่น ร้อยละ 100 จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา ด้านทักษะภาษา ด้านทักษะการสืบค้นข้อมูล ด้านมีภาวะผู้นำ และด้านมีคุณธรรม จริยธรรม

15. คณะพยาบาลศาสตร์

ตาราง 62 จุดเด่น จุดด้อยของบัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์

จุดเด่น	ความถี่
15.1 ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ จุดเด่น - ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพอยู่ในเกณฑ์ดี จุดด้อย - บางคนปฏิบัติงานด้วยคุณภาพ - ขาดความรู้ด้านปรัชญา วิชาชีพแพทย์	 3 1 2
15.2 ด้านทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ จุดเด่น - มีทักษะในการปฏิบัติงาน และมีปฏิภาณไหวพริบในการแก้ไขปัญหาได้ดี	4
15.3 ด้านทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษา ไทยและต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา จุดเด่น - ทักษะทางด้านภาษา ในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศดี	4
15.4 ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ จุดเด่น - มีความรู้ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ดี	5
15.5 ด้านใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง จุดเด่น - มีการใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่องดี	4

ตาราง 62 (ต่อ)

	ความถี่
15.6 ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ จุดเด่น - มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดี	4
15.7 ด้านมีภาวะผู้นำ จุดเด่น - มีความเป็นผู้นำอยู่ในระดับดี	5
15.8 ด้านมีคุณธรรม จริยธรรม จุดเด่น - เป็นผู้ที่มีคุณธรรม และจริยธรรมในเกณฑ์ที่ดี	4
15.9 ด้านมีความรับผิดชอบต่อสังคม จุดเด่น - มีความรับผิดชอบต่อสังคมดี	4

จากตาราง 62 บัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์ มีจุดเด่นมากกว่าจุดด้อยทั้ง 9 ด้าน โดยมีจุดเด่นร้อยละ 100 ใน 8 ด้าน ได้แก่ ด้านทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ด้านทักษะทางภาษา ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ด้านใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ด้านมีภาวะผู้นำ ด้านมีคุณธรรม จริยธรรมและด้านมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีจุดเด่นเท่ากับจุดด้อย จำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ

16. บัณฑิตวิทยาลัย

ตาราง 63 จุดเด่น จุดด้อยของบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย

	ความถ
16.1 ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ - ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพอยู่ในเกณฑ์ดี - บัณฑิตสามารถนำความรู้มาพัฒนาตนเอง พัฒนางาน ให้มีประสิทธิภาพ และเป็นแบบอย่างแก่บุคคลได้ จุดเด่น จุดด้อย - มีความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพแต่ไม่ค่อยมีโอกาได้ใช้มากนัก	7 2 4
16.2 ด้านทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ จุดเด่น - มีทักษะในการปฏิบัติงาน และมีปฏิภาณไหวพริบในการแก้ไขปัญหาได้ จุดด้อย - ขาดความคิดเชิงตรรกวิทยา	17 3
16.3 ด้านทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษา ไทยและต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา จุดด้อย - ทักษะทางด้านภาษา ในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ ปานกลาง	17
16.4 ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ จุดเด่น - มีความรู้ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ดี จุดด้อย - นักศึกษาเป็นรายบุคคลเท่านั้น ที่มีทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้ เทคโนโลยีใหม่ ยังไม่เป็นภาพรวมทั้งหมด	15 2

ตาราง 63 (ต่อ)

จุดเด่น	ความถี่
16.5 ด้านใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง	
จุดเด่น	
- มีความสนใจใฝ่รู้ อ่านหนังสือและฟังข่าวสารการถ่ายทอดใหม่ๆ อยู่เสมอ	15
16.6 ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้	
จุดเด่น	
- มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดี	19
จุดด้อย	
- ไม่ชอบทำงานเป็นทีม	2
16.7 ด้านมีภาวะผู้นำ	
จุดเด่น	
- มีความเป็นผู้นำอยู่ในระดับดี	13
จุดด้อย	
- ต้องปรับปรุงอยู่บ้างโดยเฉพาะการควบคุมอารมณ์	6
16.8 ด้านมีคุณธรรม จริยธรรม	
จุดเด่น	
- เป็นผู้ที่มีคุณธรรม และจริยธรรมในเกณฑ์ที่ดี	19
- เป็นผู้ที่มีคุณธรรมและจริยธรรมในเกณฑ์ที่เท่ากับสถาบันอื่น	1
16.9 ด้านมีความรับผิดชอบต่อสังคม	
จุดเด่น	
- มีความรับผิดชอบต่อสังคมดี	21
- สามารถใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรม สามารถนำมาเชื่อมโยงกับงานได้ดี	1

จากตาราง 63 บัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยมีจุดเด่นมากกว่าจุดด้อย โดยมีจุดเด่นร้อยละ 100 จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านใฝ่หาความรู้ อยู่เสมอ ด้านมีคุณธรรม จริยธรรม และด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ในขณะที่มีจุดด้อยร้อยละ 100 จำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ทักษะด้านการใช้ภาษาในการสื่อสารต่ำ

ตอนที่ 4 จุดเด่น จุดด้อยของบัณฑิตฯ จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา

ในตอนนี้จำแนกจุดเด่นจุดด้อยออกเป็น 3 กลุ่มสาขาวิชา ได้แก่ กลุ่มสาขาวิชา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ ดังตาราง 64 - 66

1. กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ตาราง 64 จุดเด่น จุดด้อยของบัณฑิตสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

	ความถี่	ร้อยละ
1.1 ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ		
จุดเด่น		84.42
- มีความรู้ความสามารถทางวิชาการ วิชาชีพที่ทันสมัย มีข้อมูลวิชาการใหม่ ๆ อยู่เสมอ	56	
- มีความสามารถปฏิบัติหน้าที่ดีมากโดยใช้ความรู้และประสบการณ์ที่ได้เรียน	4	
- ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพเป็นที่ยอมรับของผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน ตลอดจนสังคมทั่วไป	4	
- สามารถนำความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพมาใช้กับงานที่ได้รับมอบหมายได้ดี	2	
- มีความเชี่ยวชาญหลายด้าน	1	
- เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพสูงกว่าสถาบันอื่นในหลาย ๆ ด้าน	6	
- เป็นบัณฑิตที่มี IQ > EQ	1	
จุดด้อย		15.58
- ความสามารถด้านทั่วไปยังมีน้อยมาก	3	
- ยึดติดในกรอบแนวปฏิบัติมากเกินไป	2	
- ขาดประสบการณ์ในวิชาชีพ	4	

ตาราง 64 (ต่อ)

	ความถี่	ร้อยละ
1.2 ด้านทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ		
จุดเด่น		87.83
- แก้ปัญหาในรูปแบบประนีประนอมได้ดี	10	
- มีทักษะการคิดวิเคราะห์ได้อย่างดี แก้ปัญหาได้อย่างมีระบบและมีเหตุผล	42	
- มีทักษะในการปฏิบัติงาน และมีปฏิภาณไหวพริบในการแก้ไขปัญหาได้ดี	10	
- มีทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบอยู่ในเกณฑ์ดี	3	
จุดด้อย		12.17
- ขาดทักษะการวิเคราะห์	2	
- ไม่สามารถคิดวิเคราะห์แก้ปัญหาได้อย่างลึกซึ้งและมีเหตุผล	6	
- ยังไม่เป็นระบบเท่าที่ควรส่วนใหญ่เป็นการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า	1	
1.3 ด้านทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทยและต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา		
จุดเด่น		78.18
- มีทักษะการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้ดีและดีกว่าสถาบันอื่น	9	
- ใช้ภาษาไทยในการติดต่อสื่อสารได้ดี เข้าใจง่าย	27	
- มีทักษะทางด้านภาษาในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศได้ดี	7	
จุดด้อย		21.82
- ขาดทักษะการใช้ภาษาอังกฤษโดยเฉพาะการสื่อสาร สนทนา ไม่กล้าพูดภาษาอังกฤษกับชาวต่างชาติ	2	
- การเขียนหนังสือภาษาไทยไม่ถูกต้อง	2	
- อ่อนภาษาอังกฤษมาก ต้องปรับปรุง	4	
- ทักษะด้านภาษาไทย ยังมีจุดอ่อนด้านการเขียนสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ	4	

ตาราง 64 (ต่อ)

	ความถี่	ร้อยละ
1.4 ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ จุดเด่น - มีทักษะการสืบค้นข้อมูลดี - สามารถใช้ Internet และ E-mail ได้ดี - สามารถใช้เทคโนโลยีได้หลากหลายชนิด - มีทักษะทางด้าน IT พื้นฐาน และสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับ โปรแกรมปฏิบัติงานได้ดี	42 6 3 7	73.42
จุดด้อย - มีทักษะในการสืบค้นน้อยและควรปรับปรุง - ความรู้ด้านการใช้ Computer มีน้อย	13 8	26.58
1.5 ด้านใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง จุดเด่น - มีความใฝ่รู้ ขยันและสนใจศึกษาต่อเมื่อมีโอกาส และ มีความใฝ่หาความรู้ดีกว่าสถาบันอื่น - มีการค้นคว้าหาข้อมูลอยู่เสมอ - สนใจศึกษาต่อสูงขึ้น	40 15 7	87.32
จุดด้อย - ขาดความทะเยอทะยาน - ขาดการกระตือรือร้นที่จะค้นคว้าเพิ่มเติม - มีการศึกษาเฉพาะข้อมูลข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ หรือ ทีวีเท่านั้น	2 5 2	12.68

ตาราง 64 (ต่อ)

	ความถี่	ร้อยละ
1.6 ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้		
จุดเด่น		96.05
- มีมนุษยสัมพันธ์และปรับตัวได้ดี	16	
- ปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงานได้ดีแต่ไม่ยอมรับฝรั่ง	1	
- มีมนุษยสัมพันธ์ดีมาก เข้ากับเพื่อนได้ดี เพื่อนรัก เกื้อกูลดีมาก	48	
- มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม ผู้บังคับบัญชา ตลอดจนเพื่อนร่วมงานได้ดี	8	
จุดด้อย		3.95
- ไม่เคารพผู้อาวุโส	1	
- มีมนุษยสัมพันธ์ในวงแคบ	2	
1.7 ด้านมีภาวะผู้นำ		
จุดเด่น		80.55
- มีภาวะผู้นำดี	50	
- มีความเชื่อมั่น กล้าคิดกล้าแสดงออกในด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่รับผิดชอบอย่างเหมาะสม	8	
จุดด้อย		19.45
- มีประสบการณ์น้อย	11	
- ขาดความอดทน	1	
- ขาดความกล้า	2	
- ไม่ปฏิบัติตามกฎ ขอบบังคับหรือหน่วยงาน	1	

ตาราง 64 (ต่อ)

	ความถี่	ร้อยละ
1.8 ด้านมีคุณธรรม จริยธรรม จุดเด่น - มีคุณธรรม ซื่อสัตย์ สุจริตดี - เป็นคนที่มีความโอบอ้อมอารี - ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี - เป็นผู้มีพื้นฐานทางความคิดที่เป็นแบบอย่างในวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม มีคุณธรรมจริยธรรม - เป็นผู้ที่ประพฤติปฏิบัติตนอยู่บนความซื่อสัตย์สุจริต จุดด้อย - เห็นแก่เงินมากกว่าการปฏิบัติงานด้วยความทุ่มเท - มีคุณธรรม แต่ขาดความต่อเนื่อง ขาดความจริงใจ - รับผิดชอบดีแต่ไม่รู้จักกาลเทศะ และไม่ตรงเวลา - แต่งกายตามสมัยมาก ไม่เหมาะสมกับงาน	52 1 5 7 1	92.95 7.05
1.9 ด้านมีความรับผิดชอบต่อสังคม จุดเด่น - มีความรับผิดชอบต่อสังคมดี - มีเจตคติที่ดีต่อสังคม เสียสละ ยอมรับความคิดเห็นส่วนรวม - มีความรับผิดชอบในสิ่งที่ได้รับมอบหมาย - ให้ความร่วมมือในกิจกรรมที่เป็นการสร้างสรรค์สังคมดี จุดด้อย - มีความอดทนในการทำงานต่ำ - บัณฑิตที่จบมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ส่วนใหญ่จะเลือกทำงานในหน่วยงานชนบทน้อย จะเลือกทำงานในเมืองใหญ่ หรือเมืองหลวงมากกว่า	51 4 8 5 5 1	93.15 6.85

จากตาราง 64 ในภาพรวมบัณฑิตกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีจุดเด่นมากกว่าจุดด้อยทั้ง 9 ด้าน โดยเมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่ามีจุดเด่นสูงสุดและอันดับรองลงไปของด้านต่าง ๆ ดังนี้ ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ร้อยละ 96.05 ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ร้อยละ 93.15 ด้านมีคุณธรรม จริยธรรม ร้อยละ 92.95 ด้านทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ร้อยละ 87.83 ด้านใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง ร้อยละ 87.32 ด้านมีความรู้ความสามารถวิชาการและวิชาชีพ ร้อยละ 84.42 ด้านมีภาวะผู้นำ ร้อยละ 80.55 ด้านมีทักษะทางภาษา ร้อยละ 78.18 ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ร้อยละ 73.42 ตามลำดับ

ตาราง 65 กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี

	ความถี่	ร้อยละ
6.1 ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ จุดเด่น - มีความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพอยู่ในเกณฑ์ดี - สามารถนำความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพมาใช้กับงานที่ได้รับมอบหมายได้ดีและถูกต้อง	21 8	90.62
จุดด้อย - ไม่ค่อยใช้ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพมากนัก - ขาดความเชี่ยวชาญในงานก่อสร้าง ด้านคอมพิวเตอร์ Autocad, Microsoft Project และงาน Design	2 1	9.38
6.2 ด้านทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ จุดเด่น - มีทักษะในการวิเคราะห์ปัญหาและแก้ปัญหาได้ดี - มีทักษะในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบภายใต้การดูแลของหัวหน้างาน	28 7	71.42
จุดด้อย - ขาดประสบการณ์ในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ - ยังด้อยในแง่ของการประมวลผลข้อมูล การประเมิน การวิเคราะห์ เพื่อกำหนดทิศทางของปัญหา	12 4	28.58
6.3 ด้านทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทยและต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา จุดเด่น - มีทักษะทางด้านภาษาในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศได้ดีพอสมควร	27	81.81
จุดด้อย - ขาดทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศในการติดต่อสื่อสาร - ใช้คำพูดที่เรียบเรียงให้เข้าใจได้ยาก	3 3	18.19

ตาราง 65 (ต่อ)

	ความถี่	ร้อยละ
6.4 ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่		
จุดเด่น		90.24
- มีความรู้ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ดี	28	
- มีความรู้ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ดี (90%)	9	
จุดด้อย		9.76
- ด้อยในการค้นคว้าจากตำราภาษาอังกฤษ	1	
- ยังไม่ได้นำเอาทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีมาใช้อย่างเต็มที่	3	
6.5 ด้านใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง		
จุดเด่น		92.86
- มีความสนใจใฝ่รู้ อ่านหนังสือและฟังข่าวสารการถ่ายทอดใหม่ๆ อยู่เสมอ	24	
- มีการใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่องอยู่ในเกณฑ์ดี (80%)	15	
จุดด้อย		7.14
- ใฝ่รู้แค่เฉพาะเฉพาะในเรื่องที่สนใจเท่านั้น	2	
- การอ่านหนังสือ เอกสารด้านวิชาการน้อยลง เน้นบันเทิงเป็นหลัก	1	
6.6 ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้		
จุดเด่น		94.00
- มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดี	47	
จุดด้อย		6.00
- ไม่ชอบทำงานเป็นทีม	1	
- ปรับตัวได้ดีพอสมควร แต่ต้องเรียนรู้มีจิตวิทยาในการเข้ากับบุคคลผู้ร่วมงานต่าง ๆ	2	

ตาราง 65 (ต่อ)

	ความถี่	ร้อยละ
6.7 ด้านมีภาวะผู้นำ		
จุดเด่น		62.22
- มีความเป็นผู้นำอยู่ในระดับดี	28	
จุดด้อย		37.78
- มีปัญหาด้านการควบคุมอารมณ์	1	
- ยังไม่ค่อยกล้าแสดงออกมากนัก ต้องกระตุ้นจึงจะแสดงออก	8	
- ควรปรับปรุง (อยู่ที่ 40%)	1	
- มีความเป็นผู้นำน้อย ต้องฝึกและปรับปรุง ยังไม่กระตือรือร้น	7	
6.8 ด้านมีคุณธรรม จริยธรรม		
จุดเด่น		100
- เป็นผู้ที่มีคุณธรรม และจริยธรรมในเกณฑ์ที่ดี	28	
- เป็นผู้ที่มีคุณธรรม และจริยธรรมในเกณฑ์ที่ดี	7	
- มีคุณธรรม จริยธรรม มีวิสัย ตรงต่อเวลา และเสียสละอยู่เสมอ เชื่อตรง	12	
6.9 ด้านมีความรับผิดชอบต่อสังคม		
จุดเด่น		97.43
- มีความรับผิดชอบต่อสังคมสูง	37	
- มีจุดเด่นด้านการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมมาเชื่อมโยงกับงานได้ดี	1	
จุดด้อย		2.57
- ความอดทนในการทำงานยังมีไม่มากเมื่อเทียบกับสถาบันอื่น	1	

จากตาราง บัณฑิตกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี มีจุดเด่นมีจุดเด่นมากกว่าจุดด้อยทั้ง 9 ด้าน โดยเมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า มีจุดเด่นสูงสุดและอันดับรองลงไปของด้านต่าง ๆ ดังนี้ ด้านมีคุณธรรม จริยธรรม ร้อยละ 100.00 ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ร้อยละ 97.43 ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ร้อยละ 94.00 ด้านใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง ร้อยละ 92.86 ด้านมีความรู้ความสามารถวิชาการและวิชาชีพ ร้อยละ 90.62 ด้าน

ทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ร้อยละ 90.24 ด้านมีทักษะทางภาษา ร้อยละ 81.81 ด้านทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ร้อยละ 71.42 ด้านมีภาวะผู้นำ ร้อยละ 62.22 ตามลำดับ

ตาราง 66 จุดเด่น จุดด้อยของบัณฑิตกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

จุดเด่น	ความถี่	ร้อยละ
12.1 ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ		
จุดเด่น		78.08
- สามารถนำความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพมาใช้กับงานที่ได้รับมอบหมายได้ในเกณฑ์ดี	33	
- บัณฑิตที่มาจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่จะมีทักษะการฝึกคนใช้ที่ดีกว่า	5	
- ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพอยู่ในเกณฑ์ที่ดี	17	
- นำความรู้ ความสามารถที่ได้ศึกษามา ทำให้ก่อประโยชน์ต่อหน่วยงานและสังคมดี	2	
จุดด้อย		21.92
- ความสามารถทางการประยุกต์ใช้ความรู้ยังไม่มากเท่าที่ควร	10	
- ความรู้เฉพาะด้าน เกสซ์ โรงพยาบาลไม่ดี	2	
- มีความรู้แต่ไม่ค่อยนำมาใช้ในการพัฒนางาน	1	
- บางคนปฏิบัติงานยังขาดคุณภาพ	1	
- ขาดเนื้อหา ปรัชญา วิชาชีพแพทย์ในสาขาวิชานอกเหนือจากแพทย์	2	
12.2 ด้านทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ		
จุดเด่น		83.10
- มีทักษะในการวิเคราะห์ปัญหาแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบได้ดี	45	
- มีทักษะในการปฏิบัติงาน และมีปฏิภาณไหวพริบในการแก้ไขปัญหาก็ดี	14	
จุดด้อย		16.91
- ยังเชื่อมโยงปัญหาไม่ชัดเจน ยังมองตนเองเป็นที่ตั้ง ต้องพัฒนาต่อไป	9	
- สักกระยะ จะคิดกว้างขึ้นได้	3	
- เมื่อเทียบกับสถาบันในกรุงเทพฯ ยังด้อยกว่า		

ตาราง 66 (ต่อ)

	ความถี่	ร้อยละ
12.3 ด้านทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทยและต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา		
จุดเด่น		78.12
- มีทักษะทางด้านภาษาในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศได้	50	
จุดด้อย		21.88
- จะด้อยทางภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ	14	
12.4 ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่		
จุดเด่น		80.95
- มีความรู้ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ดี	51	
จุดด้อย		19.05
- ยังไม่ทุ่มเทค้นคว้าเท่าที่ควร	12	
12.5 ด้านใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง		
จุดเด่น		93.50
- มีการใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่องดีกว่าที่อื่น	46	
- มีการใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง มีการค้นคว้าตลอดเวลา พัฒนาอยู่เสมอ	5	
- มีการใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่องดี	21	
จุดด้อย		6.50
- ดิ้นตัวน้อย	5	
12.6 ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้		
จุดเด่น		91.55
- มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดีกว่าสถาบันอื่น	65	
จุดด้อย		8.45
- เก็บอารมณ์ไม่ค่อยได้ ยึดตัวเองมาก ต้องปรับเปลี่ยน	6	

ตาราง 66 (ต่อ)

	ความถี่	ร้อยละ
12.7 ด้านมีภาวะผู้นำ		
จุดเด่น		69.99
- มีความเป็นผู้นำอยู่ในระดับดี	33	
- กล้าคิด กล้าพูด กล้าทำ และกล้าตัดสินใจ	7	
- มีความเป็นผู้นำและมั่นใจสูง	9	
จุดด้อย		30.01
- การแก้ไขปัญหายังไม่รอบคอบ และไม่คอยแสดงบทบาทผู้นำ	19	
- การตัดสินใจเชิงซ้ำ	2	
- ยังขาดความรู้ด้าน คุณสมบัติเฉพาะตัวที่จะนำเสนอให้ผู้อื่นรู้จักตัวเอง	9	
12.8 ด้านมีคุณธรรม จริยธรรม		
จุดเด่น		93.05
- เป็นผู้ที่มีคุณธรรม และจริยธรรมในเกณฑ์ที่ดี	67	
จุดด้อย		6.95
- มีคุณธรรมและจริยธรรม แต่ไม่ค่อยยึดติดกับขนบธรรมเนียม	2	
- ควรเน้นด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ	3	

ตาราง 66 (ต่อ)

	ความถี่	ร้อยละ
12.9 ด้านมีความรับผิดชอบต่อสังคม		
จุดเด่น		94.59
- เป็นผู้ที่ปฏิบัติตามกฎระเบียบไม่ค่อยฝ่าฝืน	1	
- มีความรับผิดชอบต่อสังคมดีกว่าสถาบันอื่น	66	
- เป็นผู้ที่เห็นอกเห็นใจผู้อื่น	1	
- งานบริการวิชาการแก่สังคมดีมาก	1	
- บัณฑิตส่วนใหญ่ รักสถาบันและพวกพ้อง เป็นคนดีต่อสังคม	1	
จุดด้อย		5.41
- ไม่ค่อยมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของส่วนรวม	1	
- ควรเพิ่มความรับผิดชอบต่อส่วนรวม อุทิศเพื่อส่วนรวมและสังคม		
การเสียดสี	2	
- บัณฑิตอาจหือถ้อยได้ง่าย เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจทำให้การเข้างานไม่สม่ำเสมอ จึงไม่อาจแสดงผลงานได้เต็มที่	1	

จากตาราง 66 บัณฑิตกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีจุดเด่นมีจุดเด่นมากกว่าจุดด้อยทั้ง 9 ด้าน โดยเมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า มีจุดเด่นสูงสุดและอันดับรองลงไปของด้านต่าง ๆ ดังนี้ ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ร้อยละ 94.59 ด้านมีคุณธรรม จริยธรรม ร้อยละ 93.05 ด้านใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง ร้อยละ 93.50 ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ร้อยละ 91.55 ด้านทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ร้อยละ 83.10 ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ร้อยละ 80.95 ด้านมีทักษะทางภาษา ร้อยละ 78.12 ด้านมีความรู้ความสามารถวิชาการและวิชาชีพ ร้อยละ 78.00 และด้านมีภาวะผู้นำ ร้อยละ 69.99 ตามลำดับ

16. บัณฑิตวิทยาลัย

ตาราง 67 จุดเด่น จุดด้อยของบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย

	ความถี่	ร้อยละ
16.1 ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ		
จุดเด่น		69.23
- ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพอยู่ในเกณฑ์ดี	7	
- บัณฑิตสามารถนำมาพัฒนาตนเอง พัฒนางาน ให้มีประสิทธิภาพ และเป็นแบบอย่างแก่บุคคลได้	2	
จุดด้อย		30.77
- มีความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพแต่ไม่ค่อยมีโอกาสดำเนินการ	4	
16.2 ด้านทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ		
จุดเด่น		85
- มีทักษะในการปฏิบัติงาน และมีปฏิภาณไหวพริบในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นระบบ	17	
จุดด้อย		15
- ขาดความคิดเชิงตรรกวิทยา	3	
16.3 ด้านทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทยและต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา		
จุดด้อย		100
- ทักษะทางด้านภาษา ในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ปานกลาง	17	

ตาราง 67 (ต่อ)

จุดเด่น	ความถี่	ร้อยละ
16.4 ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่		
จุดเด่น		88.24
- มีความรู้ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ดี	15	
จุดด้อย		11.76
- มีนักศึกษาบางรายเท่านั้น ที่มีทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีใหม่ ยังไม่เป็นภาพรวมทั้งหมด	2	
16.5 ด้านใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง		
จุดเด่น		100
- มีความสนใจใฝ่รู้ อ่านหนังสือและฟังข่าวสารการถ่ายทอดใหม่ๆ อยู่เสมอ	15	
16.6 ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้		
จุดเด่น		
- มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดี	19	90.47
จุดด้อย		
- ไม่ชอบทำงานเป็นทีม	2	9.53
16.7 ด้านมีภาวะผู้นำ		
จุดเด่น		68.42
- มีความเป็นผู้นำอยู่ในระดับดี	13	
จุดด้อย		31.58
- ต้องปรับปรุงอยู่บ้างโดยเฉพาะการควบคุมอารมณ์	6	
16.8 ด้านมีคุณธรรม จริยธรรม		
จุดเด่น		100
- เป็นผู้ที่มีคุณธรรม และจริยธรรมในเกณฑ์ที่ดี	19	
- เป็นผู้ที่มีคุณธรรมและจริยธรรมในเกณฑ์ที่เท่าเทียมกับสถาบันอื่น	1	

ตาราง 67 (ต่อ)

	ความถี่	ร้อยละ
16.9 ด้านมีความรับผิดชอบต่อสังคม		
จุดเด่น		100
- มีความรับผิดชอบต่อสังคมดี	21	
- สามารถใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรม สามารถนำมาเชื่อมโยงกับงานได้ดี	1	

จากตาราง 67 บัณฑิตสังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มีจุดเด่นมีจุดเด่นมากกว่าจุดด้อย โดยมีจุดเด่นใน 8 ด้าน โดยเมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า มีจุดเด่นร้อยละ 100 จำนวน 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านมีคุณธรรม จริยธรรม และด้านใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง โดยมีจุดเด่นที่ต่ำกว่าร้อยละ 100 ดังนี้ ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ร้อยละ 90.47 ด้านมีทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ร้อยละ 88.24 ด้านมีทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ร้อยละ 85.00 ด้านมีความรู้ความสามารถวิชาการและวิชาชีพ ร้อยละ 69.23 และด้านมีภาวะผู้นำ ร้อยละ 68.42 ตามลำดับ ในขณะที่นายจ้างเห็นว่าบัณฑิตมีจุดด้อยร้อยละ 100 จำนวน 1 ด้าน ได้แก่มีทักษะทางภาษา ร้อยละ 100.00

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุป

งานวิจัยชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ ได้แก่ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตคณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตั้งแต่ปี 2540 – 2544 ประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานตามการรับรู้ของนายจ้างต่อบัณฑิตฯ และศึกษาจุดเด่น จุดด้อยของบัณฑิตฯ ตามความคิดเห็นของนายจ้าง ประชากร ประกอบด้วยนายจ้างของบัณฑิต ทั้งที่เป็นส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน ทั่วประเทศ กลุ่มตัวอย่าง เชิงปริมาณ ได้แก่นายจ้างบัณฑิตที่กำลังประกอบอาชีพ โดยคณะผู้วิจัยได้ขอรายชื่อบัณฑิต พร้อมสถานที่ทำงานหรือนายจ้างของบัณฑิต จากกองแผนงานซึ่งบัณฑิตได้กรอกข้อมูลรายงานตัวเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร ขอรายชื่อพร้อมสถานที่ทำงานของบัณฑิตจากนายกสมาคมศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในแต่ละจังหวัด ขอจากศิษย์เก่าที่ทราบข้อมูลดังกล่าวและขอจากภาควิชา สาขาวิชาต่าง ๆ ได้รายชื่อบัณฑิตและสถานที่ทำงานมาทั้งหมด 2,750 ชื่อ และได้ส่งแบบสอบถามไปทั้งหมดตามที่อยู่ที่ทำงานที่หามาได้ ได้แบบสอบถามกลับคืนมา 1,110 ฉบับ แต่เป็นแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ สามารถใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้จำนวน 858 ฉบับ จำแนกเป็น มาจากหน่วยราชการมากที่สุด จำนวน 560 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 65.27 รองลงไปมาจากเอกชน จำนวน 215 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 25.06 มาจากแหล่งอื่น ๆ (ไม่ระบุ) จำนวน 55 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 6.41 และมาจากรัฐวิสาหกิจ จำนวน 28 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 3.26 ตามลำดับ ครอบคลุมบัณฑิตที่กำลังทำงานและเคยทำงานในสถานที่ทำงานจำนวน 4,809 คน มีผลการศึกษาสรุปได้ ดังนี้

1. นายจ้างมีความพึงพอใจต่อการทำงานของบัณฑิต โดยรวมทุกคณะอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$, $S = 0.49$) โดยมีความพึงพอใจมากใน 8 ด้าน ประกอบด้วย มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเอง เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ ($\bar{X} = 3.91$, $S = 0.65$) มีคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 3.86$, $S = 0.59$) มีภาวะผู้นำ ($\bar{X} = 3.76$, $S = 0.58$) มีความรับผิดชอบต่อสังคม ($\bar{X} = 3.76$, $S = 0.60$) มีทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษา

ไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษาได้ ($\bar{X} = 3.70$, $S = 0.55$) มีความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.66$, $S = 0.54$) มีความใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.60$, $S = 0.64$) มีทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี ($\bar{X} = 3.59$, $S = 0.68$) และมีความพึงพอใจปานกลาง 1 ด้าน ได้แก่ มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 3.49$, $S = 0.61$)

2. คุณภาพการทำงานของบัณฑิต โดยรวมทุกคณะมีคุณภาพอยู่ในระดับดีทั้ง 9 ด้าน ($\bar{X} = 3.78$, $S = 0.48$) ประกอบด้วย มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเอง เข้ากับสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.96$, $S = 0.64$) มีคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 3.93$, $S = 0.57$) มีความรับผิดชอบต่อสังคม ($\bar{X} = 3.84$, $S = 0.56$) มีภาวะผู้นำ ($\bar{X} = 3.83$, $S = 0.57$) ใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.77$, $S = 0.66$) มีความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.76$, $S = 0.52$) มีทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา ($\bar{X} = 3.75$, $S = 0.54$) มีทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี ($\bar{X} = 3.63$, $S = 0.70$) มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 3.52$, $S = 0.62$)

3. จุดเด่น – จุดด้อยคณะต่าง ๆ ใน 9 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ มีจุดเด่น ประกอบด้วย มีความรู้ดี มีความรู้ความสามารถทางวิชาการ วิชาชีพที่ทันสมัย มีข้อมูลวิชาการใหม่ ๆ อยู่เสมอ มีความรู้เหมาะสมกับงาน มีจุดด้อย ประกอบด้วย มีความสามารถด้านทั่วไปยังน้อยมาก ด้านทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีจุดเด่น ประกอบด้วย มีทักษะในการแก้ปัญหาในรูปแบบ ประนีประนอมได้ดี มีจุดด้อย ประกอบด้วย ขาดทักษะการวิเคราะห์ ด้านทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทยและต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา มีจุดเด่น ประกอบด้วย มีทักษะการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษดี มีจุดด้อย ประกอบด้วย ขาดทักษะการสื่อสารกับชาวต่างชาติ ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ มีจุดเด่น ประกอบด้วย มีทักษะในการสืบค้นดีมาก มีจุดด้อย ประกอบด้วย สืบค้นน้อยและควรปรับปรุง ด้านใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง มีจุดเด่น ประกอบด้วย มีความใฝ่หาความรู้ดี มีความขยันและสนใจศึกษาต่อดีกว่าสถาบันอื่น มีจุดด้อย ประกอบด้วย ไม่มีความทะเยอทะยาน ด้านมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ มีจุดเด่น ประกอบด้วย มีมนุษยสัมพันธ์และปรับตัวได้ดีและดีกว่าสถาบันอื่น มีจุดด้อย ประกอบด้วย ไม่เคารพผู้อาวุโส ด้านมีภาวะผู้นำ มีจุดเด่น ประกอบด้วย มีภาวะผู้นำดีมาก มีจุดด้อย ประกอบด้วย ขาดประสบการณ์การเป็นผู้นำ ด้านมีคุณธรรม จริยธรรม มีจุดเด่น ประกอบ

ด้วย มีคุณธรรม ซื่อสัตย์ สุจริตดีมาก มีจุดด้อย ประกอบด้วย เห็นแก่เงินมากกว่าการปฏิบัติงานด้วยความทุ่มเท ด้านมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีจุดเด่น ประกอบด้วย มีความรับผิดชอบต่อสังคมดีและเด่นกว่าสถาบันอื่น มีจุดด้อย ประกอบด้วย มีความอดทนในการทำงานต่ำ

เมื่อจำแนกเป็นกลุ่มสาขาวิชา พบว่าบัณฑิตใน กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีจุดเด่นมากกว่าจุดด้อยทั้ง 9 ด้าน โดยมีจุดเด่นตามลำดับ ได้แก่ ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านมีคุณธรรม จริยธรรม ด้านทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ด้านใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง ด้านมีความรู้ความสามารถวิชาการและวิชาชีพ ด้านมีภาวะผู้นำ ด้านมีทักษะทางภาษา ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ บัณฑิตกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี มีจุดเด่นมากกว่าจุดด้อยทั้ง 9 ด้าน โดยมีจุดเด่นตามลำดับ ได้แก่ ด้านมีคุณธรรม จริยธรรม ร้อยละ 100.00 ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ด้านใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง ด้านมีความรู้ความสามารถวิชาการและวิชาชีพ ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ด้านมีทักษะทางภาษา ด้านทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ด้านมีภาวะผู้นำ บัณฑิตกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีจุดเด่นมากกว่าจุดด้อยทั้ง 9 ด้าน โดยมีจุดเด่นตามลำดับ ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านมีคุณธรรม จริยธรรม ด้านใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ด้านทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ด้านมีทักษะทางภาษา ด้านมีความรู้ความสามารถวิชาการและวิชาชีพ และด้านมีภาวะผู้นำ บัณฑิตสังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มีจุดเด่นมากกว่าจุดด้อย 8 ด้าน โดยมีจุดเด่นร้อยละ 100 จำนวน 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านมีคุณธรรม จริยธรรม และด้านใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง และมีจุดเด่นที่รองลงไป ประกอบด้วย ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ด้านมีทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ด้านมีทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ด้านมีความรู้ความสามารถวิชาการและวิชาชีพ และด้านมีภาวะผู้นำ ในขณะที่นายจ้างเห็นว่าบัณฑิตมีจุดด้อยร้อยละ 100 จำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ด้านทักษะทางภาษา

อภิปรายผล

❖ ผลจากการศึกษาครั้งนี้มีประเด็นที่ขอนำมาอภิปราย ขยายความเพิ่มเติม ดังนี้

ความพึงพอใจของนายจ้าง

แม้ว่าจากการศึกษาจะพบว่าโดยภาพรวมแล้ว นายจ้างมีความพึงพอใจมากกับ

ผลการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของบัณฑิตทั้ง 16 คณะ รวมทั้งบัณฑิตวิทยาลัย ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่สำเร็จการศึกษาระหว่างปี พ.ศ. 2540-2544 แต่เมื่อพิจารณารายด้านในภาพรวมของทุกคณะหรือจำแนกเป็นกลุ่มสาขาวิชา ยกเว้นบัณฑิตจากบัณฑิตวิทยาลัย พบสอดคล้องกันว่านายจ้างมีความพึงพอใจในระดับมากใน 2 กลุ่มสาขาวิชา จาก 3 กลุ่มสาขาวิชา จำนวน 8 ด้าน มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง จำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาย่างเป็นระบบ ในขณะที่นายจ้างมีความพึงพอใจการทำงานของบัณฑิตในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีมาก จำนวน 7 ด้าน มีความพึงพอใจระดับปานกลางจำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ทักษะในการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาย่างเป็นระบบ และด้านใฝ่รู้และศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาจหมายความว่า นายจ้างยุคใหม่ต้องการเห็นผู้ปฏิบัติงานมีความกระตือรือร้นที่จะใฝ่หาความรู้อยู่เสมอเนื่องจากสังคม เทคโนโลยีมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วและต้องการเห็นบัณฑิตมีอิสระในความคิดที่จะคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหการทำงานของตนเองมากขึ้น ดังตัวอย่างที่นำเสนอผลจากการสัมภาษณ์นายจ้างต้องการให้บัณฑิตคิดวิเคราะห์ หาวิธีการทำงานที่มีทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผล ศักยภาพดังกล่าวได้รับการส่งเสริม ปลูกฝังจากสถาบันอุดมศึกษาในต่างประเทศ โดยเฉพาะในสถาบันอุดมศึกษาประเทศอังกฤษ มุ่งมั่นที่จะสร้างกำลังคนที่มีลักษณะทางเทคนิคขั้นสูงและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถเผชิญกับความไม่แน่นอนต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรอบ ๆ ตนได้อย่างมั่นใจ ในขณะที่สถาบันอุดมศึกษาของสิงคโปร์ได้ปฏิรูปการจัดการศึกษาที่เน้นให้บัณฑิตมีคุณลักษณะของผู้ประกอบการ เป็นผู้ที่มีความคิดแบบครบวงจร สามารถรับ ภาระความรับผิดชอบเพื่อให้การปฏิบัติงานเบ็ดเสร็จในตัวเอง (one stop service) มากกว่าคอยรับคำสั่งจากหัวหน้าหรือระดับสูงเพียงฝ่ายเดียว พคิน แดงจวง (2001: 51) ได้สรุปผลการศึกษาค้นคว้าผลิตผลจากการจัดการศึกษาของไทยในช่วงที่ผ่านมาว่า รัฐบาลได้จัดให้ประชาชนมีโอกาสได้รับการศึกษาเพิ่มขึ้นทุกระดับการศึกษา โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษาเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 14.8 ในปี 1987 เป็นร้อยละ 18.7 ในปี 1994 แต่การดำเนินงานมุ่งเน้นไปที่ปริมาณ โดยขาดกระบวนการส่งเสริมให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่หาความรู้และการเพิ่มมูลค่าอย่างแท้จริง จากประเด็นดังกล่าว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ซึ่งมีปณิธานว่า "บัณฑิตแห่งมหาวิทยาลัยเชียงใหม่พึงฝึกใฝ่ในการฝึกฝนตนเป็นผู้รู้จริง คิดเป็น...." นั้น พึงต้องพิจารณา ทบทวน/ปฏิรูปวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ต้องเน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการคิดวิเคราะห์ มีความเป็นผู้นำ และสามารถแก้ปัญหาย่างเป็นระบบมากขึ้นโดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ทั้งจากในชั้นเรียนและในการเข้าร่วมกิจกรรมมากขึ้นเพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีคุณลักษณะตามปณิธานที่กล่าวข้างต้นซึ่ง เกษม วัฒนชัย (2001 : 13) กล่าวไว้ในการบรรยายเรื่องบทบาทของ

มหาวิทยาลัยในการพัฒนาประเทศว่า ผลผลิตที่เกิดขึ้น (บัณฑิต) จะมีความรู้คับแคบหรือกว้างขวางเพียงใดขึ้นอยู่กับรูปแบบการเรียนการสอนเป็นสำคัญ นอกจากนั้นอาจารย์จะต้องใฝ่หาความรู้ตลอดเวลา ข้อสอบจะต้องไม่คับแคบเฉพาะในวงเนื้อหาในตำรา โดยไม่เอื้อให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นนอกเหนือจากตำราซึ่งเป็นผลทำให้บัณฑิตขาดความกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นขัดแย้งกับตำรา อาจารย์ผู้สอนหรือนายจ้าง นอกจากนี้อาจารย์จะต้องมีความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริงกับเนื้อหาและเชื่อมโยงสัมพันธ์กับสังคมไทย ต้องรู้จัก รู้จริง และต้องมีอิสระ ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด สามารถให้ความคิดเห็นได้อย่างเสรี สอดคล้องกับอุทัย ดุลยเกษม (2545: 58-59) ที่สะท้อนให้เห็นว่าการจัดการศึกษาของไทยมุ่งแต่มีแนวคิดการจัดการศึกษาที่สูงขึ้น ๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่ดี แต่ในทางปฏิบัติไม่ได้ดำเนินการตามแนวคิด หลักการที่เสนอไว้ ทำให้บัณฑิตที่ผลิตออกมามีคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐานสากล เจอร์ลด์ ฟราย (2545: 66-73) ได้กล่าวในทำนองเดียวกันว่าประเทศไทยสามารถพัฒนาสาธารณูปโภคและคนได้ดีกว่าประเทศในรอบข้าง แต่การพัฒนาคุณภาพของคนยังมุ่งเน้นที่ปริมาณมากกว่าด้านคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับที่เทียนฉาย กิระนันท์ (2001 : 22, 25) กล่าวเสริมว่า เพื่อให้เกิดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจได้ หลักสูตรการเรียนการสอนต้องมีความเป็นนานาชาติหรือ Internationalization ด้วย นอกจากนี้ในพระดำริของสมเด็จพระเจ้าพี่ยาเธอ เจ้าฟ้ากมลหรรษา สกลนครินทร์ พระราชทานพระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าธานีนิวัติ เมื่อ วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2471 มีความหมายว่า บทบาทของมหาวิทยาลัยที่เป็นมาตรฐานสากล หรือ "แท้จริง" นั้นคือ

1. แสวงหาและสร้างองค์ความรู้
2. สอนให้ผู้เรียนได้รู้วิธีแสวงหาและสร้างองค์ความรู้
3. เป็นที่รวมของนักวิจัยและนักวิชาการ เพื่อให้สามารถถ่ายทอดความรู้ใหม่ ๆ ได้
4. เป็นผู้นำทางความคิดและนำในการแก้ปัญหาของชาติ
5. ดูแลรักษานักวิจัยและนักวิชาการของชาติ
6. เป็นต้นแบบของการปฏิบัติทั้งในการแสวงหาความรู้และในการดำรงชีวิต
7. เป็นแหล่งอ้างอิงทางวิชาการของชาติ
8. เป็นแหล่งเผยแพร่ความรู้และแนวความคิดสำคัญ ๆ

จากพระราชดำรัสข้างต้นและข้อค้นพบจากแบบสอบถามมีความสัมพันธ์กับผลการสัมภาษณ์ในหลายประการ โดยเฉพาะบัณฑิตขาดการแสวงหาองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง และชอบที่จะทำตามคำสั่งเท่านั้น ทำให้เมื่อออกไปทำงานแล้วบัณฑิตไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ เพื่อพัฒนางานให้มีความเจริญก้าวหน้า หรือสามารถแข่งขันในระดับนานาชาติได้

เงื่อนไขดังกล่าว นักวิชาการด้านการวางแผนกล่าวว่าเกิดจากบัณฑิตไม่ได้รับการฝึกฝนให้มีความรู้ความสามารถในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategic Planning) ซึ่งมีความสำคัญมากในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีทั้งการแสวงหาความร่วมมือและการแข่งขันอย่างรุนแรงควบคู่กันไป

คุณภาพการปฏิบัติงานของบัณฑิต

แม้ว่าจากการศึกษาจะพบว่าโดยภาพรวมแล้ว นายจ้างมีการรับรู้และมีความคิดเห็นว่าคุณภาพการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของบัณฑิตทั้ง 16 คณะ รวมทั้งบัณฑิตวิทยาลัยของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่สำเร็จการศึกษาระหว่างปี พ.ศ. 2540-2545 อยู่ในระดับดี ทั้ง 9 ด้าน แต่เมื่อจำแนกการวิเคราะห์หรือออกเป็นระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาพบว่า บัณฑิตระดับปริญญาตรีมีคุณภาพการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดีจำนวน 8 ด้าน และระดับปานกลางจำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ด้านทักษะในการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ เช่นเดียวกันกับเมื่อจำแนกการวิเคราะห์หรือออกเป็น 3 กลุ่มสาขาวิชาพบว่า 2 ใน 3 กลุ่มสาขาวิชา มีระดับคุณภาพการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดีจำนวน 8 ด้าน ระดับปานกลางจำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ด้านทักษะในการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ เช่นเดียวกัน แต่มี 1 กลุ่มสาขาวิชา คือกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีที่มีระดับคุณภาพการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดีจำนวน 7 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 2 ด้าน ประกอบด้วย ด้านทักษะในการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ และด้านใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง ในขณะที่บัณฑิตที่สังกัดบัณฑิตวิทยาลัยมีคุณภาพการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดีทั้ง 9 ด้าน ซึ่งชี้ให้เห็นว่าบัณฑิตระดับปริญญาตรีในสายตาของนายจ้างมีจุดอ่อน 2 ด้าน คือ ด้านทักษะในการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ และด้านใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่มีความจำเป็นและสำคัญต่อการปฏิบัติงานไม่ว่าบัณฑิตจะทำงานเอกชนหรืองานของรัฐก็ตาม ซึ่งต่างจากผลการวิจัยของบุญส่ง นิลแก้วและคณะ (2542) และผลงานวิจัยของกองแผนงาน (2541) โดยบุญส่ง นิลแก้วและคณะ (2542) พบว่าหัวหน้างานพึงพอใจในการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง 2 ลักษณะจาก 30 ลักษณะ ประกอบด้วย ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ และความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ อย่างไรก็ตามผลการวิจัยนี้ได้สอดคล้องกับผลการวิจัยของฉัตรสุตา ฉัตรธง (2541) ที่พบว่าสาเหตุของการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาโทเนื่องจากผู้เรียนหวังว่าจะทำให้มีความสามารถในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องจากคุณสมบัติทั้งสองมีความสำคัญมากขึ้นในการทำงานในช่วงเวลาที่ผ่านมามีการแข่งขันทั้งจากภายในและภายนอกประเทศอย่างรุนแรง องค์การมีการปรับตัวเพื่อให้อยู่รอดทั้งผู้เรียนและนายจ้างจึงต้องการเห็นผู้ปฏิบัติงานมีทักษะในการคิด

วิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ และคิดว่าผู้ปฏิบัติงานยุคใหม่จะต้องเฝ้าหาความรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์นายจ้างที่ประเมินความพึงพอใจต่ำพบในทำนองเดียวกันว่าต้องการให้สถาบันการศึกษาทุกแห่งเน้นให้บัณฑิตมีคุณลักษณะทั้งสองอย่างเพิ่มขึ้นอีก

อุทัย ดุลยเกษม (2545: 58-59) กล่าวถึงการเปิดสอนในระดับบัณฑิตศึกษาของไทยว่าไม่ได้ดำเนินการเพื่อให้บัณฑิตมีความก้าวหน้าทางวิชาการหรือเป็นกลไกในการสร้างองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ แต่อย่างใด แต่จัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อค้ำจุนมากกว่าให้ความสำคัญกับคุณภาพทางวิชาการ ในทัศนะของอุทัย ดุลยเกษม เห็นว่าการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต้องเป็นสิ่งที่ให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้ด้านวิธีคิด วิธีการสร้างองค์ความรู้และกระบวนการประยุกต์องค์ความรู้สู่การปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาให้กับสังคมอย่างแท้จริงโดยเสนอแนะว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกัน เช่น กระบวนการเรียนการสอนที่เอาแต่การบรรยายอย่างเดียวย่อมใช้ไม่ได้ กิจกรรมที่สักแต่ว่าทำเพื่อให้ครบตามกำหนด เช่นการทำวิทยานิพนธ์ที่เน้นรูปแบบและกฎเกณฑ์ควรยกเลิก เนื่องจากในปัจจุบันการทำวิทยานิพนธ์เป็นเสมือนพิธีกรรมเฉกเช่นเดียวกับปิดทองพระ เวลาไปทำบุญที่วัดเพื่อจะกลับบ้านด้วยความอิ่มเอิบใจ ส่วนเรื่องสาระไม่ค่อยให้ความสำคัญมากนัก

ผลการสัมภาษณ์นายจ้างที่ปฏิบัติงานภาคเอกชนส่วนใหญ่เห็นว่าบัณฑิตแม้ว่าจะมีความรู้ความสามารถในระดับที่ยอมรับได้หรือสามารถพัฒนาต่อได้ในขณะที่ทำงาน แต่สิ่งที่ยากต่อการแก้ไขได้แก่บัณฑิตขาดความอดทน อดกลั้นในการทำงาน และขาดความสามารถในการแก้ปัญหาในทางที่ถูกที่ควร ต้นตอของปัญหาดังกล่าว นพ.เทอดศักดิ์ เดชตรง (อ้างในกองบรรณาธิการ สานปฏิรูป 2545: 19) กล่าวว่า พฤติกรรมดังกล่าวมักเกิดกับผู้ที่มีความฉลาดทางอารมณ์ต่ำ (E.Q. ต่ำ) และผู้ที่ติดยาเสพติด โดยกล่าวถึงพฤติกรรมอื่น ๆ ว่าประกอบด้วย ขาดความอดทน อดกลั้น ขาดความยับยั้งชั่งใจ มองโลกในด้านลบ ขาดความสามารถในการแก้ปัญหาในทางที่ถูกที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (อ้างในกองบรรณาธิการ สานปฏิรูป 2545: 21) ที่ว่า พฤติกรรมและค่านิยมของเด็กไทยยุคใหม่ประกอบด้วย

1. ไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง อ่อนแอด้านจิตใจ
2. รอคอยความสุขไม่เป็น ต้องการความรวดเร็ว ขาดความยับยั้งชั่งใจ ตัดสินใจง่าย บนพื้นฐานความสุขด้วยการเสพวัตถุสิ่งของราคาแพง
3. ไม่อดทนกับความทุกข์ ทำงานหนักไม่เป็น อ่อนแอ ขี้เกียจ ชอบสบาย ไม่ชอบเรียนหนังสือ

4. เป็นเด็กขี้เหงา อยู่กับตัวเองไม่ได้ ร้อนรุ่ม ชอบพูดโทรศัพท์มือถือถือนาน ๆ ชอบออกนอกบ้าน
5. มีปัญหาทางใจ ขาดการยอมรับตนเองและกำลังใจ
6. ชอบการเลียนแบบ มีความฝัน ฟุ้งเฟ้อ ชอบแต่งตัวด้วยเสื้อผ้าราคาแพง วิ่งตามแฟชั่น
7. ไม่สู้งาน ชอบงานเบาแต่เงินดี
8. กล้าลักขโมยเมื่ออยากได้สิ่งที่ต้องการแต่ไม่มีเงิน
9. บรรลุทางเพศเร็วกว่าวัยที่ควรเป็น ชอบเลียนแบบทางเพศ
10. ไม่สนใจศาสนาและไม่เชื่อเรื่องบาปบุญคุณโทษ
11. ความคิดสับสน มองเหตุผลเข้าข้างตนเอง
12. เคารพตนเองน้อยลง

จุดเด่น จุดด้อยของบัณฑิต

ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์จุดเด่นจุดด้อยการปฏิบัติงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่สำเร็จการศึกษาระหว่างปี 2540-2544 ได้จากการที่ผู้ตอบแบบสอบถามเขียนแสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบการปฏิบัติงานระหว่างบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่และบัณฑิตที่สำเร็จจากสถาบันอื่นใน 9 ด้านในส่วนของแบบสอบถามปลายเปิด แต่เนื่องจากแต่ละคนจะมีจำนวนนายจ้างตอบแบบสอบถามแตกต่างกัน การคำนวณค่าร้อยละจึงขึ้นอยู่กับจำนวนนายจ้างที่เขียนตอบเป็นสำคัญ ดังนั้นหากนายจ้างเขียนแสดงความคิดเห็นเฉพาะจุดเด่นแม้มีเพียงจำนวนน้อยโดยไม่เขียนจุดด้อยเลย ก็สรุปว่านายจ้างร้อยละ 100 เห็นว่าบัณฑิตปฏิบัติงานหรือทำตัวได้เด่นกว่าบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอื่นร้อยละ 100 และในทางตรงกันข้ามหากนายจ้างเขียนแสดงความคิดเห็นเฉพาะจุดด้อยแม้มีเพียงจำนวนน้อยโดยไม่เขียนจุดเด่นเลย ก็สรุปว่านายจ้างร้อยละ 100 เห็นว่าบัณฑิตปฏิบัติงานหรือทำตัวด้อยกว่าบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอื่นร้อยละ 100 เช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตามผลที่ได้รับจากการเดินทางไปสัมภาษณ์นายจ้างที่ตอบแบบสอบถามพึงพอใจมากที่สุด 10 เปอร์เซนต์แรกและ พึงพอใจน้อยที่สุด 10 เปอร์เซนต์สุดท้ายได้นำมาอธิบายเสริมด้วย อย่างไรก็ตามในภาพรวมพบว่าทั้งจุดเด่นและจุดด้อยมีความสัมพันธ์กับข้อมูลที่ได้จากการคำนวณแบบสอบถามปลายเปิด

ประเด็นจุดด้อยในกลุ่มสาขาวิชาต่าง ๆ มีประเด็นที่น่านำมาอภิปรายได้แก่

1) ทักษะทางภาษา 2) ภาวะผู้นำ และ 3) ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ เนื่องจากคุณลักษณะทั้ง 3 ด้านมีความถี่ปรากฏเป็นจุดด้อย 2 - 3 ครั้งใน 4 กลุ่ม กล่าวคือ ในกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีจุดด้อยประกอบด้วย ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ (26.58%) และทักษะทางภาษา (21.82%) กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี มีจุดด้อยประกอบด้วย ภาวะผู้นำ (37.78%) ทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ (28.58%) กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีจุดด้อยประกอบด้วย ภาวะผู้นำ (30.01%) ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ (21.92%) ทักษะทางภาษา (21.88%) บัณฑิตวิทยาลัย มีจุดด้อยประกอบด้วย ทักษะด้านภาษา (100%) ภาวะผู้นำ (31.58%) ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ (30.77%)

ทักษะทางด้านภาษา โดยเฉพาะภาษาอังกฤษนั้น นายจ้างเห็นว่าบัณฑิตจากบัณฑิตวิทยาลัย มีความสามารถทางภาษาอังกฤษต่ำร้อยละ 100 ในขณะที่นายจ้างของกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และนายจ้างของกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เห็นว่าบัณฑิตมีทักษะด้านภาษาต่ำร้อยละ 21.92 และ 21.82 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาทั้งของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545) และข้อมูลของกาญจนา ปราบพาลและประกายแก้ว โอภาณนท้อมตะ (อ้างในกองบรรณาธิการ สานปฏิรูป 2545ช :60) กล่าวสอดคล้องกันว่าในปีที่ผ่านมา มีนักศึกษาไทยสอบ TOEFL กว่า 1.7 หมื่นคน เสียค่าสอบกว่า 82 ล้านบาท แต่สอบผ่านแค่ 1 พันกว่าคนเท่านั้น บ่งบอกว่าบัณฑิตไทยที่จบการศึกษาในประเทศไทยมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษต่ำกว่ามาตรฐานนานาชาติ และยังกล่าวอีกว่าข้อมูลจากศูนย์ทดสอบทางวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชี้ว่าบัณฑิตไทยมีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษต่ำกว่าประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคอาเซียน โดยเฉพาะ TOEFL บัณฑิตไทยมีคะแนนอยู่ในลำดับรองสุดท้าย (รวมถึงแพ็กัมพูชา และพม่า) เหนือเพียงประเทศเดียวคือประเทศลาวเท่านั้น การมีความสามารถทางด้านภาษาต่ำมีผลกระทบไปถึงศักยภาพในการสื่อสารต่ำ การแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องต่ำไปด้วย โดยเฉพาะในยุคข่าวสารข้อมูลที่มีข้อมูลที่มีประโยชน์ ทันสมัยจำนวนมากที่นำเสนอผ่าน Website และ Internet เป็นภาษาอังกฤษ ผู้ขาดทักษะด้านภาษาจะขาดโอกาส และหากนักศึกษาหรือบัณฑิตไทยยังคงมีความสามารถด้านภาษาอังกฤษเป็นรองแม้กระทั่งกัมพูชาเช่นนี้ ความสามารถในการแข่งขันของไทยในระดับเอเชียก็อาจมีผลตามมาอย่างแน่นอน สุพงษ์ ตั้งเคียงศิริสิน (อ้างในกองบรรณาธิการ สานปฏิรูป 2545ช : 60-61) กล่าวว่าปัญหาน่าจะเกิดจากแต่ละสาขาวิชาไม่ได้ให้ความสำคัญกับภาษาอังกฤษเท่าที่ควร ส่วนใหญ่มุ่งเน้นวิชาของคณะตนเป็นหลัก นักศึกษา

ต้องเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานเพียง 2-3 รายวิชาเท่านั้นตลอดระยะเวลา 4 ปีในรั้วมหาวิทยาลัย จึงเป็นไปได้ยากที่จะคาดหวังให้นักศึกษาเก่งภาษาอังกฤษ สอดคล้องกับ สุบัญญัติ โชคพิพัฒน์พร (อ้างในกองบรรณาธิการ สานปฏิรูป 2545 : 61) ที่มองว่าปัญหาอ่อนภาษาอังกฤษไม่ได้เป็นผลมาจากการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษาเท่านั้น แต่เกี่ยวเนื่องกับความสนใจของนักศึกษาแต่ละคนด้วย ที่ต้องหมั่นฝึกฝนตนเอง ศึกษาเพิ่มเติมจากสถาบันสอนภาษาที่มีอยู่ แต่ถ้านักศึกษาคนนั้นไม่เห็นความสำคัญหรือไม่ชอบภาษาอังกฤษ แม้จะมีวิชาบังคับให้เรียนก็จะเรียนแค่เพียงผ่านเท่านั้น ผลการวิจัยของพศิน แดงจวง (2545) พบในทำนองเดียวกันว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทุกสถาบันมีปัญหาด้านภาษาอังกฤษ และหากสถาบันการศึกษาแห่งใดเข้มงวดกับการรับเข้าศึกษาต่อโดยใช้เงื่อนไขต้องผ่าน TOEFL ไม่ต่ำกว่า 500 ก่อนก็จะมีนักศึกษาเข้าเรียนได้จำนวนน้อยมากและผู้ที่ยื่นสอบผ่านเข้าไปศึกษาต่อได้คือครูผู้สอนภาษาอังกฤษหรือเคยเรียนภาษาอังกฤษเป็นวิชาเอก หรือวิชาโทมาแล้วเท่านั้น จึงทำให้หลายสถาบันปรับเปลี่ยนเป็นให้สอบผ่านข้อสอบภาษาอังกฤษที่สถาบันกำหนดขึ้นเองหรือหากไม่สามารถสอบผ่านได้ก็ให้เรียนแทนดั่งที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ทำกับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษานั้นเอง ผลก็คือนักศึกษาต้องมีภาระที่จะต้องเรียนเพื่อให้ผ่าน ๆ ไปและไม่สนใจจริง ทำให้ไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ อย่างไรก็ตามในฐานะสถาบันการศึกษาคงไม่สามารถปฏิเสธความรับผิดชอบ แต่จะต้องหายุทธวิธีที่กระตุ้นให้นักศึกษาสนใจและเห็นความสำคัญในการเรียนหรือทำกิจกรรมที่ทำให้เพิ่มทักษะการใช้ภาษาอังกฤษให้มากขึ้น

ภาวะผู้นำ

จุดด้อยที่พึงต้องให้ความสนใจอีกประการหนึ่งได้แก่ "ภาวะผู้นำ" โดยเฉพาะในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์สุขภาพและบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งมีจุดด้อยมากกว่าร้อยละ 30 จากการเดินทางไปสัมภาษณ์นายจ้างพบข้อมูลที่น่าสนใจในด้านนี้ ได้แก่ การที่มีบัณฑิตหลายสาขาวิชา เช่น วิศวกรรมศาสตร์ เกษตร อุตสาหกรรมเกษตร เกษตรศาสตร์ ทันตแพทยศาสตร์ แพทยศาสตร์ เทคนิคการแพทย์ เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วและได้บรรจุทำงานในหน่วยราชการระดับอำเภอหรือตำบลมักจะได้รับแต่งตั้งเป็นหัวหน้างานภายใน 1-3 ปี และพบว่าบัณฑิตไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าวได้ หรือก่อให้เกิดความเครียด เกิดปัญหาในด้านการบริหารบุคลากร การพัฒนาบุคลากร การวางแผนงาน การบริหารงบประมาณ รวมถึงการมีปฏิสัมพันธ์และนำเสนอข้อมูลให้กับผู้บังคับบัญชาระดับสูงขึ้น และเคยมีปัญหามหาบัณฑิตหลายรายถูกผู้ร่วมงาน/ผู้ใต้บังคับบัญชาหลอก นอกจากที่

กล่าวข้างต้น ความสำคัญของการมีคุณลักษณะ "ความเป็นผู้นำ" ทำให้เสริมบุคลิกน่าเชื่อถือ เป็นบุคคลที่มีมนุษยสัมพันธ์ มีการวางแผนการทำงานที่ดีของบัณฑิต ด้วยเหตุนี้แต่ละสาขาวิชาจึงควรพิจารณาในคุณลักษณะของบัณฑิตด้าน "ความเป็นผู้นำ" ด้วยเพื่อให้เป็นเอกลักษณ์ว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ทุกคนมีคุณลักษณะการเป็นผู้นำ ข้อเสนอแนะจากนายจ้างเกี่ยวกับการส่งเสริมการเป็นผู้นำได้แก่การส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมให้มาก หรือจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ทำงานเป็นกลุ่ม และให้มีการบริหารงานในกลุ่ม

ในระดับบัณฑิตศึกษา "ความเป็นผู้นำ" นับว่ามีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างมาก เนื่องจากบัณฑิตเหล่านี้ขณะที่เรียน (ภาคพิเศษ) ส่วนใหญ่จะมีตำแหน่งหัวหน้างานหรือใกล้เคียงจะเป็นหัวหน้างาน ในขณะที่ผู้ที่เรียนภาคปกติเมื่อสำเร็จการศึกษาจะเป็นที่คาดหวังจากหน่วยงานในการเป็นผู้นำทางด้านวิชาการอย่างมาก สมรรถนะของ "ความเป็นผู้นำ" จึงมีความสำคัญ

ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ

จุดด้อยที่พึงต้องให้ความสนใจและเอาใจใส่ ได้แก่ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ โดยเฉพาะในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพและบัณฑิตวิทยาลัยที่มีจุดด้อยมากกว่าร้อยละ 20 ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพนับเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาในระดับอุดมศึกษา ดังปณิธานของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ว่า "...มหาวิทยาลัยแห่งนี้ เป็นแหล่งสะสม ค้นคว้า วิจัย และถ่ายทอดความรู้ตามหลักแห่งเสรีภาพทางวิชาการ โดยยึดมั่นในศีลธรรมและคุณธรรม เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ การประยุกต์เผยแพร่และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม" เนื่องจากการศึกษาในระดับนี้จะเน้นการพัฒนาศักยภาพในด้านความรู้ความสามารถ ความคิดความอ่านและสรรค์สร้างสิ่งใหม่ ๆ เป็นคลังแห่งปัญญา ทำให้บัณฑิตมีลักษณะผู้ทรงภูมิปัญญาหรือเป็น "ปัญญาชน" ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ Mr. Tung (อ้างใน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา 2543: 33) ได้ยืนยันเจตนารมณ์ในการพัฒนาการศึกษาของฮ่องกง ว่า "การศึกษายังเป็นกุญแจสำคัญเพราะในศตวรรษหน้าเศรษฐกิจที่ใช้ความรู้เป็นฐานเป็นสิ่งจำเป็นของโลกอนาคต ระบบการศึกษาจึงต้องก้าวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว" และได้กล่าวถึงวิสัยทัศน์ของการอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21 ว่า "เพื่อสร้างประชากรที่ได้รับการศึกษาที่ดี มีความภูมิใจในมรดกตกทอดของชาติ เชื่อมมั่นใจมุ่งมั่นหมายและมองโลกกว้าง และเพื่อให้ฮ่องกงกลายเป็นศูนย์การศึกษาและการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ระหว่างประเทศ" นอกจากนี้ Mr. Joseph W.P. Wong (อ้างใน สำนักงานคณะกรรมการการ

ศึกษา 2543 : 34) ปลัดกระทรวงศึกษาธิการของฮ่องกง ได้กล่าวในการประชุมรัฐมนตรีของ APEC เมื่อ 25-26 กันยายน 2540 ว่า "อนาคตของฮ่องกงขึ้นอยู่กับการศึกษา ซึ่งจะทำให้ได้ทรัพยากรบุคคลที่จำเป็นต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของฮ่องกง" เจตนารมณ์ดังกล่าว ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีของไทย พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร (2544: 8) ก็ได้กล่าวไว้ในการปาฐกฐาพิเศษ ในหัวข้อ "มิติใหม่ของการปฏิรูปอุดมศึกษาไทย : หัวใจแห่งการพัฒนาชาติ" ณ จังหวัดพิษณุโลกเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2544 ในทำนองเดียวกันว่า การศึกษาจะต้องเน้นที่ Knowledge-based Economy; Knowledge-based Society ซึ่งหมายความว่า การคิดเป็น และการรักการเรียนรู้ตลอดชีวิตจึงเป็นหัวใจสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

ผลจากการศึกษาครั้งนี้มีข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้
 - 1.1 กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ พึงเน้นด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ด้านทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ และด้านทักษะการใช้ภาษา
 - 1.2 กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี พึงเน้นด้านความเป็นผู้นำ ด้านทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ และด้านใฝ่รู้และศึกษาอย่างต่อเนื่อง
 - 1.3 กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ พึงเน้นด้านความเป็นผู้นำ ด้านการนำความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ ด้านทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ และด้านทักษะการใช้ภาษา
 - 1.4 บัณฑิตวิทยาลัย พึงเน้นด้าน ทักษะการใช้ภาษา ด้านความเป็นผู้นำและด้านการนำความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพออกมาใช้
2. ผลจากการส่งจดหมายไปถึงนายจ้างที่บัณฑิตแจ้งในใบรายงานตัวเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร จำนวนกว่าร้อยละ 10 ถูกตีกลับเนื่องจากสถานที่ตั้งที่ทำงานไม่ชัดเจน ร้อยละ 2-5 ตอบกลับว่าไม่มีบัณฑิตปฏิบัติงานอยู่ ซึ่งหมายความว่าข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ทำงานของบัณฑิตที่มีอยู่ในปัจจุบันขาดความถูกต้อง ชัดเจน ดังนั้น

- 2.1 ภาควิชาหรือสาขาวิชาหรือคณะควรมีการติดตามผลการปฏิบัติงานของศิษย์เก่าเป็นระยะ ๆ เพื่อนำผลการศึกษามาใช้ในทางวิชาการ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร รูปแบบและกระบวนการจัดการเรียนการสอน หรือทำ refreshing program
- 2.2 สมาคมศิษย์เก่าควรมีการติดตามผลการปฏิบัติงานของศิษย์เก่าเป็นระยะ ๆ เพื่อจะได้มีเครือข่ายที่เป็นปัจจุบัน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง
3. นายจ้าง/หัวหน้างานมีความเห็นว่ามหาวิทยาลัยควรมีการติดตามผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตโดยการเยี่ยมเยือนสถานที่ปฏิบัติงานของบัณฑิตเป็นระยะ ๆ เพื่อจะได้มีการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น เพื่อนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

บรรณานุกรม

- กองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2541). ภาวะการหางานทำของบัณฑิต รุ่นที่ 32 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กองบรรณาธิการ สานปฎิรูป (2545ก). "เด็กไทยสายพันธุ์ใหม่ไร้ภูมิด้านทาทนทางอารมณ์" สานปฎิรูป ปีที่ 5 ฉบับที่ 54 กันยายน.
- _____ (2545ข). "บัณฑิตไทยอ่อนอังกฤษความผิดที่ใครต้องแก้" สานปฎิรูป ปีที่ 5 ฉบับที่ 55 ตุลาคม.
- เกษม วัฒนชัย (2001). "บทบาทของมหาวิทยาลัยในการพัฒนาประเทศ" วารสาร ASAIHL-THAILAND Vol. 4 No. 2, November.
- จรี วิจิตรวาทการ สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ วรัญญา เตยวกุลและภทรนันท์ พัตติยะ (2543). ผู้สรุปและเรียบเรียง รายงานของธนาคารโลก การเติบโตอย่างมีคุณภาพ. เอกสารประกอบการสัมมนา เรื่อง “การเติบโตอย่างมีคุณภาพ” 9 สิงหาคม 2543 จัดโดยธนาคารโลกและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- เจอร์ลัด ฟราย (2545). “ปัญหาสำคัญของไทยคือความไม่เสมอภาคทางการศึกษา” บทสัมภาษณ์ สานปฎิรูป ปีที่ 5 ฉบับ 52 กรกฎาคม.
- บุญส่ง นิลแก้ว และคณะ (2542). การติดตามผลบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. รายงานวิจัย เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ประกอบ คุปรัตน์ และบุญศิริ อนันตเศรษฐ (2543). การปฏิรูปอุดมศึกษาของประเทศ อังกฤษ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : บริษัท พิมพ์ดี จำกัด.
- พศิน แต่งจวง (2538). การประเมินผลโครงการสร้างชีวิตใหม่ให้สตรีชนบท. รายงานวิจัย เสนอกรมประชาสัมพันธ์ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม.
- _____ (2538). คุณลักษณะและสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของผู้ปฏิบัติงานการศึกษานอกระบบในชุมชนตามทัศนะของชาวบ้าน. รายงานวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ เสนอมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- _____ (2540). การประเมินศักยภาพเพื่อพัฒนาบุคลากร สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด. รายงานวิจัยเสนอ สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม.

- _____ (2001). "แนวคิดและรูปแบบการส่งเสริมเศรษฐกิจความรู้ในสถาบันอุดมศึกษา" วารสาร ASAIHL-THAILAND Vol. 4 No. 2, November.
- _____ (2544). การพัฒนาองค์การ. เอกสารประกอบการสอน อัดสำเนาเย็บเล่ม. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- _____ (2545). ปรัชญาและรูปแบบการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาศาขาศึกษานอกระบบในสถาบันอุดมศึกษา. รายงานการวิจัย เสนอคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- นางนุช ปันจยีสี่และวิรัช เจริญเยี่ยม (2534). การติดตามผลบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาแพทยศาสตร พ.ศ. 2517 (ปรับปรุง พ.ศ. 2528) คณะแพทยศาสตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. รายงานการวิจัย. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ทองสุข ดิยะชัยพานิชและเพชร วชิรบรรจง (2533). การติดตามการหางานทำและการทำงานของ บัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. รายงานวิจัย. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เทียนฉาย กีระนันท์ (2001). "บทบาทของมหาวิทยาลัยกับการพัฒนาเศรษฐกิจ" วารสาร ASAIHL-THAILAND Vol. 4 No. 2, November.
- รัตนา สาคร และคณะ (2539). การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัย เชียงใหม่ ปีการศึกษา 2533 (รายงานการวิจัย) เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัย เชียงใหม่.
- ฉัตรสุดา ฉัตรธง (2541). ความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีต่อการ ศึกษาต่อในระดับปริญญาโท. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยพายัพ.
- ชัชวาล ภาษะวรรณ (2540) ความต้องการฝึกอบรมของข้าราชการสายบริหารและธุรการใน มหาวิทยาลัยแม่โจ้. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- บุญใจ ศรีสถิตยัณรากุล (2533). ปัญหาและความต้องการพัฒนาคณาจารย์ของคณาจารย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ปุ่น ขาเภา และคณะ (2540). สภาพการพัฒนาครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถม ศึกษา จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- รท.หญิงวันทนี ไทยเที่ยง (2543). กรอบการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของฮ่องกง. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กรุงเทพฯ : บริษัท พิมพ์ดี จำกัด.

รวงทิพย์ สุรวิชัย (2538). การพัฒนานุเคราะห์ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

รัชณี ตรีศรีโกศล (2533). การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปรับตัวด้านอาชีพของผู้รับบริการจัดหางาน: การศึกษาเฉพาะกรณีสตรีภาคเหนือซึ่งผ่านการฝึกอบรมและรับบริการจัดหางานจากกรมประชาสัมพันธ์. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วรี สุโพธิ์ชัย (2533). ความต้องการในการพัฒนานุเคราะห์ประจำการของผู้บริหารโรงเรียนครูอาจารย์และศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วิริยา จงรักษ์สัตย์ (2537). ความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ : กรณีศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วีระ บำรุงรักษ์ (2536). การจัดการศึกษาไทยในศตวรรษหน้า (2535-2635). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.

วัลภา ลิ้มสกุล (2537). การบริหารงานบุคคลของสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สมบัติ นพรัค และอรุณี อ่อนสวัสดิ์ (ม.ป.ป.) การติดตามคุณภาพมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา แผน ข มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2539. พิษณุโลก: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.

สหทัย ดำรงเกียรติศักดิ์ (2541). การพัฒนานักอาจารย์ในมหาวิทยาลัยแม่โจ้. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุทธิพร ไชยวงศ์ (2540). การพัฒนานุเคราะห์ของอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับในเขตจังหวัดเชียงใหม่. ปัญหาพิเศษ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (ม.ป.ป.) แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (2540-2544). กรุงเทพฯ : วรรณคดีการพิมพ์.

_____ (2543). กรอบการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของฮ่องกง. กรุงเทพฯ : บริษัท พิมพ์ดี จำกัด.

_____ (2544). แนวทางการปฏิรูปการศึกษาระดับอุดมศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด วี.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.

อดุลย์ วิริยเวชกุล (2542). การอุดมศึกษาของฮ่องกง. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
แห่งชาติ. กรุงเทพฯ : บริษัท พิมพ์ดี จำกัด.

Nadler, L. & Wiggs, G.D. (1986). **Managing human resource development : A
practical guide.** Sanfrisco : Jossey-Bass Publishers.

Tangchuan, P. and Mounier, A. (2002). Education, labour and knowledge based
economy development: The role of Higher Education towards 2020. A
reappraisal. นำเสนอ : ที่ประชุม ASAIHL Conference ณ มหาวิทยาลัยรังสิต
เมื่อ วันที่ 29 กรกฎาคม 2002

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบแบบประเมินคุณภาพของบัณฑิตฯ

ที่ ทม 0610(11)/123

ภาควิชาส่งเสริมการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ อ.เมือง จ. เชียงใหม่

10 เมษายน 2545

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบแบบประเมินคุณภาพของบัณฑิตฯ

เรียน อาจารย์ถนัดนันท์ สมุทรทัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงร่างงานวิจัย จำนวน 1 ชุด

2. แบบประเมินคุณภาพของบัณฑิตฯ จำนวน 1 ชุด

ด้วยข้าพเจ้าพร้อมด้วยคณะผู้วิจัยได้รับมอบหมายจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ให้ทำการศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตั้งแต่ ปี 2540-2544” คณะผู้วิจัยได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านการวัดผลและวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านช่วยตรวจสอบแบบประเมินคุณภาพของบัณฑิตฯ เกี่ยวกับด้านต่อไปนี้

1. ความสอดคล้องของข้อความในแต่ละข้อกับคุณลักษณะที่จะวัดในด้านนั้น ๆ ถ้าได้ผลประการใด ขอความกรุณาเขียนลงในท้ายคำถามนั้น ๆ ว่าสอดคล้องหรือไม่สอดคล้อง
2. ความครอบคลุมของข้อความ ถ้าคุณลักษณะในด้านใดยังไม่ครอบคลุม ยังขาดประการใด ขอความกรุณาเขียนเพิ่มเติมลงในท้ายข้อของด้านนั้น ๆ
3. ความถูกต้องการใช้ภาษาและการสื่อสารความหมายของข้อความ ถ้าข้อใดยังไม่ครบถ้วน ขอความกรุณาเขียนแก้ลงในข้อนั้น ๆ

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบแบบประเมินดังกล่าว

(รองศาสตราจารย์ ดร.พชิน แท่งจวง)

หัวหน้าโครงการฯ

โทร. 053-944222; 019506075 โทรสาร 053-221283

ที่ ทม 0610(11)/123

ภาควิชาส่งเสริมการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ อ.เมือง จ. เชียงใหม่

11 เมษายน 2545

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบแบบประเมินคุณภาพของบัณฑิตฯ

เรียน รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย

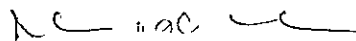
สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงร่างงานวิจัย จำนวน 1 ชุด

2. แบบประเมินคุณภาพของบัณฑิตฯ จำนวน 1 ชุด

ด้วยข้าพเจ้าพร้อมด้วยคณะผู้วิจัยได้รับมอบหมายจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ให้ทำการศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตั้งแต่ ปี 2540-2544” คณะผู้วิจัยได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านการวัดผลและวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านช่วยตรวจสอบแบบประเมินคุณภาพของบัณฑิตฯ เกี่ยวกับด้านต่อไปนี้

4. ความสอดคล้องของข้อคำถามในแต่ละข้อกับคุณลักษณะที่จะวัดในด้านนั้น ๆ ถ้าได้ผลประการใด ขอความกรุณาเขียนลงในท้ายคำถามนั้น ๆ ว่าสอดคล้องหรือไม่สอดคล้อง
5. ความครอบคลุมของข้อคำถาม ถ้าคุณลักษณะในด้านใดยังไม่ครอบคลุม ยังขาดประการใด ขอความกรุณาเขียนเพิ่มเติมลงในท้ายข้อของด้านนั้น ๆ
6. ความถูกต้องการใช้ภาษาและการสื่อสารความหมายของข้อคำถาม ถ้าข้อใดยังบกพร่อง ขอความกรุณาเขียนแก้ลงในข้อนั้น ๆ

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบแบบประเมินดังกล่าว

(รองศาสตราจารย์ ดร.พิติน แท่งจวง)

หัวหน้าโครงการฯ

โทร. 053-944222; 019506075 โทรสาร 053-221283

ที่ ทม 0610(11)/123

ภาควิชาส่งเสริมการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ อ.เมือง จ. เชียงใหม่

11 เมษายน 2545

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบแบบประเมินคุณภาพของบัณฑิตฯ

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ประดิษฐ์ เทอดพูล

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงร่างงานวิจัย จำนวน 1 ชุด

2. แบบประเมินคุณภาพของบัณฑิตฯ จำนวน 1 ชุด

ด้วยข้าพเจ้าพร้อมด้วยคณะผู้วิจัยได้รับมอบหมายจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ให้ทำการศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตั้งแต่ ปี 2540-2544” คณะผู้วิจัยได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านการวัดผลและวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านช่วยตรวจสอบแบบประเมินคุณภาพของบัณฑิตฯ เกี่ยวกับด้านต่อไปนี้

1. ความสอดคล้องของข้อความในแต่ละข้อกับคุณลักษณะที่จะวัดในด้านนั้น ๆ ถ้าได้ผลประการใด ขอความกรุณาเขียนลงในท้ายคำถามนั้น ๆ ว่าสอดคล้องหรือไม่สอดคล้อง
2. ความครอบคลุมของข้อความ ถ้าคุณลักษณะในด้านใดยังไม่ครอบคลุม ยังขาดประการใด ขอความกรุณาเขียนเพิ่มเติมลงในท้ายข้อของด้านนั้น ๆ
3. ความถูกต้องการใช้ภาษาและการสื่อสารความหมายของข้อความ ถ้าข้อใดยังบกพร่อง ขอความกรุณาเขียนแก้ลงในข้อนั้น ๆ

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบแบบประเมินดังกล่าว

(รองศาสตราจารย์ ดร.พสิน แท่งจวง)

หัวหน้าโครงการฯ

โทร. 053-944222; 019506075 โทรสาร 053-221283

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

ที่ ทม 06.ร(11)/ จ 581

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
239 ถนนห้วยแก้ว อ. เมือง
จ. เชียงใหม่ 50200

๗ พฤษภาคม 2545

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

เรียน (นายจ้างบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม 1 ชุด

ด้วย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้มอบหมายให้รองศาสตราจารย์ ดร. พดิน แดงจวง และคณะดำเนินการวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตั้งแต่ปี 2540- 2544” เพื่อเป็นการประเมินผลและนำผลการวิจัยมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมต่อไป

ในการนี้ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านกรุณากรอกข้อมูลในแบบสอบถามที่แนบมาด้วย โดยขอความกรุณาส่งกลับถึงรองศาสตราจารย์ ดร. พดิน แดงจวง ภายในวันที่ 20 มิถุนายน 2545 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ พนายแพทย์ชาติ มาจิณ)
รองอธิการบดีฝ่ายการนิเทศและทรัพย์สิน ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ภาควิชาส่งเสริมการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์

โทร. 0-5394-4222

โทรสาร 0-5322-1283

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์

ที่ ทม 0610(11)/ จ 1315

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
239 ถนนห้วยแก้ว อ.เมือง
จ.เชียงใหม่ 50200

๑๖ กรกฎาคม 2545

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์สัมภาษณ์

เรียน (นายจ้างบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่)

ตามที่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้มอบหมายให้รองศาสตราจารย์ ดร. พศิน แดงจวง และคณะดำเนินการวิจัย เรื่อง "ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตั้งแต่ปี 2540 - 2544" เพื่อเป็นการประเมินผลและนำผลการวิจัยมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมต่อไป และท่านได้กรุณาตอบแบบสอบถามอันมีคุณค่ายิ่งไปแล้ว มหาวิทยาลัยขอขอบคุณในความร่วมมือด้วยดี บัดนี้ ข้อมูลแบบสอบถามได้รับการวิเคราะห์แล้วพบว่า มีบัณฑิต (รวมถึงมหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิต) ปฏิบัติงานเป็นที่พึงพอใจในระดับแตกต่างกัน ในการวิจัยขั้นที่ 2 เป็นการเก็บข้อมูลเชิงลึกเพื่อหาข้อมูลรายละเอียดอธิบายความแตกต่าง

ดังนั้น มหาวิทยาลัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านให้ข้อมูลอีกครั้ง โดยทางมหาวิทยาลัยได้จัดส่ง รองศาสตราจารย์ ดร. พศิน แดงจวง ตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ระดับ 9 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มาเป็นผู้สัมภาษณ์ท่านในวันที่ 5 สิงหาคม 2545 เวลา 09:00 น.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดีเช่นเคย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(Signature)

คณะศึกษาศาสตร์
ภาควิชาส่งเสริมการศึกษา
โทร. 0-5394-4222
โทรสาร 0-5322-1283

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์จัตตา มาลีรัตน์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยและทรัพย์สิน ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ภาคผนวก ง

คำอำนาจจำแนกของแบบวัด 9 ด้าน

ตาราง 68 ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ

ข้อ	ข้อความ	ระดับคุณภาพ					ระดับความพึงพอใจ				
		กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		ค่า t	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		ค่า t
		$\bar{X}_H$	S_H	$\bar{X}_L$	S_L		$\bar{X}_H$	S_H	$\bar{X}_L$	S_L	
1.	มีความรู้ความสามารถในการทำงาน	4.30	.48	3.40	.52	4.025**	4.10	.32	3.10	.32	7.071**
2.	สามารถนำความรู้ความสามารถมาใช้ในการทำงานและเรียนรู้งาน	4.10	.57	2.80	.63	4.837**	4.00	.00	2.90	.32	11.000**
3.	ทำงานอย่างเป็นขั้นเป็นตอน	4.20	.42	2.90	.32	7.800**	4.00	.00	2.90	.32	11.000**
4.	ความเชี่ยวชาญในการทำงาน	4.20	.42	2.90	.74	4.837**	4.00	.00	2.90	.32	11.000**
5.	ทักษะในการทำงาน	4.30	.48	2.90	.57	5.940**	4.10	.32	2.90	.32	8.485**
6.	การวางแผนในการทำงาน	4.20	.63	2.90	.57	4.837**	4.00	.00	2.80	.42	9.000**
7.	การพัฒนางานอยู่เสมอ	4.30	.48	3.20	.63	4.371**	4.10	.32	2.80	.42	7.800**
8.	ความมีระเบียบในการทำงาน	4.10	.32	2.90	.57	5.840**	4.00	.00	2.80	.42	9.000**
9.	ความถูกต้องของผลงานที่ทำ	4.00	.00	3.00	.47	6.708**	4.00	.00	2.90	.32	11.000**
10.	ทำงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด	4.10	.57	2.80	.42	5.814**	4.00	.00	2.70	.48	8.510**

ตาราง 69 ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดด้านทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ

ข้อ	ข้อความ	ระดับคุณภาพ					ระดับความพึงพอใจ				
		กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		ค่า t	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		ค่า t
		$\bar{X}_H$	S_H	$\bar{X}_L$	S_L		$\bar{X}_H$	S_H	$\bar{X}_L$	S_L	
1.	สามารถมองปัญหาได้อย่างชัดเจน	4.20	.42	3.00	.47	6.000**	4.00	.00	2.80	.42	9.000**
2.	สามารถแยกแยะปัญหาในการทำงาน	4.10	.32	3.00	.47	6.128**	4.00	.00	2.80	.42	9.000**
3.	สามารถวิเคราะห์สาเหตุของการเกิดปัญหา	4.30	.48	2.90	.57	5.940**	4.10	.32	2.80	.63	5.814**
4.	สามารถสร้างทางเลือกที่หลากหลายในการแก้ปัญหา	4.20	.42	2.70	.48	7.398**	4.10	.32	2.80	.42	7.800**
5.	มีการวางแผนก่อนปฏิบัติงาน	4.20	.42	2.60	.52	7.589**	3.90	.32	2.60	.52	6.789**
6.	ใช้ข้อมูลหรือเหตุผลในการแก้ปัญหา	4.30	.48	2.90	.57	5.940**	4.10	.32	2.80	.42	7.800**
7.	สามารถแก้ปัญหอย่างเป็นระบบได้	4.20	.42	2.70	.48	7.398**	4.00	.00	2.70	.48	8.510**
8.	มีผลงานเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์	4.20	.42	2.30	.67	7.550**	4.10	.32	2.30	.82	6.454**
9.	มีผลงานเกี่ยวกับการแก้ปัญหอย่างเป็นระบบ	4.20	.42	2.30	.48	9.371**	4.10	.32	2.30	.67	7.637**

ตาราง 70 ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดด้านทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อ สื่อสารและถ่ายทอด
ความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา

ข้อ	ข้อความ	ระดับคุณภาพ					ระดับความพึงพอใจ				
		กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		ค่า t	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		ค่า t
		$\bar{X}_H$	S_H	$\bar{X}_L$	S_L		$\bar{X}_H$	S_H	$\bar{X}_L$	S_L	
1.	มีทักษะในการพูด อ่าน เขียน ภาษาไทย	4.60	.52	3.30	.67	4.837**	4.60	.52	3.10	.32	7.833**
2.	มีทักษะในการพูด อ่าน เขียน ภาษา ต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา	3.70	.82	2.60	.70	3.220**	3.90	.74	2.70	.48	4.303**
3.	สามารถสรุปประเด็น/หัวข้อ ในการ ประชุม/สนทนาได้ถูกต้อง ชัดเจน	4.20	.42	3.10	.32	6.600**	4.20	.42	2.90	.32	7.800**
4.	มีมารยาทในการพูดและการฟัง	4.50	.53	3.20	.42	6.091**	4.40	.52	3.10	.32	6.789**
5.	ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อ ถ่ายทอดความรู้แนวคิดให้ผู้อื่นทราบ	4.40	.70	2.90	.32	6.181**	4.40	.70	2.90	.32	6.181**
6.	มีเทคนิคในการสื่อสารให้เข้าใจง่าย ตรงไปตรงมา	4.50	.53	2.70	.67	6.647**	4.40	.52	2.70	.48	7.603**
7.	มีทักษะทางด้านการสนทนา	4.20	.63	3.10	.57	4.093**	4.30	.48	2.70	.67	6.096**
8.	ความสามารถในการติดต่อ ประสาน งานกับคนอื่น/หน่วยงานอื่น	4.60	.52	3.00	.82	5.237**	4.50	.53	2.80	.63	6.530**

ตาราง 71 ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่

ข้อ	ข้อความ	ระดับคุณภาพ					ระดับความพึงพอใจ				
		กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		ค่า t	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		ค่า t
		$\bar{X}_H$	S_H	$\bar{X}_L$	S_L		$\bar{X}_H$	S_H	$\bar{X}_L$	S_L	
1.	มีความรู้เกี่ยวกับแหล่งข้อมูลอย่างกว้างขวาง	4.60	.52	3.20	.92	4.200**	4.30	.48	2.90	.74	5.020**
2.	มีทักษะในการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ	4.60	.52	3.00	1.05	4.311**	4.30	.48	2.70	.67	6.096**
3.	มีทักษะในการสืบค้นข้อมูลทาง Internet	4.70	.48	2.70	.67	7.620**	4.40	.52	2.50	.53	8.143**
4.	มีทักษะในการรับส่งข้อมูลทาง E-mail	4.70	.48	2.50	.71	8.124**	4.40	.52	2.50	.53	8.143**
5.	การติดตามข้อมูลข่าวสารและการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีสม่ำเสมอ	4.50	.71	2.80	.42	6.530**	4.20	.63	2.50	.53	6.530**
6.	มีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี เช่น คอมพิวเตอร์ และ IT	4.60	.52	2.80	.42	8.538**	4.30	.48	2.50	.53	7.962**
7.	สามารถใช้เครื่องมือสมัยใหม่ เช่น โทรศัพท์ แฟกซ์ คอมพิวเตอร์ ได้	4.80	.42	3.10	.57	7.603**	4.50	.53	2.70	.67	6.647**
8.	มีทักษะในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่สำคัญสำหรับงานในหน้าที่	4.50	.71	2.90	.57	5.580**	4.20	.63	2.70	.67	5.128**
9.	มีทักษะในการใช้ Power Point, Projector ในการนำเสนอข้อมูล	4.30	.67	2.50	.71	5.823**	4.20	.42	2.50	.53	7.965**
10.	การนำเอาเทคโนโลยีต่างๆ มาปรับปรุงงานให้ดีขึ้น	4.30	.82	2.60	.52	5.532**	4.00	.67	2.50	.53	5.582**

ตาราง 72 ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดด้านใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ข้อ	ข้อความ	ระดับคุณภาพ					ค่า t	ระดับความพึงพอใจ					
		กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		ค่า t		กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		ค่า t	
		$\bar{X}_H$	S_H	$\bar{X}_L$	S_L			$\bar{X}_H$	S_H	$\bar{X}_L$	S_L		
1.	ติดตามข้อมูลข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ วารสาร วิทยุ โทรทัศน์ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่	4.00	.00	3.00	.82	3.873	**	4.20	.63	2.50	.71	5.667	**
2.	อ่านหนังสือ ตำราด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ อย่างสม่ำเสมอ	4.30	.48	2.70	.48	7.407	**	4.40	.52	2.40	.52	8.660	**
3.	ติดตาม เรียนรู้ ความก้าวหน้าทางวิทยาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานในหน้าที่	4.30	.48	2.60	.52	7.603	**	4.40	.52	2.30	.48	9.391	**
4.	สมัครเข้ารับการอบรม ประชุม สัมมนา เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการทำงานในหน้าที่ ทุกครั้งที่มีโอกาส	4.30	.48	2.30	.67	7.620	**	4.20	.63	2.30	.82	5.787	**
5.	การขวนขวายที่จะเพิ่มวิทยฐานะด้วยการศึกษาต่อ	4.20	.42	2.40	.70	6.971	**	4.40	.52	2.20	.79	7.379	**
6.	แลกเปลี่ยนความคิดและประสบการณ์กับหัวหน้างานหรือเพื่อนร่วมงาน	4.20	.42	2.70	.48	7.398	**	4.10	.57	2.40	.84	5.228	**
7.	นำความรู้จากการอบรม ศึกษาค้นคว้า มาปรับปรุงงาน	4.30	.48	2.60	.52	7.603	**	4.20	.63	2.00	.47	8.820	**
8.	หาวิธีการทำงานในรูปแบบใหม่ ๆ มาใช้	4.20	.42	2.60	.52	7.589	**	4.30	.48	2.10	.74	7.889	**

ตาราง 73 ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้

ข้อ	ข้อความ	ระดับคุณภาพ					ระดับความพึงพอใจ				
		กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		ค่า t	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		ค่า t
		$\bar{X}_H$	S_H	$\bar{X}_L$	S_L		$\bar{X}_H$	S_H	$\bar{X}_L$	S_L	
1.	มีอารมณ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใสเสมอ	4.80	.42	2.80	.42	10.607**	4.50	.53	2.90	.32	8.232**
2.	เป็นกันเอง สุภาพ อ่อนน้อม ถ่อมตน	4.90	.32	2.90	.57	9.733**	4.50	.53	2.90	.57	6.532**
3.	ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น	4.90	.32	2.80	.42	12.600**	4.50	.53	2.60	.52	8.143**
4.	มีการให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน	4.60	.52	2.70	.48	8.497**	4.60	.52	2.80	.42	8.538**
5.	ให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลเพื่อนร่วมงาน	4.90	.32	3.10	.57	8.760**	4.50	.53	3.00	.47	6.708**
6.	มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	4.90	.32	3.10	.57	8.760**	4.40	.70	2.90	.57	5.267**
7.	มองโลกในแง่ดี	4.60	.70	3.20	.63	4.696**	4.40	.70	3.10	.57	4.565**
8.	การปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงาน	4.50	.53	3.20	.63	4.993**	4.40	.52	3.10	.57	5.357**
9.	การปรับตัวเข้ากับที่ทำงานและ สิ่งแวดล้อม	4.50	.53	3.20	.63	4.993**	4.50	.53	3.00	.67	5.582**
10.	สามารถในการทำงานเป็นหมู่คณะ	4.60	.52	3.20	.63	5.422**	4.40	.52	3.10	.57	5.357**
11.	เป็นที่รักใคร่ของเพื่อนร่วมงาน	4.60	.52	2.90	.32	8.878**	4.50	.53	2.90	.32	8.232**

ตาราง 74 ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดด้านมีภาวะผู้นำ

ข้อ	ข้อความ	ระดับคุณภาพ					ระดับความพึงพอใจ				
		กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		ค่า t	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		ค่า t
		$\bar{X}_H$	S_H	$\bar{X}_L$	S_L		$\bar{X}_H$	S_H	$\bar{X}_L$	S_L	
1.	มีบุคลิกดี	4.40	.52	3.40	.97	2.887**	4.50	.53	2.90	.57	6.532**
2.	มีวิสัยทัศน์ มองการณ์ไกล	4.30	.67	3.10	.32	5.091**	4.30	.67	2.90	.32	5.940**
3.	มีความยุติธรรมและจริงใจต่อทุกคน	4.40	.52	2.90	.74	5.267**	4.30	.67	2.80	.42	5.960**
4.	มีความสื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่	4.80	.42	3.50	.71	4.993**	4.70	.48	2.90	.32	9.859**
5.	กล้าแสดงความคิดเห็น	4.60	.52	3.30	.67	4.837**	4.50	.53	2.90	.32	8.232**
6.	การรู้จักประนีประนอม	4.40	.52	2.90	.32	7.833**	4.20	.42	2.90	.32	7.800**
7.	มีความรับผิดชอบ	4.70	.48	3.10	.32	8.764**	4.40	.52	2.80	.42	7.589**
8.	กล้าเผชิญกับปัญหาโดยไม่หนีปัญหา	4.40	.52	2.70	.67	6.326**	4.40	.52	2.70	.48	7.603**
9.	มีความสามารถในการประสานงาน	4.50	.53	2.50	.85	6.325**	4.20	.42	2.90	.32	7.800**
10.	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน	4.40	.70	3.10	.32	5.357**	4.20	.63	2.90	.32	5.814**
11.	ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.40	.52	2.60	.84	5.756**	4.40	.52	2.90	.32	7.833**
12.	สามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี	4.20	.63	2.70	.48	5.960**	4.20	.63	2.80	.42	5.824**
13.	เป็นผู้ที่มีเหตุผลในการทำงาน	4.50	.53	3.00	.00	9.000**	4.50	.53	2.90	.32	8.232**

ตาราง 75 ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดด้านมีคุณธรรม จริยธรรม

ข้อ	ข้อความ	ระดับคุณภาพ					ระดับความพึงพอใจ				
		กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		ค่า t	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		ค่า t
		$\bar{X}_H$	S_H	$\bar{X}_L$	S_L		$\bar{X}_H$	S_H	$\bar{X}_L$	S_L	
1.	ตรงเวลา	3.70	.48	2.90	.57	3.394**	3.60	.52	2.80	.42	3.795**
2.	มีวินัยในตนเอง	4.10	.57	2.90	.57	4.727**	3.80	.42	2.80	.42	5.303**
3.	ซื่อสัตย์ สุจริต	4.70	.48	3.20	.42	7.398**	4.50	.53	3.00	.00	9.000**
4.	รู้จักกาลเทศะ	4.80	.42	3.30	.48	7.398**	4.60	.52	3.00	.00	9.798**
5.	มีสัมมาคารวะ	4.80	.42	3.30	.67	5.960**	4.60	.52	2.90	.32	8.878**
6.	ประหยัดและอดออม	4.30	.67	2.80	.42	5.960**	4.40	.52	2.80	.42	7.589**
7.	มีความอดทน	4.40	.52	2.80	.42	7.589**	4.40	.52	2.80	.42	7.589**
8.	เคารพในสิทธิของผู้อื่น	4.30	.67	3.10	.32	5.091**	4.20	.63	3.00	.00	6.000**
9.	การอุทิศตนเพื่องาน	4.40	.84	2.60	.52	5.756**	4.30	.82	2.50	.71	5.245**
10.	มีจรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน	4.50	.71	2.90	.32	6.532**	4.30	.67	2.80	.63	5.128**
11.	มีความศรัทธาในวิชาชีพ	4.50	.53	2.90	.32	8.232**	4.40	.52	2.80	.42	7.589**
12.	มีความรับผิดชอบในหน้าที่	4.40	.70	3.00	.47	5.250**	4.40	.70	3.00	.00	6.332**
13.	มีความเสียสละเพื่องานในหน้าที่	4.60	.52	2.50	.71	7.584**	4.50	.53	2.60	.70	6.862**
14.	มีความเอื้ออาทร ช่วยเหลือเพื่อนร่วมงาน	4.20	.63	2.80	.79	4.379**	4.10	.57	2.70	.67	5.020**
15.	ประพฤติปฏิบัติตามธรรมเนียมประเพณี	4.20	.63	3.00	.47	4.811**	4.20	.42	2.90	.32	7.800**

ตาราง 76 ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดด้านมีความรับผิดชอบต่อสังคม

ข้อ	ข้อความ	ระดับคุณภาพ					ระดับความพึงพอใจ				
		กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		ค่า t	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		ค่า t
		$\bar{X}_H$	S_H	$\bar{X}_L$	S_L		$\bar{X}_H$	S_H	$\bar{X}_L$	S_L	
1.	มีเจตคติที่ดีต่อสังคม	4.50	.53	2.80	.42	7.965**	4.30	.48	2.90	.32	7.668**
2.	ยอมรับความคิดเห็นของส่วนรวม	4.50	.53	2.90	.32	8.232**	4.30	.48	2.90	.32	7.668**
3.	ปฏิบัติตามกฎระเบียบของหน่วยงาน/ สังคม	4.40	.52	3.10	.32	6.789**	4.20	.42	3.00	.00	9.000**
4.	เข้าร่วมประชุม หรือกิจกรรมขององค์กร ทางสังคมสม่ำเสมอ	4.40	.52	2.80	.63	6.197**	4.20	.42	3.10	.32	6.600**
5.	เสียสละ อุทิศกำลังกาย กำลังทรัพย์ เพื่อหน่วยงาน/สังคม	4.50	.53	2.80	.63	6.530**	4.20	.42	2.90	.57	5.814**
6.	รักษาความสะอาดของที่ทำงาน	4.60	.70	2.60	.52	7.276**	4.20	.42	2.70	.48	7.398**
7.	รักษาผลประโยชน์ของหน่วยงาน/สังคม	4.70	.67	2.90	.32	7.637**	4.20	.42	2.90	.32	7.800**
8.	ปฏิบัติตนในเชิงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	4.30	.48	2.60	.52	7.603**	4.20	.42	2.80	.42	7.425**
9.	ใช้สิทธิ์ในการเลือกตั้งระดับต่าง ๆ	4.80	.63	2.90	.57	7.070**	4.40	.52	2.90	.57	6.181**

ตาราง 77 ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด

แบบวัด	จำนวนข้อ	ค่าความเชื่อมั่นด้าน	
		คุณภาพของการทำงาน	ความพึงพอใจ
1. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ	10	.9230	.9530
2. ด้านทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	9	.9420	.9331
3. ด้านทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา	8	.9146	.9426
4. ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่	10	.9521	.9531
5. ด้านการใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง	8	.9269	.9640
6. ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้	11	.9667	.9694
7. ด้านมีภาวะผู้นำ	13	.9482	.9645
8. ด้านมีคุณธรรม จริยธรรม	15	.9534	.9614
9. ด้านมีความรับผิดชอบต่อสังคม	9	.9539	.9436
รวมทั้งฉบับ	93	.9795	.9822